ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

БРОЈ 1288

3.9.1976. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА X[illegible]VII

КОМПЛЕТАН СТРИП

НЕОБИЧНА БИЋА

Ripley

Веровали или не!

АМЕРИЧКИ ПИОНИРИ

КОЈИ СУ ПОЧЕТКОМ 19. ВЕКА ПУТОВАЛИ ЗАПАДНО ОД РЕКЕ МИСИСИПИ **АУТОМАТСКИ СУ ГУБИЛИ ПРАВО НА ЖИВОТНО ОСИГУРАЊЕ** ИАКО СУ ГА РЕДОВНО УПЛАЋИВАЛИ.

ЗГРАДА

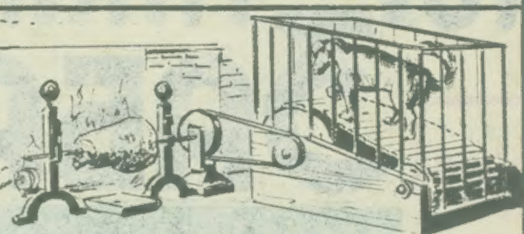
ДАНАШЊЕГ МУЗЕЈА У ПАЛМА ДЕ МАЈОРКИ (ШПАНИЈА) ТРЕБАЛО ЈЕ ДА БУДЕ САЗИДАНА **1233.** ГОДИНЕ ПО НАРЕЂЕЊУ КРАЉА ХАИМА II. МЕЂУТИМ, РАЗНЕ КОМИСИЈЕ КОЈЕ СУ ИМАЛЕ ДА ИЗАБЕРУ АРХИТЕКТУ, ТОЛИКО СУ ТО ОДУГОВЛАЧИЛЕ ДА СЕ ГРАЂЕЊУ ПРИСТУПИЛО ТЕК **1426.**

ЦЕЈЛОНСКИ

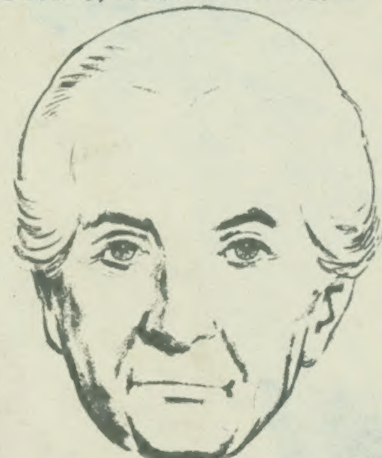
КРОКОДИЛИ

ИЗ СЛАНИХ ВОДА ЧЕСТО СУ ДУГАЧКИ И ПО **7 МЕТАРА** И **ТЕШКИ ПРЕКО 500 КИЛОГРАМА.**

РАЖЊЕВЕ

У АМЕРИЧКИМ КУЋАМА У ВРЕМЕ ДОК СУ СЈЕДИЊЕНЕ ДРЖАВЕ ЈОШ БИЛЕ БРИТАНСКЕ КОЛОНИЈЕ **– ЧЕСТО СУ ОКРЕТАЛИ ПСИ.**

ДЕВЕДЕСЕТ ОСМОГОДИШЊА

АНА РАМСЕЈ

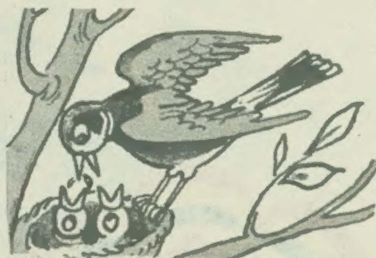
ИЗ МЕЈФИЛД ХАЈЗА (САД) ДОЧЕКАЛА ЈЕ

ЗЛАТНУ СВАДБУ

ДВОЈЕ ОД СВОЈЕ ПЕТОРО ДЕЦЕ.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● Сем Лајтгоу, пронашао је у песку на једној калифорнијској плажи прстен који је изгубио пре двадесет година.

● младунци црвендаћа увек чекају своју мајку, која долеће са црвом у кљуну, отворених уста без обзира да ли су гладни или сити. Ако птић брзо гута храну значи да је гладан, али ако је гута споро или тешко то је знак да му је стомак пун. Тада мајка хитро извлачи из кљуна ситога птића храну и даје је осталим младунцима.

● крајем прошлог века у гимназијама и другим средњим школама у Србији, поред оцена за учење, владање и вредноћу, постојала је и оцена о похађању школе која се оцењивала као слабо, прилично или редовно.

● највећа птица на свету је афрички ној. Она је у стању да трчи брзином од 48 километара на час. Мужјациноја тешки су до 135 килограма, а раст им достиже до 2,40 метара.

● сарадници Технолошког института индустрије уређаја за хлађење у Одеси, у СССР-у, конструисали су апарат за бескрвне хируршке операције. Апарат на први поглед веома једноставно изгледа: омањи цилиндар-контејнер испуњен је течним азотом, чија температура износи око минус 200 Целзијусових степени, а са њим је спојена сонда са специјалним

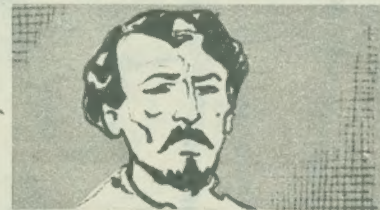

вршком. У случају операције крајника, на пример, хирург увлачи сонду у пацијентова уста а специјални вршак ставља на крајник. Хладноћа делује око један минут и не причињава бол. После операције пацијент одлази кући. Крајници се после извесног времена распадају и одвајају од организма. До сада је на овај начин са успехом извршено више од три хиљаде операција.

● маслиново уље је једино јестиво уље које истовремено може да се искористи на више начина. На пример: да се узима као лек, за прављење сапуна, за негу коже, да гори у уљаним лампама и као изванредан подмазивач мотора.

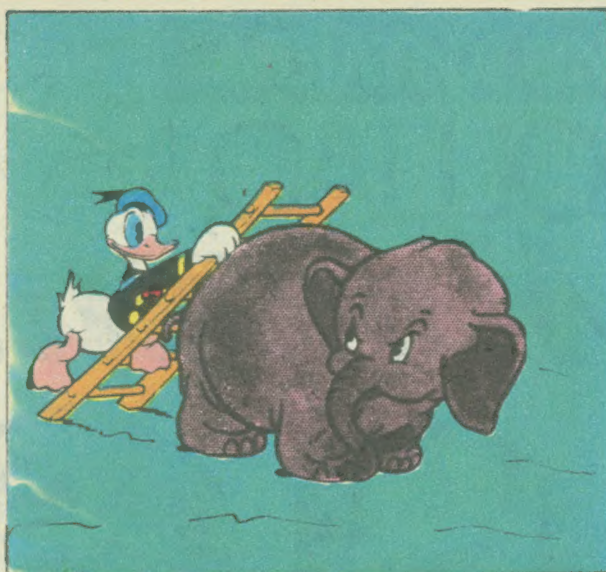
● Микеле Алеманди, који је живео у 19. веку (умро 1858), био је једно за другим капетан у шпанској армији, командант у белгијској, пуковник у швајцарској и генерал у својој — италијанској армији.

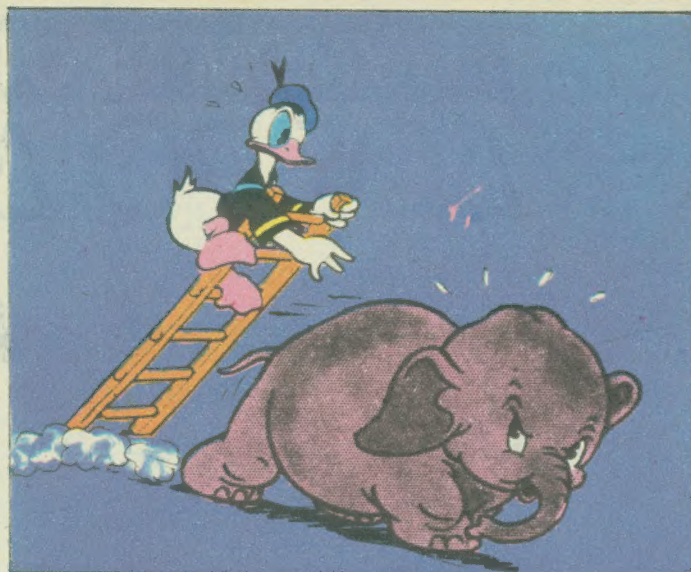

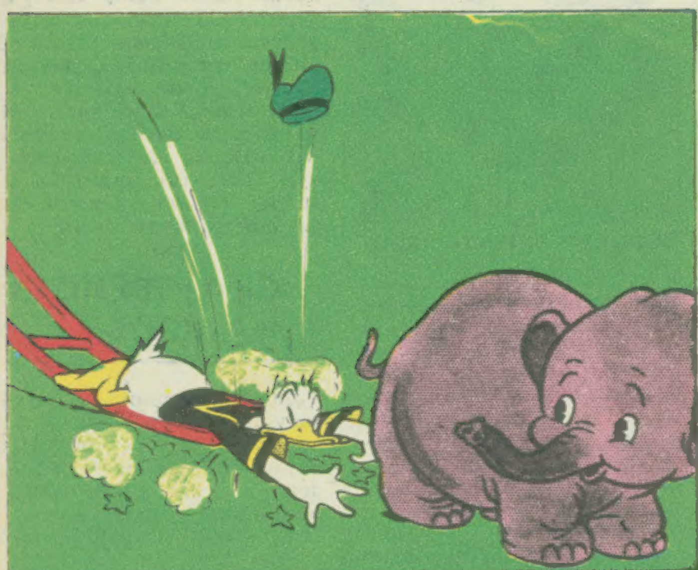
● Индија је прва земља на свету по производњи бибера. Гајење бибера прешло је касније у Индонезију, Шри Ланку и Бразил.

Walt Disney

ПАЈА ПАТАК

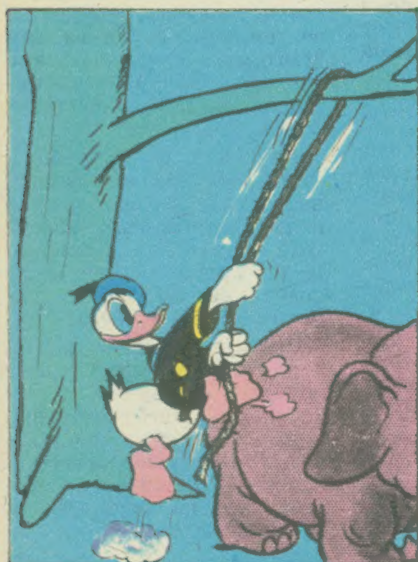

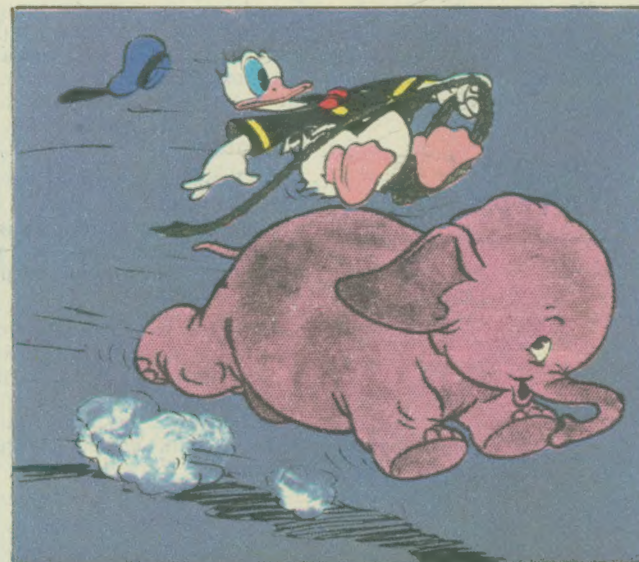

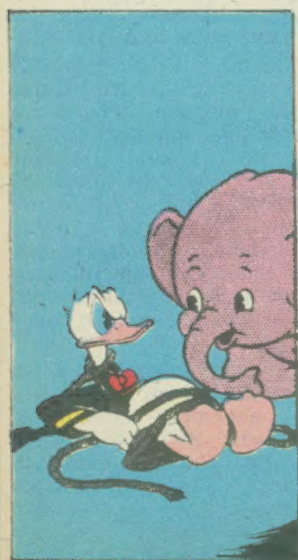

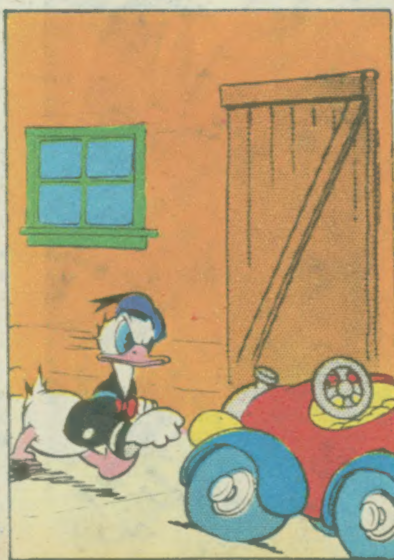

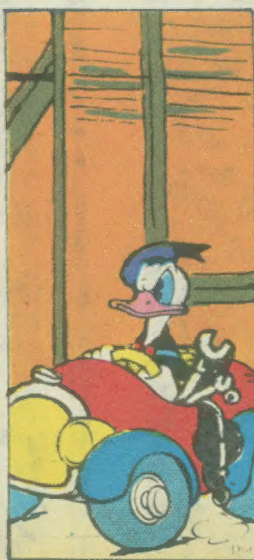

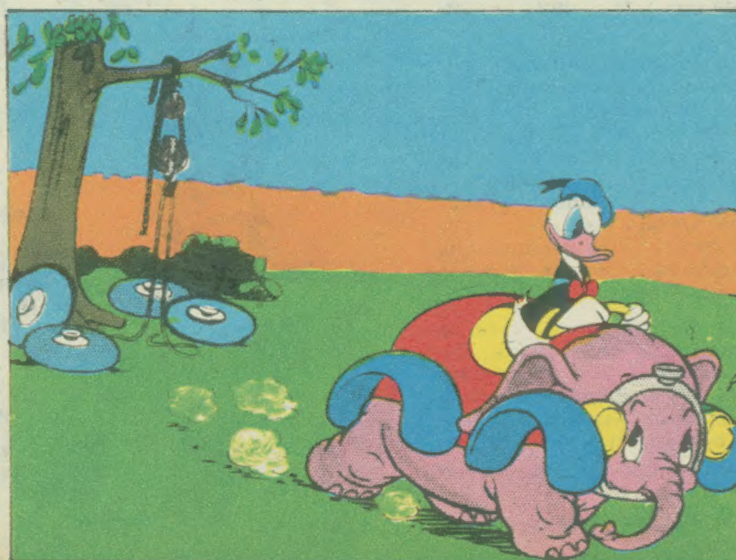

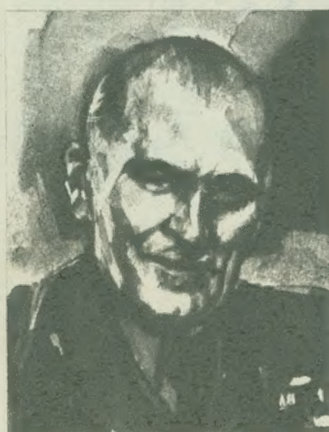

ГЛУМОМ ПРОТИВ ХИТЛЕРА

ДОБРО ДОШАО, *Монтии!*

Бићеш ìенералов двојник и од ѿебе умноìоме зависи усѿех инвазије — обраѿио се ѿуковник Лесѿер нареднику Клифѿону Џејмсу. — И не заборави да су ѿи ìлавна ѿублика — немачки шѿијуни.

КЛИФТОН ЏЕЈМС

БЕРНАРД МОНТГОМЕРИ

На радном столу енглеског наредника Клифтона Џејмса зазвонио је телефон. Кад је подигао слушалицу, један пријатан мушки глас је рекао:

— **Тражио сам баш тебе, Џејмсе. Ја сам пуковник Дејвид Нивен из кинематографске секције. Желиш ли да радиш с нама?**

Кад је Џејмс, збуњен, потврдио једним „радо", Нивен је наставио:

— **Пуковник Лестер жели да те види. Чекамо те за три дана у Лондону и све ћемо удесити да те твој командант пусти.**

ДА ЛИ СТЕ ПАТРИОТА?

Три дана после тог разговора, једног мајског јутра 1944. наредника Џејмса и његову жену Еву такси је одвезао у Керзон Стрит, на адресу која је послана писмом.

Док га је жена чекала у холу, Клифтон се попео на први спрат где је срео Нивена.

— **Кроз пет минута доћи ће пуковник Лестер** — саопштио је Дејвид и отишао.

Док је размишљао зашто су га позвали у Лондон, полако су се отворила једна врата и на њима се појавио висок човек сивих очију, у сивој кишној кабаници. Пажљиво је гледао Џејмса неколико тренутака, а затим, очигледно задовољан својим посматрањем, рекао:

— **Џејмсе, плашим се да ћете бити разочарани. Ви сте глумац, али нисте позвани ни ради снимања филма ни ради нове улоге у позоришту.**

Наредник је замишљено ћутао.

Пуковник Лестер се насмеши:

— **Ништа не брините... Него, да ли сте добар патриота?**

— Да — збуњено одговори наредник.

После тога пуковник Лестер узе под руку Џејмса и укратко му објасни да га очекује изузетан и важан задатак где ће он као глумац играти главну улогу. Публика ће му бити — немачки шпијуни! А играће никог другог већ генерала Монтгомерија. Ако успе да тако одглуми чувеног генерала да немачки шпијуни јаве да је Монтгомери у Африци или било где ван Енглеске, немачка команда ће бити заварана и њена пажња одвраћена од правог места инвазије.

— **Ето, то је све** — заврши пуковник Лестер — **Ти си одабран да будеш Монтгомеријев двојник и ми верујемо да нисмо погрешили у избору.**

Занемео од изненађења, Џејмс се сети своје слике у новинама из 1940. године. Испод слике је писало: „Погрешили сте, ово није Монтгомери, већ поручник Клифтон Џејмс!"

—**Наравно** — опет се огласи пуковник Лестер — **све ово ћеш држати у највећој тајности. Инструкције ћеш добијати усмено, део по део, јер је пред нама врло мало времена: инвазија почиње ускоро. Имаш ли неку примедбу?**

— **Требало би упознати навике генерала Монтгомерија, слушати његов глас, посматрати његове покрете да бих могао да га имитирам.**

— **Не брини, мислили смо и на то** — одговори Лестер.

Кад се упутио вратима, пуковник заустави Џејмса:

— **Било би добро да своју жену пошаљеш кући. Реци јој да ћеш бити одсутан око месец дана и да за то време нећеш моћи да јој пишеш.**

НАЈТЕЖА УЛОГА

Већ идућег дана наредник Џејмс је у Министарству рата први пут пажљиво посматрао генерала Монтгомерија: његов долазак, кретање, понашање, поздрављање. Приметио је да његов поздрав није строго војнички, да капу носи накривљену на десну страну, а леву руку држи на леђима. Узбуђеном Џејмсу се чинило да никада неће моћи да опонаша личност с толико енергије и одмерености.

Нешто касније пуковник Лестер му је саопштио:

— **Генерал Монтгомери одлази у Шкотску да би се одморио пред час Х. Тамо путујеш и ти. Посматраћеш га и тако усавршити своју улогу.**

У Шкотској је наредник Џејмс видео да је генерал веома једноставан у свему. Није јео месо, рибу и шећер, није пио млеко и није пушио. Два човека, необично слична, често су седели за једним столом, и обојици се чинило као да су пред огледалом. Џејмс је пажљиво слушао Монтгомеријев глас, изговор и наглашавање појединих речи које је често употребљавао. Сам генерал је намерно корачао по соби да би глумац могао што боље да уочи и запамти начин његовог хода и држања.

Кад се вратио у Лондон, нареднику је саопштено да је дошао час за његову необичну акцију. Добио је генералску униформу и обавештење да путује у Гибралтар.

— **Чим изиђеш из авиона** — давао му је инструкције пуковник Лестер — **потражи мајора Фолија. То је Монтијев пријатељ. Затим ће ти Ралф Иствуд, гувернер Гибралтара, приредити добродошлицу. Рећи ће ти „Добро дошао, Монти", а ти ћеш му одговорити: „Хвала, драго ми је што те поново видим". Запамти да је Гибралтар пун немачких шпијуна и да их мораш уверити да си заиста Монтгомери.**

СНАЈПЕРИСТА НА КРОВУ

Долазак Клифтона Џејмса у Гибралтар, идућег дана, тако је по припремљеном плану. После добродошлице, кад су се затворила врата гувернерове палате, Ралф Иствуд је честитао Џејмсу:

— **Био си одличан! Просто не могу да верујем да си двојник. Годинама сам Монтијев пријатељ, али сам ипак на тренутак помислио да је дошао стварно он.**

Али, кад се повукао у своју собу да се одмори, наредника Џејмса чекало је ново изненађење: гледајући кроз прозор, приметио је на крову суседне куће човека са снајпером упереним право у њега!

Прво је помислио да побегне, али је већ следећег тренутка закључио да тако сигурно не би поступио човек којег је глумио. Опрезно је пришао прозору и осмотрио пажљивије: човек са крова посматрао га је кроз доглед.

Ускоро се Клифтон Џејмс, наравно у генералској униформи, сусрео и са немачким шпијунима.

Док се шетао кроз врт гувернерске палате, Џејмсу је гувернер Иствуд показао два шпанска индустријалца за које се знало да су Хитлерови шпијуни. Представљени су „Монтгомерију" и он се с њима поздравио пријатељски, али ипак с резервом, онако како би то учинио прави генерал којег је опонашао.

Да нису посумњали да је заиста прави Монтгомери, наредник-глумац је знао већ неколико часова касније. Наиме, енглески агенти контрашпијунаже јавили су да су ухватили емитовање неке тајне радио-станице која је одр-

жавала везу с Берлином и потврдила долазак Монтгомерија у Гибралтар.

НЕОБИЧНЕ ШИФРЕ

Програм тајног пута наредника Клифтона Џејмса који је тако уверљиво глумио чувеног генерала предвиђао је и одлазак у Алжир, наравно, с истим задатком: обманути немачке шпијуне и „натерати" их да јаве да је Монтгомери стигао и тамо.

Међутим, пре поласка у Алжир енглеска контраобавештајна служба дознала је да Хитлерови шпијуни у стопу прате Монтгомеријевог двојника, не сумњајући ни једног тренутка да ли је то заиста познати генерал. **Због тога су неколико пута, увек кад су били уверени да су шпијуни широм отворили очи и уши и да помно хватају сваку реч, Џејмс у генераловој униформи и Ралф Иствуд водили, наоко тихо и тајно, разговоре о војним плановима.** То су били разговори с изразима који су измишљени у том моменту, па је довитљиви Џејмс говорио да, ако не успе план „303" нека се онда прибегне остварењу акције „X-2" и сл. Наравно, све ове шифре биле су измишљене, а шпијуни су их памтили и слали у Берлин.

После Алжира, Џејмс је добио нови задатак: његова представа је завршена и морао је да се пресвуче, тајно врати у Енглеску и пази да га нико не примети, сасвим супротно од свега оног што је чинио дотад.

Вратио се иза кулиса, завеса је спуштена, али је и он и сви који су знали за необичну игру били потпуно задовољни његовом изврсном глумом. Задовољни су били чак и немачки шпијуни, не слутећи да су обманути.

И. Лончар

ЧУДНОВАТА ОТКРИЋА

За псом у праисторију

Један од дечака креснуо је шибицу и, када је пламен осветлио пећину, сви су остали запањени

Четири дечака, Марсел Равида, Жорж Анжеле, Жак Марсел и Симон Коенка шетали су једног септембарског дана 1940. године по шуми недалеко од варошице Монтињак, у француској покрајини Дордоњи. Као и увек, водили су Марселовог пса Робоа који је весело скакутао десетак метара испред њих.

Дечаци су управо нешто жучно расправљали када их прекину Робоов лавеж. Пас се зауставио пред једним повећим отвором у земљи, њушкао неколико тренутака, залајао и нестао у јами.

— Изгледа да је нањушио зеца! — узвикну Жорж и притрча отвору.

— Какав зец! — одврати Симон. **— Рупа је прилично велика, сигурно се ради о лисици!**

Марсел је прислонио главу уз отвор, ослушкујући лавеж свог четвороножног љубимца, који је долазио из велике дубине.

— Сачекајте да видим шта је са Робоом, па ћу вас онда позвати — рекао је и полако склонио камење са улаза у јаму и тако себи ослободио довољно простора да уђе.

БИКОВИ, БИЗОНИ, КОЊИ...

Спустио се полако дватри метра, а онда остао без ослонца и кроз глатки глинени левак склизнуо на дно јаме, где га је чекао Робо, који је тек тада престао да лаје. Када су му се очи привикле на таму, Марсел је погледао где се налази. Био је у огромној пећини, дугачкој преко тридесет метара, а широкој најмање десет.

— Марсел! — дозивали су другови са улаза. — **Излази већ једном!**

— Сиђите и ви! — одвратио је он. **— Ово је фантастично!**

Марсел је гледао у слике и ћутао. Све му је било јасно. Више пута је видео у овом крају многобројне групе научника како копају по земљи тражећи нешто и враћају се у Монтињак расправљајући о уметности палеолитских људи.

То „нешто" дечаци су сада случајно пронашли.

Један за другим, дечаци су се спустили низ глинени левак, сручивши се уз урлике изненађења на Марсела. Полако су се кретали дуж пећине пипајући пажљиво њене веома глатке зидове. Тек после неколико минута, када се повратио од изненађења, Симон се сетио да у џепу има кутију шибица.

Креснуо је дрвце и пламен је осветлио просторију.

Глатки зидови пећине били су украшени једноставним али дивним сликама бикова, бизона, коња и људи, у веома јаким нијансама црвене, жуте, окер и мрке боје. Дечаци су отворених уста буљили у ове цртеже и слике.

ТРКОМ ДО УЧИТЕЉА

— Ко је ово насликао? — упитао је Жак Марсела с неверицом. **— Ко је уопште могао да дође овде и да наслика ове животиње?**

— Идемо брзо учитељу Лавалу! — предложио је Марсел пошто је друговима укратко објаснио о чему се ради.

ШАТОР КРАЈ УЛАЗА

Онако блатњави и прљави од глине упали су у учионицу усред часа и углас покушали да објасне учитељу Лавалу шта су пронашли. Лавал, изгледа, није био много заинтересован за то откриће, сматрајући да деца нису пронашла ништа значајно и да су све то обогатила својом бујном маштом.

— Да ли би могао да ми нацрташ како, отприлике, ти цртежи изгледају? — упитао је Марсела.

Марсел је мирно прихватио пружену креду и почео да црта по табли. Већ после неколико секунди учитељ је био шокиран оним што је видео. Наочари су му спале с носа и разбиле се. Не обраћајући пажњу на њих, Лавел се обратио ученицима дрхтавим гласом:

— Сви идите кући! За данас је школа готова! Данас је празник!

После пола часа дечаци и учитељ нашли су се у пећини.

— Фантастично! Невероватно! Невиђено! Сензационално! Ово је сто пута лепше од оног што сам замишљао када су ми стручњаци причали! — викао је Лавел одушевљено а пећина је одјекивала.

Вест о пећини са сликама из лова палеолитских људи није, међутим, изазвала очекивану реакцију. Људи су се у то време спремали за неизбежан рат са Хитлеровом Немачком и нису имали времена за археологију.

Учитељ се брзо снашао и позвао у Монтињак једног од најчувенијих праисторичара тог времена, опата Бреја, познатог у свету археолога као „папа праисторије".

Бреј је брзо стигао и одмах предузео мере обезбеђења пећине, око које је почело да се окупља све више радозналаца. У овом послу су му помагали дечаци који су пећину открили. Марсел и другови проводили су читаве ноћи под шатором на улазу у пећину, чувајући своје откриће.

Ова, данас чувена, пећина названа је ЛАСКО, по селу у чијој се близини налази и представља последње у низу палеолитских налазишта — центара интензивне ликовне делатности. Пећина Ласко назива се и „Сикстинском капелом праисторије" према чувеној капели у Ватикану, украшеној Микеланђеловим фрескама („Стварање света", „Страшни суд"). Сикстинској капели дата је ликовна синтеза веровања западноевропских хришћана, а у Ласкоу свет магичног мишљења палеолитских људи.

М. Ј.

МИНИ-КВИЗ

1. Где живи пас-ракун?
2. Шта је химера?
3. Гавота је:
4. Антонио Вивалди био је:
5. Етногенеза је:

ОДГОВОРИ:

1) Пас-ракун (Nycterentes) спада у најнеобичније од свих канина, а живи на Амуру и на Јапанским острвима. Веома личи на ракуна, има мале, округле и ресасте уши, тешко тело, кратке ноге и реп. Преко лета живи на планинама, али се спушта у долине да проведе зимски сан — што је јединствена појава код канина; 2) Химера је митска неман с лављом главом, козјим трупом и змајским удовима; опсена, уображење; 3) Гавота је стара француска игра и музичка пратња уз ову игру; 4) Антонио Вивалди (1678—1741) био је чувени италијански виолинист и композитор, аутор многих музичких дела; 5) Етногенеза је проучавање постанка и развитка народа.

ПОЛОГ И

Између Шар-планине и Суве горе лежи плодна Тетовска котлина — Полог, дугачка око 55 и широка 8—22 километра, а тачно у њеној средини у подножју Шаре — Тетово. Све до 14. века Тетово је било сеоско насеље, а као град помиње се у 15. веку. У почетку је насеље носило име Хтетово, на шта упућује један запис. Посебан развој Тетово је доживело у 19. веку када је постало економски и културни центар Полога. Град носи обележја старе македонске градске и оријентално-муслиманске архитектуре.

ОВДЕ ЈЕ ЖИВЕО КИРИЛ ПЕЈЧИНОВИЋ — Манастир светог Атанасија у селу Лешок, удаљеном десетак километара од Тетова, један је од најстаријих у Македонији. Зачео се око Цркве Св. Богородице (на слици лево) подигнуте, по неким тврђењима, 1326. године, да би се у 17. веку проширио подизањем Цркве Св. Атанасија (на слици десно) и конацима за калуђере. Године 1817. у овај манастир примљен је за калуђера Кирил Пејчиновић, велики македонски просветитељ и једна од најзначајнијих личности у историји македонске културе. Пејчиновић је сахрањен у манастирском кругу, а у конаку се налази спомен-соба посвећена њему. Сада у манастиру живе две старе монахиње, игуман и једно службено лице.

ШАРЕНА ЏАМИЈА — Међу највећа културна наслеђа Тетова убраја се и Шарена џамија (Алаџа-џамија). Нема писаних података када је изграђена, али предање вели да ју је око 1566. године подигла жена — Хуршиде анума! Спољни зидови џамије декоративно су обрађени и ишарани разним бојама. Проповедаоница у џамији израђена је од изрезбареног дрвета, а резбарене украсе радили су дебарски мајстори.

СТАРИ МОСТ — Римљани су много пажње поклањали путевима и мостовима. На реци Пени, највећој притоци Вардара, која извире из Шар-планине и дели Тетово на два дела, има чак четири камена моста — дело руку старих Римљана. Овај на слици најлепши је и најочуванији. На њему се рука цивилизације и најмање препознаје јер су стари мостови временом пропадали па су морали да се поправљају и реконструишу.

У ЊЕМУ ГРАД

ДЕРВИШКО ПРИБЕЖИШТЕ — Арабат-баба теће, стара дервишка текија, настала је у 18. веку по налогу господара Полога, Реџеп-паше. Легенда вели да је он био силник, али када се његова кћи коју је много волео разболела од туберкулозе, преобратио се у добочинитеља. По савету својих људи наредио је да се за кћеркиног живота сазида и кула са које је она требало да удише чист ваздух, а око куле конак, сарај и друге зграде. Када је дозволио дервишима да се ту населе, шедрван (покривени водоскок на слици) служио је за обављање молитви. Дрвена таваница шедрвана изрезбарена је и представља велику уметничку вредност.

БЕГОВСКА ЧЕТВРТ — Појавом Турака Тетово је почело знатно да се проширује. Поред постојећег, македонског, у граду је формиран и муслимански део који су сачињавале махале Сеи и Теће, а касније Ески-џамија и Доња чаршија. Међутим, најугледнији је био део у којем су живели богати Турци, углавном бегови. Њихове куће су одскакале од осталих. Биле су то простране зграде са чардаком, ограђене високим зидовима и са баштама препуним цвећа и зеленила. Мада измењена, та градска четврт и данас постоји. У њој је најочуванија кућа познате породице Мехмед-бега Палошија. Њена улазна врата окована гвожђем (на мањој слици) још су употребљива.

АМАМ КАО УМЕТНИЧКА ГАЛЕРИЈА — Господар Тетовске котлине био је и Абдурахман-паша, који је живео крајем 18. и почетком 19. века. Аман (купатило) који је подигао за себе и своје ближње био је у оно време невероватно луксузан и није много заостајао за султановим. Изграђен је од опеке и покривен ћерамидом и гледан споља личио је на тврђаву. Сада се у њему налази уметничка галерија.

ГОРЊА ЧАРШИЈА — Тетово и данас има две чаршије: Горњу и Доњу. Горња чаршија налази се на десној обали Пене и у прошлости је углавном била насељена православним становништвом. Она још чува лице прошлости: улице су криве, тесне, стрме и личе на прави лавиринт. Куће имају чардаке који се разликују од чардака на муслиманским кућама по томе што су истурени према улици и имају веће прозоре. Овај стари део Тетова биће реконструисан и обновљен.

Текст и снимци: Миленко Тодоровић

ЕМА БЕЈТС ЈЕ ДОШЛА ДО КАВЕЗА СА ЛАВОВИМА ДА БИ НАХРАНИЛА СВОЈУ ЉУБИМИЦУ ЕЛЗУ, АЛИ И ДРУГИ СУ ЖЕЛЕЛИ СВОЈ ДЕО...

МОЈЕ ДРАГЕ МАЧКИЦЕ

Чувари Националног парка су се насмешили и љубазно поздравили омању старицу која је изишла из својих кола и, гегајући се, кренула према ограђеном простору за лавове. Они су добро познавали 72-годишњу Ему Бејтс која је често долазила да посети „своје драге мачкице", како је називала лавове.

Пре неколико година Ема Бејтс је добила на поклон шест малих лавова које је неговала извесно време, а када су толико порасли да није више могла да их држи у кући, поклонила их је Националном парку Палм Бича, у Мајамију. Од тада је с времена на време долазила у Палм Бич да би својој љубимици, лавици Елзи, донела велики комад меса. Тако се и овог пута, 31. децембра 1975, са великим пакетом испод мишке приближила кавезу. Чувари обично никог нису пуштали да приђе тако близу лавовима, али пошто су познавали Ему Бејтс, само су је посматрали и смешкали се.

— Елза, мала моја, ево твог ручка — позвала је старица лавицу машући хартијом у којој се налазило месо.

Елза је зачула добро познати глас и потрчала према кавезу чекајући да јој старица баци месо.

Међутим, и други лавови су се сетили мирис меса и за неколико секунди шест лавова се свом тежином naслонило на ограду, спремни да јурну на исти комад.

Онај кога није волела

Жичана ограда кавеза није издржала тежину звери и провалила се. За неколико секунди Ема Бејтс била је опкољена лавовима који су кружили око ње меркајући месо које је држала у рукама.

— Бежите од мене — повикала је старица, која још није била свесна опасности. — **Месо је само за Елзу!**

Све јој је, међутим, било јасно када је погледала у чуваре који су бледи од страха, стајали мирно да не би уплашили лавове. Ема Бејтс је бацила месо међу лавове не би ли им скренула пажњу и добила времена да се докопа свог аутомобила. Окренула се и потрчала према колима, али се један од лавова бацио на њена леђа и она је пала, лицем у прашину. Осетила је страшан бол када су јој се канџе зариле у леђа.

Лав је још био на њеним леђима. Био је то Кеба — лав кога је Ема Бејтс од свих најмање волела. Када је старица бацила месо међу звери, Кеба је био једини који се није докопао ни парчета, па је скочио на некадашњу господарицу тражећи свој део.

Тада је један од чувара, Денис Пруит, са дугачком мотком пришао Кеби и покушао да га одвоји од старице. За то време остали лавови су се, задовољни оброком, вратили у кавез. Кеба, који није добио ништа, решио је да се не повуче без борбе.

Погледом је пратио врх мотке и сваки пут би је брзим покретом шапе одгурнуо од себе.

Госпођа Бејтс се само плашила да чувар не раздражи животињу још више. Она је непомично лежала на земљи и чекала. Чувар Пруит поново је покушао да склони лава са леђа госпође Бејтс јер је приметио да она много крвари од повреда канџама.

Посебан разговор

Раздражен ударцима мотке Кеба је почео да режи и изгледало је да ће се бацити на чувара, али је изненада одустао од свега и достојанственим ходом се вратио у кавез. Брзо су дотрчали други чувари и учврстили ограду, а Пруит је потрчао да помогне старој Еми Бејтс.

Од великог губитка крви она се онесвестила, тако да је Пруит морао да је довуче до кола и одвезе у болницу где су лекари констатовали да је при паду сломила вилицу а касније задобила безброј посекотина од оштрих лављих канџи. Међутим, већ после неколико дана старица је била расположена као и пре несреће.

— Док сам лежала на земљи, покушала сам да замислим осећај кад ми се Кебини огромни очњаци зарију у врат. Очекивала сам тренутни бол и агонију а затим сам се онесвестила! — сећа се она. **— Веома ми је жао што се ово догодило али се, у ствари, бојим мојих драгих мачкица. Десет година сам гајила шест лавова и не могу тек тако да их напустим. Чим будем изишла из болнице отићи ћу до парка да Елзи дам њен оброк. А с Кебом ћу имати посебан разговор.**

М. Ј.

АНЕГДОТЕ

НАЈСТРАШНИЈА ЗВЕР

Када би Сетону-Томсону, познатом природњаку и писцу узбудљивих прича о дивљим животињама, досадили љубитељи »страшних ловачких истинитих догађаја«, он би испричао какву измишљотину, као што је, на пример, ова:

»Једном тако кад сам ловио, наиђем на траг дивљачи. Траг ме је одвео до огромне, тајанствене пећине. Заузео сам бусију и стао да чекам. Најзад зачух страшан урлик. Из пећине излете џиновска животиња с пламеним очима. Нанишаним, опалим и погодим . . . воз.

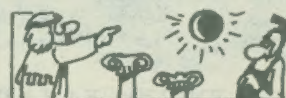

ЖЕЉА ТАЛЕСА ИЗ МИЛЕТА

Године 585. пре наше ере, када су грађани грчког града Милета разбијали главу оно тога да ли да се умешају у рат између Лиђана и Миђана или не, филозоф Талес им је посаветовао да се не уплићу у тај сукоб.

Талес је тај савет дао својим суграђанима због тога што је по његовим прорачунима у то време требало да се догоди помрачење Сунца. Милећани су послушали филозофа и нису се покајали. Тек што су се Лиђани и Миђани нашли на бојном пољу, Сунце је ишчезло с неба. Страх је захватио ратнике и Милећани, похитавши на место битке, заробили су и једне и друге.

Грађани Милета отишли су после тога

Талесу и запитали га какву награду жели за своје предвиђање.

— Биће ми довољно — одговорио је филозоф — ако причајући другима о мојим открићима будете казали да су она моја и не припишете их себи или неком другом.

DIK BROWNE ХОГАР СТРАШНИ

Пет метака за живот

Балисти су долазили све ближе. Двојица младића знала су да неће преживети ако се одмах не извуку из клопке.

Тај сиви, облачни дан октобра 1943. године био је најхладнији те јесени. Или се тако бар чинило шеснаестогодишњем дечаку Атанасу Забасновском док је увијен у стари италијански шињел цвокотао од хладноће. Недалеко од њега лежао је младић с пушком у рукама. Био је само коју годину старији од Атанаса. Звали су га Злате.

Забасновски је седео на земљи ослоњен о камени блок и замишљено гледао у митраљез који је држао између ногу.

Били су, заиста, у великој неприлици. А све је почело час или два раније кад су Немци и балисти, припадници албанског националистичког покрета у служби фашистичког окупатора, кренули из Дебарца у опкољавање Прве македонско-косовске бригаде, случајно затечене у селу, у близини града.

Требало је чекати

Бригада се повлачила. Прихватајући борбу, борци су се расули у мање групице, најзад су се и извукли, али у жару битке Злате и Атанас, укопани иза гумна, то нису приметили. Тек кад је непријатељ продро у село, осврнули су се и видели да су остали сами. Са три стране били су опкољени. Узмичући и пуцајући, спустили су се према неком потоку, прегазили га и успели се уз падину. Избили су на плато, изабрали једну овећу стену и склонили се иза ње. Сад су били далеко од села. Могли су да виде шта се збива у селу, пошто је било на брегу насупрот њих.

Даље нису могли да се повлаче јер је непријатељски митраљез са брега косио плато иза њихових леђа. Требало је сачекати да непријатељ сиђе до потока када неће више бити у истој равни с њима, а самим тим ни моћи да решета брисани простор на платоу, једину могућност двојице младића за бекство.

Злате и Атанас су размишљали о свему томе. Били су уморни и исцрпљени од пуцања, трчања и пењања уз падину. Али шта ће бити ако непријатељ остави у селу митраљесца да нас држи под ватром док сстали буду долазили да нас докрајче? — упитао се Атанас. Надао се да ће их убилачка жеља, ипак, све повести.

То је, значи, крај

Сасвим неочекивано по стени запрашташе пушчани меци. Долазили су из непосредне близине. Атанас опрезно извири.

— Балиста, видео сам му капу! — довикну другу. — **Сам је! Лежи тамо, иза оног великог камена!**

— Сад нам се црно пише! — разочарано одврати Злате. — **Држаће нас у шаху док његови не стигну, а тада ће бити крај!**

Атанас Забасновски: у шеснаестој години живота велико искуство.

Прихватили су борбу. Пушкарање између двојице младића и балисте трајало је скоро читав час. Резултат никакав на обе стране: меци су се одбијали од стена и то је било све. Завладао је тајац. Само су из села повремено допирали врисак и јауци људи; балисти су по свом обичају крваво пировали.

Видео је млади Атанас Забасновски и горе ствари, али је неколико месеци после доласка у партизане из родног Прилепа научио и то, да рат не добијају само храбри, него и мудри. А управо сада он и Злате били су у ситуацији када је живот могла да им спасе само мудрост, а не храброст и ратна вештина. Требало је, дакле, нешто смислити и то брзо, јер су балисти почели да се спуштају из села према потоку. Остало им је још да се попну на вис, на другој страни потока, и да избију на плато на којем су се налазили младићи.

Смрт се приближавала, а Атанас никако није могао да нађе решење које би их извукло из невоље.

Зашто не пуцаш?

Не знајући шта ће, младић је довикнуо балисти скривеном иза стене:

— Зашто не пуцаш, немаш муниције?!

— Немам! — зачу се одговор после краће паузе.

Истог часа Атанасу сину сулуда идеја да добаци балисти пет метака: ако се не помери значи да не говори истину, ако посегне за муницијом постоји могућност да ће се заборавити и неопрезно показати неки део тела, довољно младићу да га смакне једним хицем. Нада слаба, али ипак нада.

Било је то и коцкање сопственим животом, јер да би добацио метке Атанас је морао да се усправи и изложи ватри из пушке балисте, који је могао и да се претвара да нема муниције. С друге стране, међутим, био је свестан чињеница да дајући муницију непријатељу пропушта прилику да му једноставно приђе и убије га, ако је није имао. Можда је признање да нема муниције део неког лукавог плана балисте, помисли Атанас, али другог избора није имао.

Учинио је оно што је наумио. Меци су пали иза стене и расули се по земљи. Балиста их је грозничаво скупљао. Атанас је стајао и чекао. **И догодило се оно што је толико жељно ишчекивао: непријатељ је несмотрено испружио десну ногу.** Вирила је иза стене готово до колена. Младић је брзо подигао митраљез, нанишанио и опалио. Балиста је вриснуо од бола, заборавио на све и скочио. Нови рафал пресекао га је преко груди. Пут у слободу био је отворен.

Атанас Забасновски је преживео рат и данас живи у Скопљу. Проглашен је за народног хероја као најмлађи мушкарац међу народним херојима Македоније. Са Златетом се разишао у току рата и никад више о њему ништа није чуо. Дуго га је мучило питање зашто је балиста признао да нема муниције кад то ниједан војник на свету никад не би учинио. Једини могући одговор који је сам себи дао био је да се крвник тако комотно понео зато што је видео да ће за који минут његови избити на плато и што је био убеђен да му двојица младих партизана неће поверовати. Међутим, није рачунао са својом грамзивошћу за муницијом. Она га је скупо коштала.

М. Тодоровић

И ТО ЈЕ ПРИРОДА...

ТРОВАЧИ ВАН ЗАКОНА

У животињском свету постоје праве фабрике најстрашнијих отрова. Без њих многе животиње не би могле да опстану!

Нису само отровне оне материје које човек направи хемијским путем у лабораторијама или које се стварају после компликованих технолошких процеса у фабрикама. Праве Лукреције Борџије и Катарине Медичи постоје и међу — животињама.

Тако један грам отрова шпанске муве (Lutta vesicatoria L) може смртно да отрује 300 људи, тешких по 67 килограма или 2500 деце од по 8 килограма. Један грам сувог отрова кобре убија око 140 људи, а иста количина звечаркиног отрова може да усмрти 25 волова или 60 коња или — 300.000 голубова.

ОСВЕТА НЕПРИЈАТЕЉУ

Ипак, у природи постоје и јачи отрови, као што је онај који лучи бацил дифтерије. Утврђено је да тристоти део грама тих токсина може да убије око 1000 људи, што одговара катастрофи која нас таје после експлозије мање атомске бомбе. До данас биолошки није разјашњено зашто овај бацил лучи отровну супстанцу толико јаку да убија домаћина у којем живи, на тај начин он и себе осуђује на смрт.

У животињском свету само птице, сисари и неки мекушци немају отровне представнике. Они постоје у свим осталим животињским групама, али нису у сродничким везама. Током еволуције свака таква врста, род па и читави родови самостално су развили овај начин одбране од непријатеља.

У телима таквих животиња отров се не прави на исти начин. Неке од њих снабдевене су нарочитим „апаратима" којима попут шприца уносе отров у тело жртве. Друге, пак, имају у себи отровне жлезде па је читаво њихово тело — смртоносно. Такви су даждевњаци, неке жабе или рибе, они постају отровни тек у устима или стомаку животиње која их је ухватила.

Отровне животиње су углавном упадљиво обојене, као да на тај начин опомињу непријатеља да им не прилази. У противном — зна се шта га чека!

Међу зглавкарима, сем ракова, има највише отровних представника. Тако је шкорпија која на задњем делу тела има повијену жаоку и кроз њу шприца отров у жртву. Отров се лучи из две мале жлезде и веома је сличан змијском јер делује на нервни систем. Ипак, убод ових зглавкара који живе на нашем тлу није смртоносан.

УБИЈА КАМИЛУ

У случају да шкорпија сама себе убоде она не умире, али ако јој се то догоди више пута, ипак ће угинути.

Отровне жлезде паукова налазе се у вилицама. Њихов отров паралише центре који управљају дисањем, слично као kurare (добија се из биљке Stryshnos guyanesis) али не утиче на рад срца.

Ипак, пошто је дисање отежано, крв се засићује угљендиоксидом, па срце после десетак минута престаје да ради. Наравно, то се догађа само мањим животињама, а за човека је смртоносан ујед једне врсте паука — **Latrodectes lugubris** или **karakurt** — који живи у јужним деловима Совјетског Савеза. Он је толико јак да може да убије чак и — камилу.

ОПАСНЕ БЕБЕ

На телима гусеница неких лептирова налазе се шупље длаке кроз које пролазе отровне материје. Имају их и „бебе" лептира *литијаша* које у поворкама гмижу од храста до храста у потрази за храном, па тако могу да оголе и читаве шуме. Хитинске отровне длаке на њиховим телима веома су крхке, ветар их ломи и разноси, па када упадну у око, нос, или у плућа човека изазивају несносан свраб и јаке упале.

Најопаснији тровачи налазе се међу — гмизавцима. Гуштери имају само два отровна представника који живе у јужним деловима Северне Америке.

Змијски отров, поред тога што паралише све нервне центре, може и да разједа ткиво. После уједа неких отровница које живе у Јужној Америци (на пример — Lachesis mutus) руке и ноге човека могу потпуно да се распадну или и да отпадну.

Једна мала риба, не већа од тридесетак сантиметара, која живи у Јадранском мору, названа „паук змај" (Trchinus draco L.), има отровне жлезде испод шкрга и на леђном перају. Ако се човек на њу убоде, ускоро му пулс постаје неправилан, долази до поремећаја у дисању, настају халуцинације, а — веома често и — смрт!

Крв неких јегуља као што је **Anguilla** или **Muraena** веома је опасна. Али, већ на температури од 58 степени Целзијуса престаје да буде отровна, тако да сме да се употребљава за исхрану после кувања или печења.

И неке икре представљају страшне отрове. Тако икра мрене **(Barbus vulgaris)** изазива тешка стомачна обољења, али не и смрт. Морске рибе **Diodon** и **Tetrodon** које живе у близини јапанских обала имају веома укусно месо, али њихова икра је страшан отров... Тако је у периоду од 1888. до 1909. године у Јапану забележено 3106 случајева тровања од којих се 2090 завршило смрћу.

Природа је намерно створила све „фабрике отрова" у неким животињама „дала их је оним које немају оштре канџе, јаке чељусти или снажне мишиће. Јер, захваљујући њима ова створења могу да живе.

Б. Ј.

МОЗАИК

АУТОМОБИЛ СА УКУСОМ СЕНФА

Највећа аутомобилска фирма у Француској „Рено" катастрофално губи купце. Тражећи нове изворе при-

хода фирма је недавно за 25 милиона франака купила концерн „Женерал оксиденталˮ који тргује сенфом, сирћетом и другим зачинима.

МИРИС ЗА ПСЕ

При уласку у један резерват у америчкој савезној држави Орегону сваког посетиоца попрскају мирисом. Сваког — другачијим. Ова

мера предузета је због тога да би у случају да се неки посетилац изгуби управа резервата могла да га тражи помоћу — паса.

ЗА УЖЕ ГРЛИЋЕ

Многи Енглези користе празне боце од вискија као — касице за штедњу. Та њихова навика претворила се у праву несрећу за бри-

танске банке: из оптицаја је нестала огромна количина ситног новца. Директори банака, озбиљно забринути, поднели су захтев да се убудуће за виски производе боце са знатно ужим грлићем.

Франсоа Вијон

Балад

1 **ЛОПОВ ОД МАЛИХ НОГУ** — Иако је Франсоа д' Монкорбије био злочинац, разбојник и лопов којем се полиција стално налазила за петама, а глава уцењена за баснословну суму, постао је један од највећих француских песника. Велики део свог живота провео је међу разбојницима, беспризорним људима и по мрачним тамницама где је и писао песме које се данас налазе у свим светским антологијама поезије. Родио се у Паризу 1431. године у веома сиромашној породици, па већ као седмогодишњи дечак почиње да краде да би некако преживео. Одмах му се допао начин живота људи који су кршили закон, јер су крађама, најчешће од богатих крчмара, успевали за себе и њега да набаве храну, одело и по који златник.

2 **ПРИМЕРАН УЧЕНИК** — Када је напунио петнаест година, Франсоа упознаје свештеника Гијома д' Вијона који га позива да живи у његовом стану. Старцу се одмах свидела бистрина овог дечака, па га учи да чита и пише и данима с њим дуго разговара објашњавајући му филозофију, старе легенде и историју. Мали беспризорник се показао као одличан ученик, помно је слушао сва та предавања и трудио се да што више научи.

3 **ЗАХВАЛНОСТ ДОБРОТВОРУ** — Одушевљен доброчинством овог старца, осамнаестогодишњи младић мења презиме и уместо Монкорбије сада се презива Вијон — на тај начин желео је да се захвали свом добротвору. Ускоро се уписује на париски универзитет и у 21. години добија звање „metre es arts" (учитељ вештина). Ипак, и даље га привлачи раскалашан живот, па упркос саветима свештеника краде, оргија по крчмама и тамо смишља нове подвале.

а ОБЕШЕНИХ

ОПРОШТЕНО ТИ ЈЕ! — После једне свађе са неким лоповом 1455. године, Франсоа убија свештеника Самуасеа који је хтео да их раздвоји. Одмах бежи из Париза и годину дана се скрива по селима и планинама. Крајем 1456. године опроштен му је тај злочин, али већ после неколико месеци, чим се вратио у град, учествује у једној пљачки и краде 500 златника.

У ОКОВИМА — Заједно са својом дружином названом coquillardsa (у жаргону: путујући просјаци) бежи у Ангерс и у предасима између нових крађа довршава своје прво дело које се састоји од 320 стихова. За то време његова лоповска дружина упада у околна села и краде изазивајући огорчење становништва. Почетком 1461. године Франсоа је ипак ухваћен и у оковима спроведен до затвора орлеанског бискупа. У октобру исте године помилован је јер је новокрунисани краљ Луј XI тако хтео народу да покаже своју благост.

ИЗГНАНСТВО БЕЗ ПОВРАТКА — Чим је пуштен из затвора, почиње да пише своје најпотресније дело „Тестамент" које и данас представља једну од најлепших песама француске поезије. Али, због нових крађа ускоро је опет у тамници: овог пута осуђен је на смрт вешањем. У ишчекивању пресуде пише чувену „Баладу обешених". Међутим, 5. јануара 1463. године казна му је замењена десетогодишњим прогонством из Париза.

СА СМЕХОМ И ПЛАЧЕМ — Пошто је напустио Париз изгубио му се сваки траг. Прво издање Вијонових песама штампано је 1489. године, а његов случај је јединствен у историји светске литературе: провалник, убица и велики песник били су у истој особи. Франсоа је био свестан своје склоности према пороцима, није могао да им се одупре, али је излаз из света злочина тражио у стиховима. Његова исповест је људска, о себи говори „са смехом и плачем", а страх од смрти даје његовим песмама потресну снагу. Данас многи сматрају да је био претходних модерне поезије.

НАШИ СЛИКАРИ И ЊИХОВА ДЕЛА

КРЕМАТОРИЈУМ ЗА КИЧ

СЛИКЕ МАРИНА ТАРТАЉЕ, КОЈЕ СУ УКРАДЕНЕ ПРЕ ПУНИХ 55 ГОДИНА, ИЗНЕНАДА СУ СЕ ПОЈАВИЛЕ — НА БУВЉОЈ ПИЈАЦИ У ЦИРИХУ!

Када сам први пут ушао у атеље Јована Бијелића који се налазио на тавану Друге мушке гимназије у Поенкареовој улици у Београду (данас се ту налази зграда НИП „Политика") и отворио тешка гвоздена врата, у први мах помислих да сам ушао у — биоскоп!

На супротној страни угледао сам осветљен екран преко којег се шетала нека сенка, а испред су били редови празних седишта. Тек када су ми се очи навикле на таму, схватих да су седишта, у ствари, дебеле таванске греде, а екран — врата Бијелићевог атељеа преко којих се налазило

Марино Тартаља се родио 1894. године у Загребу где је и матурирао 1912. године. Већ 1914. приступа добровољачком одреду српске војске с којом се борио до његовог распуштања годину дана касније.

Школовао се у Фиренци, а касније у Риму где је прихватио експресионизам као један од водећих праваца тог доба. Ту учествује на „Изложби независних" и добија најпохвалније оцене.

О његовом чувеном „Аутопортрету", направљеном 1917. године, писала су најбоља пера тог времена: Шимит, Тин Ујевић, Густав Крклец..., јер Тартаља је својим ликовним изражајем доказао да иде далеко испред савременика.

Последњих двадесет година Тартаља приступа синтези свог дотадашњег рада: облици на његовим сликама се сажимају, уметник прави безброј варијанти једног истог мотива. Ту време и простор губе своју функцију.

Излагао је у свим нашим и светским великим центрима: Сплиту, Београду, Загребу, Љубљани, у Паризу, Риму, Њујорку, Женеви, Барселони... Живео је у многим градовима и срединама, а у сваком је оставио део себе. Члан је Југословенске академије знаности и умјетности у Загребу и САНУ. Године 1972. добио је традиционалну награду НИП „Политика" из фонда Владислава Рибникара, за ретроспективну изложбу коју је организовала галерија САНУ обележавајући тако педесетогодишњицу Тартаљиног рада.

млечно стакло. Тада зачух узвик:

— Алал ти вера, Јоване!

Тако сам сазнао да је мој пријатељ у атељеу: имао је обичај да на тај начин сам себе хвали када је био задовољан оним што је насликао. Прескачући преко греда, отворих врата и уђох у атеље, а он рашири руке и дочека ме узвиком:

— Маринииино!

ВЕЛИЧАНСТВЕНИЈЕ ОД МОНА ЛИЗЕ

Баш тај необичан начин ословљавања ушао је у анегдоту која се 1920. године препричавала у Београду. Јер, неколико дана касније, у праскозорје, испред куће на Обилићевом венцу где сам становао с породицом, зачух исти такав отегнути узвик. Онако бунован скочих на прозор — вероватно ми је пријатељ у некој тешкој невољи, помислих, чим ме тако рано тражи! Али, угледах насмејаног Јована како стоји на улици и маше рукама.

— Хајде, Маринииино, да видиш један клозет на Палилули!

Помислих да нисам добро разумео његове речи, али кад их он понови, схватих да је вероватно тај клозет нешто изузетно, чим мој колега мора да ми га покаже. Затим, не двоумећи се нимало, обукох се на брзину и истрчах из куће. Уз пут, до тог фамозног дворишта где се налазио „објекат вредан пажње", Јован није хтео да ми објасни о чему је реч.

Стигосмо до једног дворишта, а кад се провукосмо испод вреже која га је окруживала, угледах нешто што ми је у првом тренутку изгледало величанственије од Мона Лизе, скулптура са Ускршњих острва и свих стећака за које сам знао.

На средини дворишта налазио се — **пољски клозет направљен од сасушених дасака, мало нахерен, труо... А на вратима, уместо две нуле, Јован је катраном нацртао два ока — једно црно са белом зеницом, а друго бело са црном зеницом.**

Усхићени тим призором дуго нисмо могли реч да проговоримо, као да се налазимо у неком музеју и дивимо се ремек-делу непознатог мајстора.

Сутрадан се у боемским круговима Београда препричавао тај наш јутарњи излет, а оно **„Маринииино, дођи да видиш један клозет"** постало је синоним за оно што је требало похвалити. Међутим, сви нису имали разумевања за ту примењену уметност, па је на састанку женског друштва кнегиње Љубице моја ташта забринуто причала окупљеним гошћама:

— Онај мој Марино и Јован Бијелић иду сабајле да гледају нужнике! Сачувај боже!

ШТА ТО ГОРИ?

Да бих продужио визу, једног дана у пролеће 1923. ушао сам у наше посланство у Бечу и показао пасош новом секретару Павлу Бељанском.

— Ви сте већ други сликар који је данас дошао до нас — рекао ми је млади дипломата. — **Пре вас овде је био Паја Јовановић, па се договорио с мојим шефом да га портретише.**

— А да ли бисте и ви то желели? — запитах га и по његовом лицу које се одједном озарило схватих да му се допао мој предлог.

Већ сутрадан дошао је у мој атеље у позајмљеној дипломатској униформи. Кад сам завршио портрет, Павле га је одмах узео.

Три године касније тај рад је био приказан на изложби у Барселони где је добио најпохвалније оцене.

Прошле су од тада године и једне зиме сретосмо се Павле и ја у Београду и он ми, са загонетним изразом на лицу, саопшти да је пронашао још једну моју „ванредну слику“, па ме зато позива да дођем у његов стан. По начину како је подвукао оно „ванредна“ схватих да ту нису баш чиста посла.

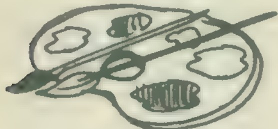
Дођох у његов стан који се налазио у Јевремовој улици број 33, с неком стрепњом у срцу. Пре него што сам сео, у топлој соби препуној дивних слика, он из футроле извади увијен портрет једне даме из високог друштва, напудерисане и обучене и балску хаљину. Поцрвенех од стида кад то видех, јер је испод слике читко било исписано моје име. Сметох се, нисам знао у шта да гледам... Уто неко зазвони и Павле пође да отвори врата. **Чим је изашао из собе, ја зграбих ту слику, отворих зажарену каљеву пећ и убацих је унутра.**

После неколико минута Павле се врати у собу и поче да мирише ваздух.

— **Шта то гори?** — запита осврћући се.

— **Крематоријум** — одговорих с блаженим изразом на лицу.

Морао сам да уништим ту компромитујућу слику јер је била једна од оних које понекад уметници раде по поруџбини, само да би дошли до новца, а људи из снобовских кругова добро су их плаћали. Стидео сам се те слике која је била далеко од било какве уметности и заиста ми није јасно како је Павле успео да је пронађе.

На међународној изложби слика у Женеви 1921. године Марино је изложио 6 слика, али на непознат начин 5 његових дела тада је нестало! Ништа није помагало што је од надлежних тражио објашњење. Слике нису пронађене. **И, после 55 година, недавно је од кустоса Модерне галерије у Загребу, Јелене Усковић, добио писмо којим му јавља да је у Цириху пронашла 3 његове изгубљене слике. Сазнала је у ствари да их је неки Предраг Петровић купио на бувљој пијаци у Цириху од непознатог човека.**

— Када сам добио дијапозитиве тих својих радова, осећао сам се као да сам пронашао један давно нестали део себе! — каже осамдесет трогодишњи сликар који и данас сваког дана до 22 часа слика у свом атељеу, на трећем спрату Ликовне академије у Загребу, одмах поред учионице у којој је предавао 40 година.

Забележила: Б. Јеремић

МАЛА ЗАБАВНИКОВА ГАЛЕРИЈА

МАРИНО ТАРТАЉА: Аутопортрет (1917)

ТАЈНА ОСТРВА ИЗГУБЉЕНОГ У ПАЦИФИКУ

ДО БЕСКРАЈА И НА

ЗА НАУЧНИКЕ ЈЕ И ДАНАС ВЕЛИКА ЗАГОНЕТКА КАКО СУ ЉУДИ У КАМЕНОМ ДОБУ УСПЕЛИ ДА НА ПРИМИТИВНИМ ЧАМЦИМА ПРЕПЛОВЕ УДАЉЕНОСТ КОЈУ И НАЈСАВРЕМЕНИЈИ ПРЕКООКЕАНСКИ БРОДОВИ САВЛАЂУЈУ ТЕК ЗА НЕКОЛИКО МЕСЕЦИ.

Једно од најнеобичнијих острва на свету је Ускршње острво, које је и најудаљеније копно Полинезијског архипелага у Пацифику. Налази се на 27 степени и 8 минута јужне географске ширине и 109 степени и 28 минута западне географске дужине и удаљено је од Чилеа, коме и припада, преко четири хиљаде километара. Најближе насељено острво далеко је од Ускршњег острва преко две хиљаде километара. Разумљиво је онда зашто домороци, који су готово сви Полинежани, називају ово острво „Те Пито о те Хенуа“ — „Пупак Земље“.

Али, за историчаре, нарочито оне који су испитивали путеве и начин како су људи у давна времена савлађивали огромна морска пространства, Ускршње острво је изузетно занимљиво и значајно. **Јер, оно је ближе јужноамеричком континенту, а на њему живи малобројан народ полинезијског порекла и особина. У вези с тим дуго се постављало питање које је још актуелно како су Полинежани на примитивним кануима препловили неколико хиљада километара и населили се на „Пупку Земље“.**

ЛЕД СПАЈА КОНТИНЕНТЕ

Неки историчари тврде да у каменом добу, кад је вероватно насељено Ускршње острво, није било добрих помораца нити су људи тог доба познавали навигацију помоћу звезда и Сунца. Ова група научника претпоставља да је Берингов мореуз некада био прекривен ледом или копном и да су само на тај начин људи могли да пређу с једне стране на другу. Тешко је вероватно да је у доба примитивних чамаца и оскудног познавања мора и неба човек могао да преплови тако уску водену препреку од копна до копна која се може прећи и погледом. Ови историчари такође не верују у причу Шкотлањана да су могли да преплове око хиљаду и сто километара и да доспеју на брдовито острво с много топле воде — Исланд.

Међутим, малено Ускршње острво, дугачко само 24 километра, јасно доказује да су тврдње научника који мисле овако — нетачне. Јер, кад су Европљани први пут ступили на то најудаљеније острво на свету — Девис 1686. или Кук 1772. године — домороци су још живели као у каменом добу. Они су, дакле, овакав начин живота сачували захваљујући својој издвојености још из оног времена када су се први досељеници населили на острво, што се, према томе, десило у каменом добу. Али, неки докази несумњиво говоре у прилог супротним тврдњама да је човек каменог доба морао да буде морепловац, и то добар зналац и ћуди мора и оријентисања према небеским телима.

Неки научници, напротив, верују да су први становници Ускршњег острва морали да се досељавају у више наврата, у мањим групама, а не одједном. Сматра се да су први примитивни досељеници овог необичног копна у бескрају Тихог океана допловили са Маркеских острва.

Кад су Европљани први пут пристали уз стрме и неприступачне обале Ускршњег острва, на њима је, сматра се, живело око 300 домородаца. Око 1871. године број становника пао је на само 111 људи. Узрок овоме је одвођење у ропство и многе болести које су донели белци са собом.

Данас на овом острву живи око 450 људи.

У ДВОСТРУКОМ КАНУУ

Да би лакше дошли до сазнања како су древни Полинежани ипак успевали да у примитивним кануима превале и тако огромне удаљености, научницима су помогле легенде народа са сасвим друге половине Земље. Реч је, наиме, о скандинавским сагама, где се нестварно и мало вероватно преплиће са истинитим. **Пажљиво проучавајући исландске, норвешке и шведске саге, научници су дошли до закључка да су морепловци са севера слободно пловили Атлантиком пре хиљаду година као што то данас чине рибари.** Они су населили Исланд, стигли до Гренланда и, највероватније, открили обале Северне Америке.

Као Викинзи, и морепловци Полинезије су лутали тропским водама Пацифика, у отвореним лађама, откривајући и насељавајући многа острва у овом великом воденом пространству. Непознати истраживачи открили су на тим маратонским и неизвесним путовањима и Нови Зеланд, а претпоставља се да су доплoвили и до обала Јужне Америке. Да би препловио ову удаљеност и најмодернијем прекоокеанском броду потребно је неколико месеци. **Зар онда није заиста чудно како су људи који су живели животом каменог доба успевали да једноставним чамцима од издубљеног дрвета преброде исте те раздаљине где су тајфуни и циновски валови веома чести?**

Велики двоструки кануи „Источних Викинга“ преносили су на нова копна и непозната острва групе људи, жена, деце, понеку козу, пса или свињу, кокошке, воду и храну за путовање. Ове селидбе Полинежана тако су добро и стварно сачуване и приказане у њиховим многобројним легендама и песмама још и данас да породице готово сваког од ових острва у Тихом океану могу да прате генеолошки траг својих предака све до првих досељеника на ново копно. **На Новом Зеланду, на пример, који је насељен око 1350. године н. е. сваки од данас ретких маорских домородаца може да прича о чамцу којим су његови пра-прадедови стигли на острво из централне Полинезије.**

КОМПАС НА НЕБУ

Зачуђује и то што су и Полинежани и Викинзи пловили по океанима на којима су честе ужасне олује и ветрови који руше и носе све пред собом. Исто тако, сви ови храбри поморци морали су да мисле и знају како да се држе једног одређеног курса при пловидби, како да нађу место које траже и како да се врате у луке одакле су испловили. Велики проблем је била храна, затим вода, непознавање компаса или било какве друге помоћне справе без које данашњи морепловци не плове ни преко Ламанша.

Наравно, главна бусола била је Сунце и звезде. С колена на колено преносило се знање о морским струјама, о ветровима, плимама и осекама, дубоким и плитким водама. Знали су како треба ловити рибу из кануа насред пучине и како да се сакупи киша која ће заменити воду.

Морепловци Тихог океана ипак су имали једну велику предност у односу на Викинге. Они су, наиме, са сигурношћу знали да им невреме увек долази са западне стране, да им ветрови дувају у леђа и у једра, ако су их имали. Европски поморци, међутим, живели су на источним обалама Атлантика и против себе су увек имали јаке ветрове са запада. Зато је азијским морнарима било лакше да плове према истоку, испред ветра. Али, ово се углавном односи на северни део Пацифика. У јужном делу Тихог океана, баш у пределима где су се одигравала велика сељења и путовања, источни ветрови су чешћи од западних, али још повољних, тако да су их добри поморци могли искористити тако што су у једној сезони пловили на исток, а враћали се у другој.

Исландски Викинзи једрили су источно од Норвешке и Балтика, на југ све до Африке и Цариграда, западно до Гренланда, северно до острва Јан Мајен, а претпоставља се и

...ЗАД

до Шпицберга. Морепловци Гренланда доспевали су источно до Норвешке и западно до Лабрадора. Истовремено, Хавајци су пловили на још веће удаљености, до Тахитија и острва Самоа.

При проучавању викиншких сага и полинезијских легенди, историчари су уочили да се у њима готово и не спомињу буре и ветрови на мору. **Из овог се закључује да су стари морепловци узимали опасности на мору као нешто обично и сувише јако да би се таквој сили могло одупрети. Због оваквог уверења древни поморци су само искоришћавали струје и ветрове, уместо да се боре против њих.** Тако су Полинежани и доспловили до Ускршњег острва, најудаљенијег од свих која је открио човек каменог доба.

Малено Ускршње острво послужило је историчарима географских открића као необорив доказ да је човек каменог доба пловио океанима и да су полинежански морепловци открили и настанили најудаљеније и најусамљеније острво у Тихом океану.

И. Лончар

ЛОНДОН ЈЕ СТАО

ДОК СЕ ПИКАДИЛИ ГУШИО У НЕЗАПАМЋЕНОМ МЕТЕЖУ А ЧЕТА ПОЛИЦАЈАЦА ПОКУШАВАЛА ДА УСПОСТАВИ РЕД, НАДЛЕЖНИ СУ ЧУПАЛИ КОСУ СА ГЛАВЕ

Извините што вас узнемиравам — чуо је тог јутра шеф смене Градског предузећа за одржавање путева када је подигао слушалицу телефона. — **Ја сам из X полицијске станице са Пикадилија** — наставља је учтиви глас — **па сам хтео да питам да ли ће се радови на коловозу наставити јер сам већ ангажовао чету полицајаца да регулишу саобраћај...**

— О чему ви то причате — прекинуо га је шеф смене. — **Какви радови на коловозу Пикадилија? Очигледно сте се преварили.**

Ипак, није била реч о забуни. Пикадили се већ трећи дан гушио у незапамћеном саобраћајном метежу. Узалуд је цела чета полицајаца покушавала да рашчисти гужву. Неуобичајено за хладнокрвне становнике британске

метрополе, често се чула сирена нестрпљивих возача. Колона аутомобила отегла се унедоглед — гужва какву Лондон не памти.

БЕЗ ПОГОВОРА

Три дана раније, почетком септембра 1932, Пикадилијем се шетао један елегантан човек. Радознало је гледао излоге, пролазнике... На плочнику испред биоскопа „Цесеј" група радника живо је коментарисала јучерашњи пораз лондонског „Арсенала" у сусрету са „Манчестер јунајтедом". Поред њих, уз плочник, налазио се паркиран камион са ознаком Градског предузећа за одржавање путева. Радници су чекали шефа да им одреди посао за тај дан.

Докони шетач је за тренутак застао, а онда енергичним кораком пришао групи радника.

— Момци, шеф је болестан, данас га ја замењујем. Кренимо на посао!

Радници се згледаше јер, иако су били навикли на промене шефова, овај нови био је сувише елегантно обучен. Ипак, окле вајући, прихватише се алата.

— Чека нас изузетан посао — наставио је „шеф" гласом који не трпи поговора. — **Због нових електричних инсталација за један део Хајд-парка, морамо данас ископати три шахта. По плану који сам добио они треба да се ископају на средини коловоза.**

И посао поче. Обичан, рутински који су обављали свакодневно. Само, место и време били су мало несвични. Постављене су забране на коловозу, спомене за сужење пута...

Тек што су радници почели да раде, приђоше им два бобија и љубазно се понудише да помогну у регулисању саобраћаја. У први мах „нови шеф" уздрхта, а онда срдачно потапша полицајце и упути их на раскрснице.

Пикадили, једна од највиталнијих саобраћајница Лондона, већ је увелико био закрчен: возила су могла да се крећу само једном траком коловоза и то у оба смера. Не мању гужву стварали су пролазници који су љубопитљиво застајкивали поред радника, што и није било нимало чудно јер су се радови те врсте искључиво изводили ноћу или за време празника и викенда.

Пред сумрак „шеф" је радницима саопштио да је посао за њих на Пикадилију завршен јер сутрадан треба да стигну електричари.

ХИТАН САСТАНАК

Управу Градског предузећа за одржавање путева после позива из X полицијске станице захватила је права паника. Телефони су непрекидно звонили, директор је цептео од беса, градоначелник Лондона сазвао је хитан састанак градских отаца. За то време на Пикадилију је још владала незапамћена гужва.

На првим страницама лондонског „Гардијана" освануло је вест о новој смицалици ненадмашног шампиона у прављењу неслaних шала Хораса де Вер-Коула. Брука је пукла Лондоном, а становништво се, на очајање Градског предузећа за одржавање путева и Градске управе, слатко смејало новој подвали.

У близини Лондона, у свом летњиковцу у Вулпсу, Хорас де Вер-Коул се у међувремену спремао да отпутује у Француску како би бар за извесно време измакао бесу огорченог градоначелника.

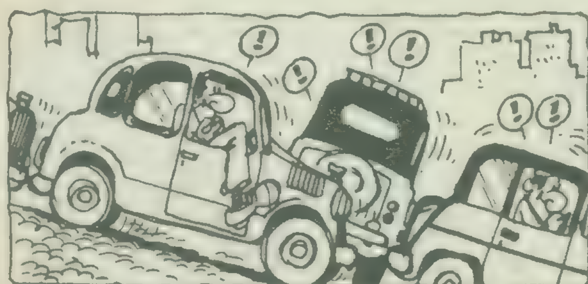
Д. А.

ЛУДА УЛИЦА

Пета авенија у граду Велсу, који се налази поред истоименог језера у Флориди у Сједињеним Америчким Државама, мирне душе може се назвати — лудом!

Ова авенија, позната под именом Спук Хил, дугачка је и стрма, али на једном њеном делу у дужини од 32 метра јавља се природни феномен који забавља не само Американце него и туристе из целог света. Наиме, док се на означеном **делу улице моторна возила крећу низбрдо сасвим нормално са упаљеним мотором и уз помоћ мењача, за вожњу узбрдо ништа од тога није потребно?! Једноставно, кад се угаси мотор, мењач „избаци" из брзине и аутомобил заустави па кочница отпусти, кола почињу сама од себе да се крећу узбрдо улицом и то великом брзином као да су малтене у четвртој брзини и на равном путу!**

Пошто је Пета авенија јавна саобраћајница, нико не мора да плати ни цента да би доживео ову природну атракцију. Да ли је ту у питању јако магнетно поље, или досад неоткривено својство гравитације, то нико од научника не уме да објасни. Док они решавају ову мистерију и спорe се, многобројни туристи и грађани Велса весело се забављају на Спук Хилу.

БИМ И БУМ

КАПЕТАНЕ! КАПЕТАНЕ! РАДИО ЈАВЉА: ТУНЕ У НАШЕМ ЗАЛИВУ!
ОХ! СМЕСТА ИДЕМО!

АКО 'ОЋЕМО У РИБОЛОВ... ТИ ИДИ ПА КРИШОМ УЗМИ СЕНДВИЧЕ... А ЈА ПРИБОР ЗА РИБОЛОВ! МАМА ОЧЕКУЈЕ ДА ДАНАС ОКРЕЧИМО КУЈНУ!
?

ДА СЕ КЛАДИМО... ЈА ЋУ ПРВИ УЛОВИТИ ТУНУ!
ХА! ОПКЛАДУ СИ УНАПРЕД ИЗГУБИО!
ГОСПОДО! МИ ЋЕМО ВАМ РАДО ЧУВАТИ НОВАЦ ОД ОПКЛАДЕ!

ХИЈЕНЕ! НИСМО ТОЛИКО ЛУДИ ДА ВАМА ПОВЕРИМО ПАРЕ!
ЗАЖАЛИЋЕТЕ ЗБОГ ОВОГ!
ХИ! ХИ!

САМО ДОЂИ! КУПУС ЈЕ ПУН ВИТАМИНА!
ТИ ТО ВОЛИШ!

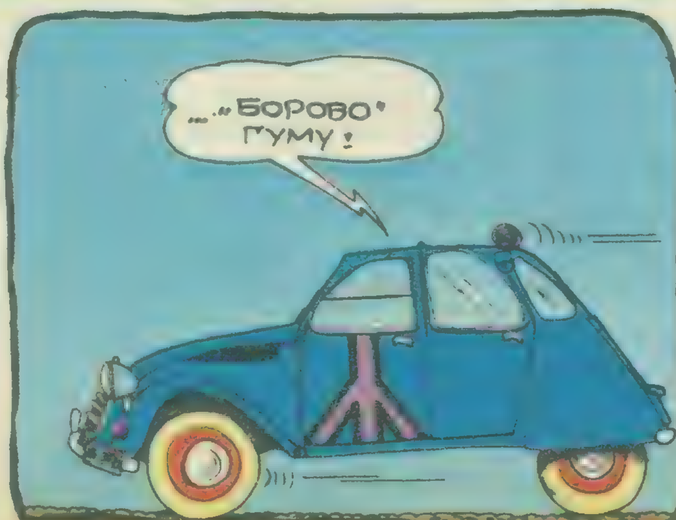

ОДЛИЧНО! КУПУС ЈЕ ПАО КРАЈ САМОГ ЧАМЦА!
САД ЋЕ НОСОЊА ЗА ЊИМ!
З З З

КРАК
© King Features Syndicate, Inc., 1978. World rights reserved.

БАШ СТЕ ДОБРО ДОШЛИ! КУЈНА ВАС ЧЕКА!
Musial

ШРАФНО

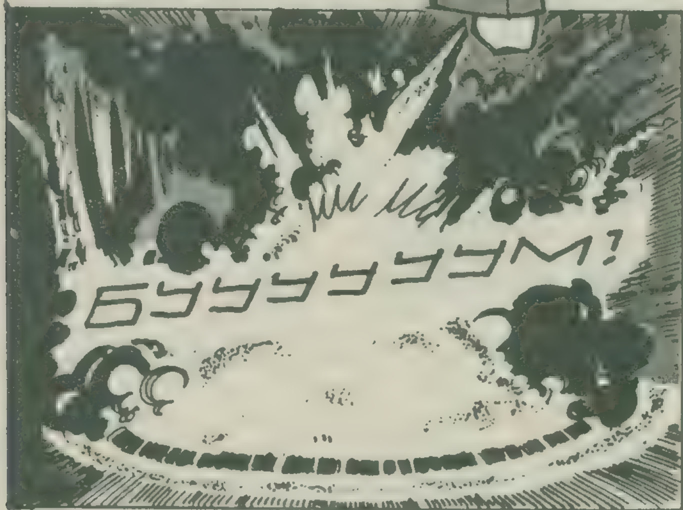

ЛЕЛО, ИМАЈ НА УМУ...

... „БОРОВО" ГУМУ!

И РУПЧАГЕ НА ДРУМУ!

ФАНТАЗИЈА: НЕОБИЧНА БИЋА

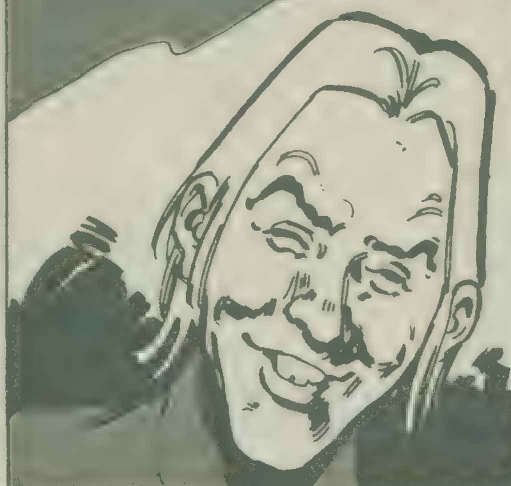

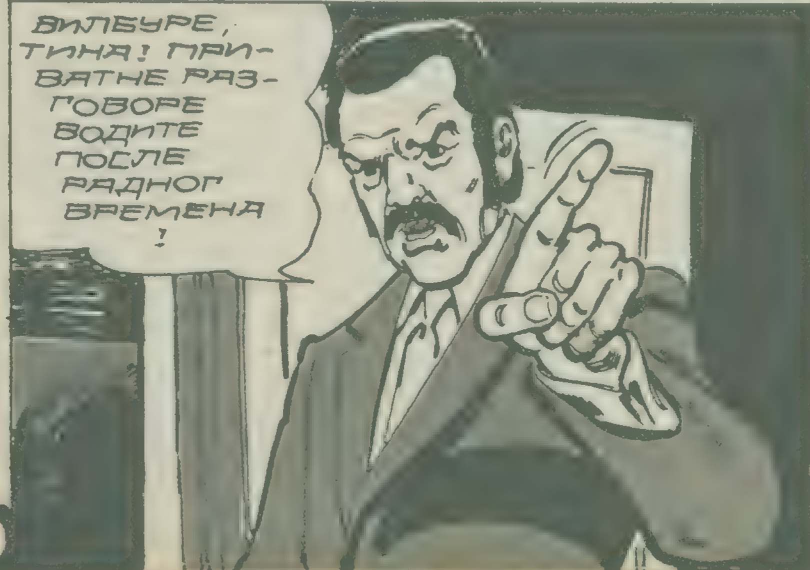

ОВО ЈЕ РЕДАКЦИЈА ЛИСТА „ФАНТАЗИЈА"...
ФАНТАЗИЈА

У ЊОЈ СУ РАДИЛИ...

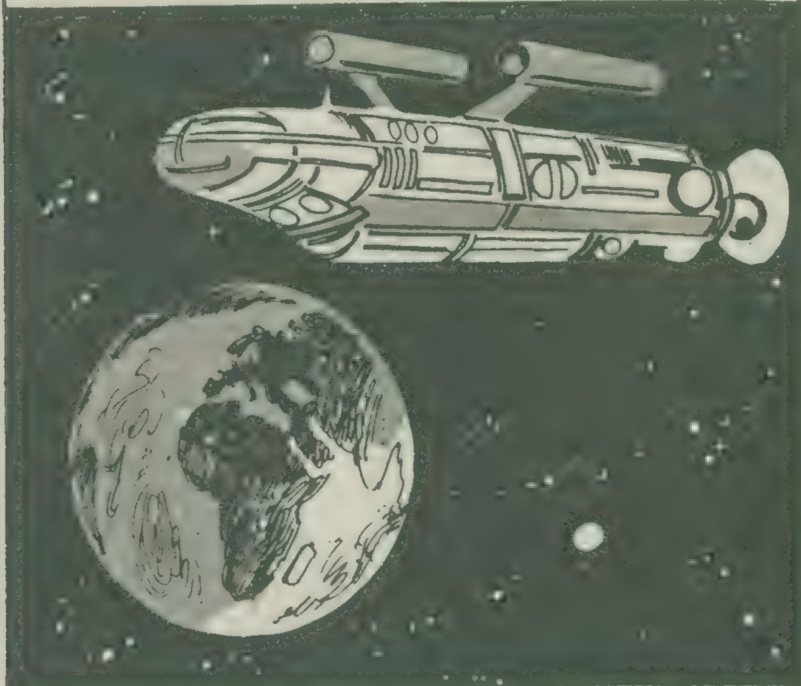

... ГРАУЛИНГ, КОГА СМО ЗВАЛИ ГУНЂАЛО...
ОПЕТ НЕМА ПАПИРА! А НА ЧЕМУ ЈА ДА ПИШЕМ ?

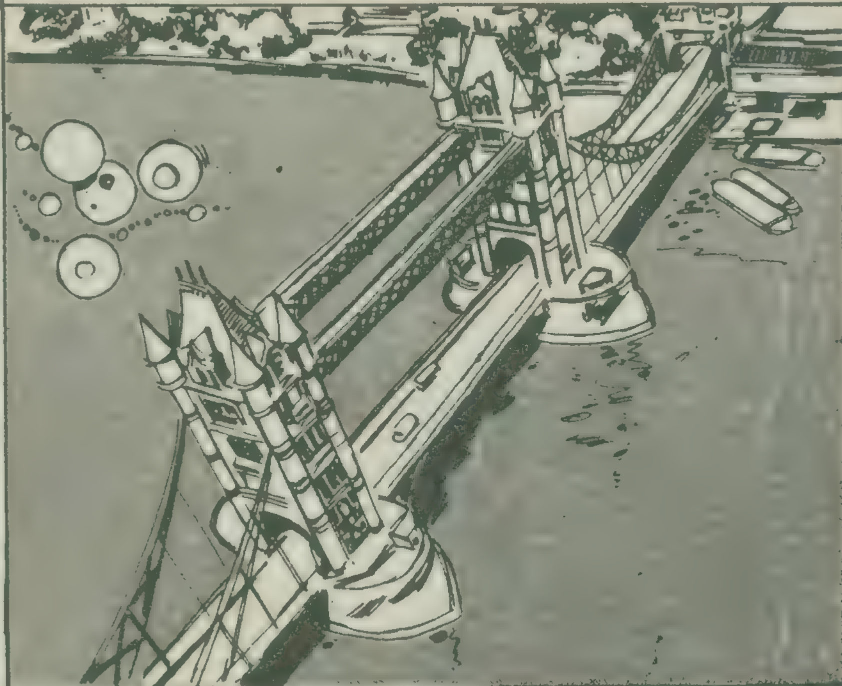

...ФЛЕТИ, ЧИЈИ ЈЕ НАДИМАК БИО КАЦКО...
ЗАР НЕ ЗНАШ ДА ЈЕ ШЕФ ЗАВЕО ШТЕДЊУ ?

... СЕКРЕТАРИЦА ТИНА КОЈА ЈЕ БИЛА ЗАЉУБЉЕНА У МЕНЕ...
ВИЛБУРЕ, ВЕЧЕРАС САМ СЛОБОДНА И УОПШТЕ НЕ ЗНАМ ШТА ДА РАДИМ!
СТРАШНО ЈЕ КАД ЧОВЕК НЕ ЗНА ШТА ЋЕ СА СОБОМ! ТРЕБАЛО БИ ДА ИМАШ НЕКИ ХОБИ !

... И НАШ ШЕФ МОРИНС КОЈИ ЈЕ ИЗНАД СВЕГА ЦЕНИО ДИСЦИПЛИНУ НА РАДУ.
ВИЛБУРЕ, ТИНА! ПРИВАТНЕ РАЗГОВОРЕ ВОДИТЕ ПОСЛЕ РАДНОГ ВРЕМЕНА !

„ФАНТАЗИЈА" БИ БИЛА РЕДАКЦИЈА КАО И СВАКА ДРУГА ДА ЈА НИСАМ РАДИО У ЊОЈ...

ЈЕДАН СВЕМИРСКИ БРОД ПРИБЛИЖАВА СЕ ЗЕМЉИ...

ИЗНАД ЛОНДОНА, НЕОБИЧНА МАСА ИЗБАЧЕНА ЈЕ ИЗ БРОДА...

ЗА ТО ВРЕМЕ У РЕДАКЦИЈИ „ФАНТАЗИЈА"...
ЗЗЗЗ!

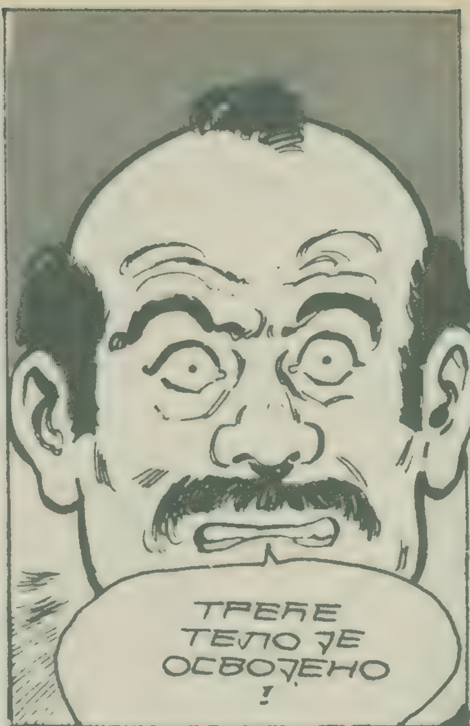

КОЛИКО ПУТА САМ ВАМ РЕКАО ДА МЕ НЕ УЗНЕМИРАВАТЕ ДОК РАДИМ! ЗОВИТЕ КАСНИЈЕ!

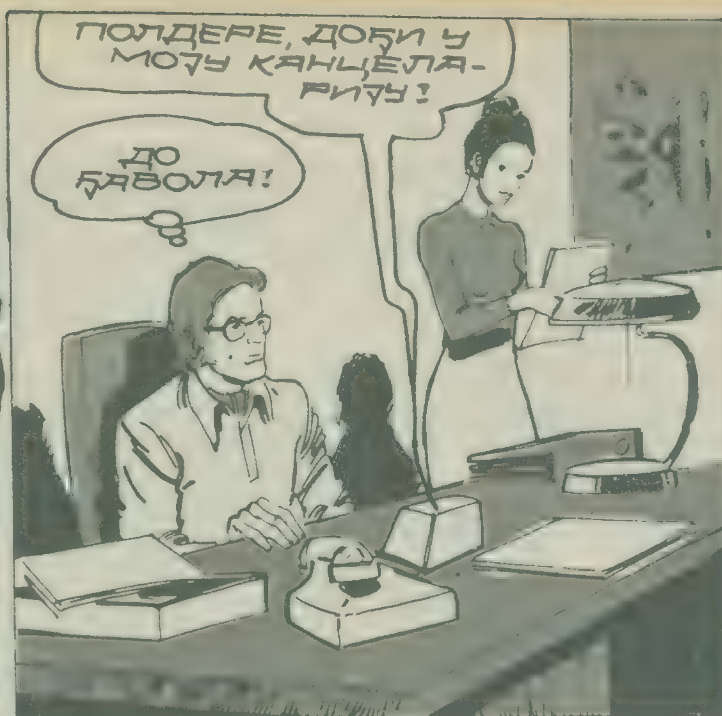

ШЕФ МОРИНС ЈЕ НАСТАВИО ДА ДРЕМУЦКА...

ИЗНЕНАДА...

ПРВО ТЕЛО ЈЕ ОСВОЈЕНО!

ДРУГО ТЕЛО ЈЕ ОСВОЈЕНО!

ТРЕЋЕ ТЕЛО ЈЕ ОСВОЈЕНО!

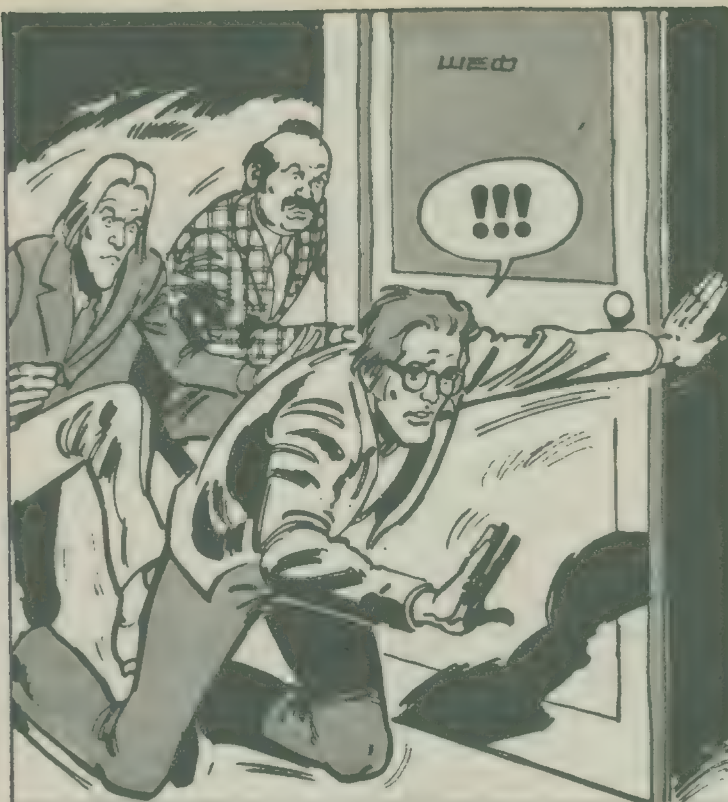

ПОЛДЕРЕ, ДОЂИ У МОЈУ КАНЦЕЛАРИЈУ!
ДО ЂАВОЛА!

ВИЛБУРЕ, ШЕФ ЈЕ ИЗГЛЕДА МНОГО ЉУТ!
ЈА ГА НИКАД НИСАМ НИ ВИДЕО БОЉЕ РАСПОЛОЖЕНОГ!

ЧУДНО! ОВА ДВОЈИЦА ЋУТЕ, А ОБИЧНО ПРОКОМЕНТАРИШУ СВАКИ МОЈ ОДЛАЗАК КОД ШЕФА!

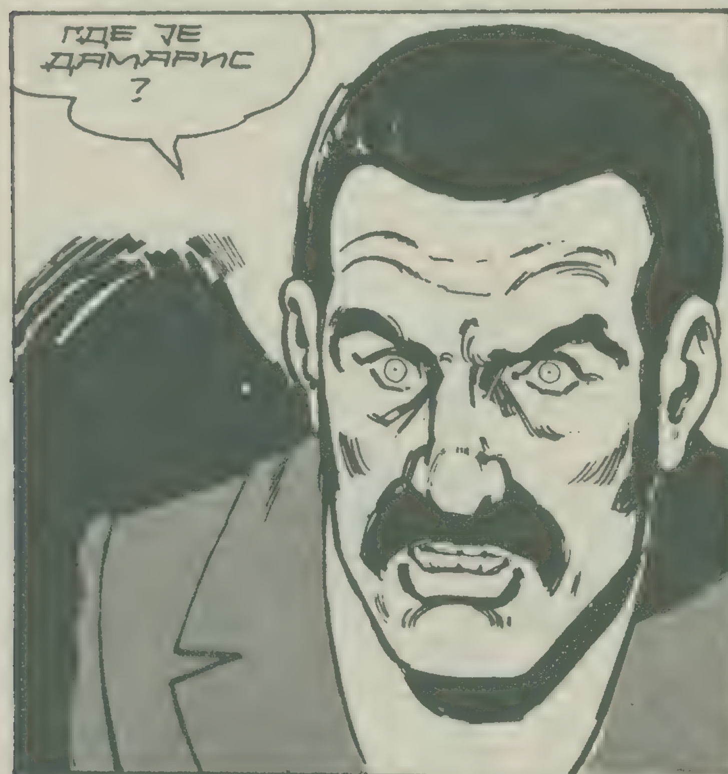

ФЛЕТИ, ГРАУЛИНГ, ШЕФ НИЈЕ ЗВАО И ВАС!

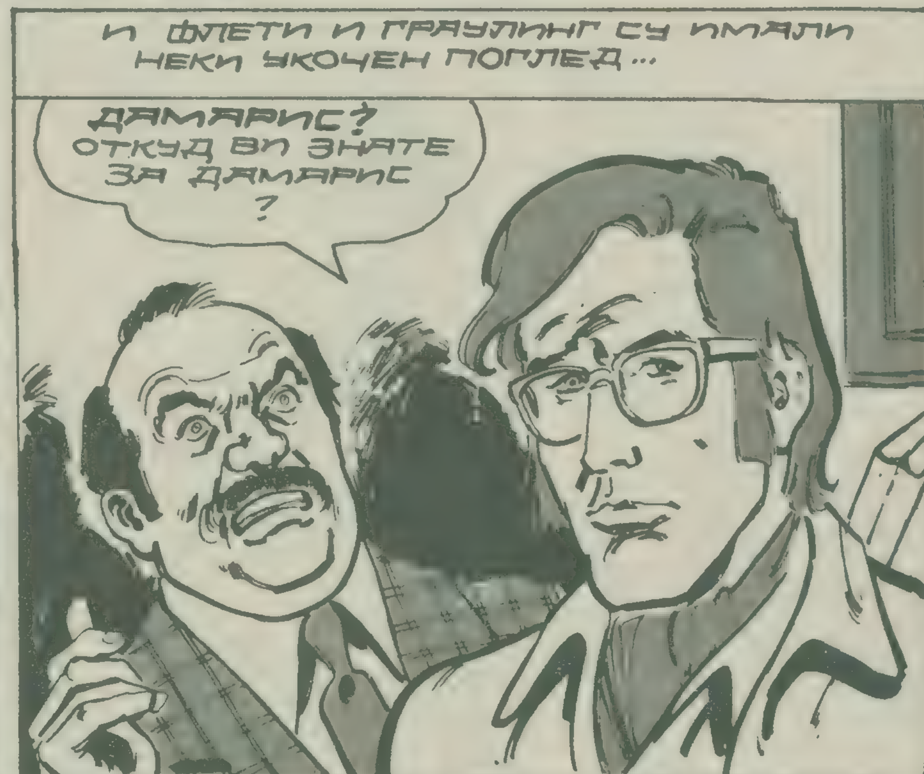

МОГУ ЛИ ДА УЂЕМ?

ШЕФ
!!!

ЗАР ЈЕ И ВАС ЗВАО ?

ШТА СЕ ДОГОДИЛО ?
ШЕФ МЕ ЈЕ ГЛЕДАО НЕКИМ СТАКЛАСТИМ ПОГЛЕДОМ...

ГДЕ ЈЕ ДАМАРИС ?

И ФЛЕТИ И ГРАУЛИНГ СУ ИМАЛИ НЕКИ УКОЧЕН ПОГЛЕД...
ДАМАРИС? ОТКУД ВИ ЗНАТЕ ЗА ДАМАРИС ?

ОДЈЕДНОМ ЈЕ СВЕ ПОЧЕЛО ДА СЕ ОКРЕЋЕ ОКО МЕНЕ ...
ХЕЈ! ШТА ЈЕ САД ОВО ?

ИЗДРЖИ, ВИЛБУРЕ! НЕМОЈ ИМ РЕЋИ ГДЕ ЈЕ МОЈЕ СКЛОНИШТЕ! ТО СУ МОЈИ НЕПРИЈАТЕЉИ КОЈИ СУ СЕ УВУКЛИ У ТЕЛА ТВОЈИХ КОЛЕГА!

ИЗНЕНАДА, ОСЕТИО САМ КАО ДА МЕ ЈЕ НЕКА НЕВИДЉИВА РУКА ЗГРАБИЛА...

ВИШЕ НИСАМ БИО ГОСПОДАР СВОГ ТЕЛА...

НЕ... НЕЕЕ ?

ВИЛБУРЕ, ЈА ТИ НЕ МОГУ ПОМОЋИ, ЧАК НИ ПОМОЋУ ТЕЛЕПАТИЈЕ! АЛИ, ТИ МОРАШ ИЗДРЖАТИ !

НИШТА ЈА НЕ ЗНАМ ?

ПОЧЕО САМ ДА ПРОПАДАМ...

НЕ ЗНАМ !

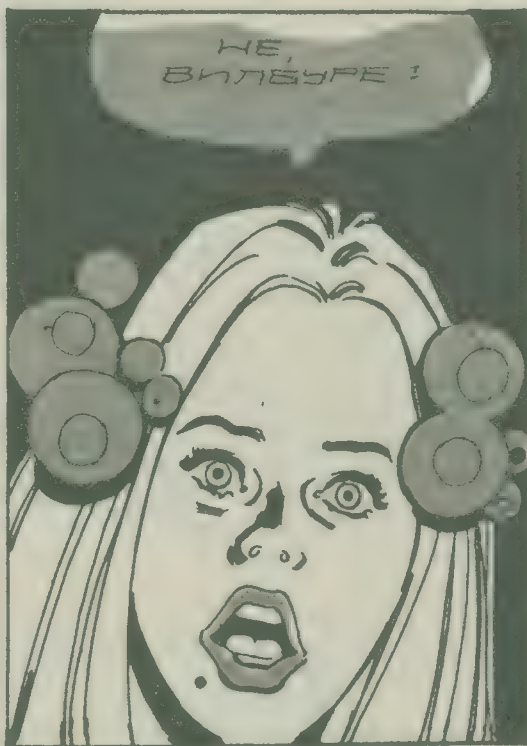
... НЕМА КРАЈА ТОМ ПРОПАДАЊУ.

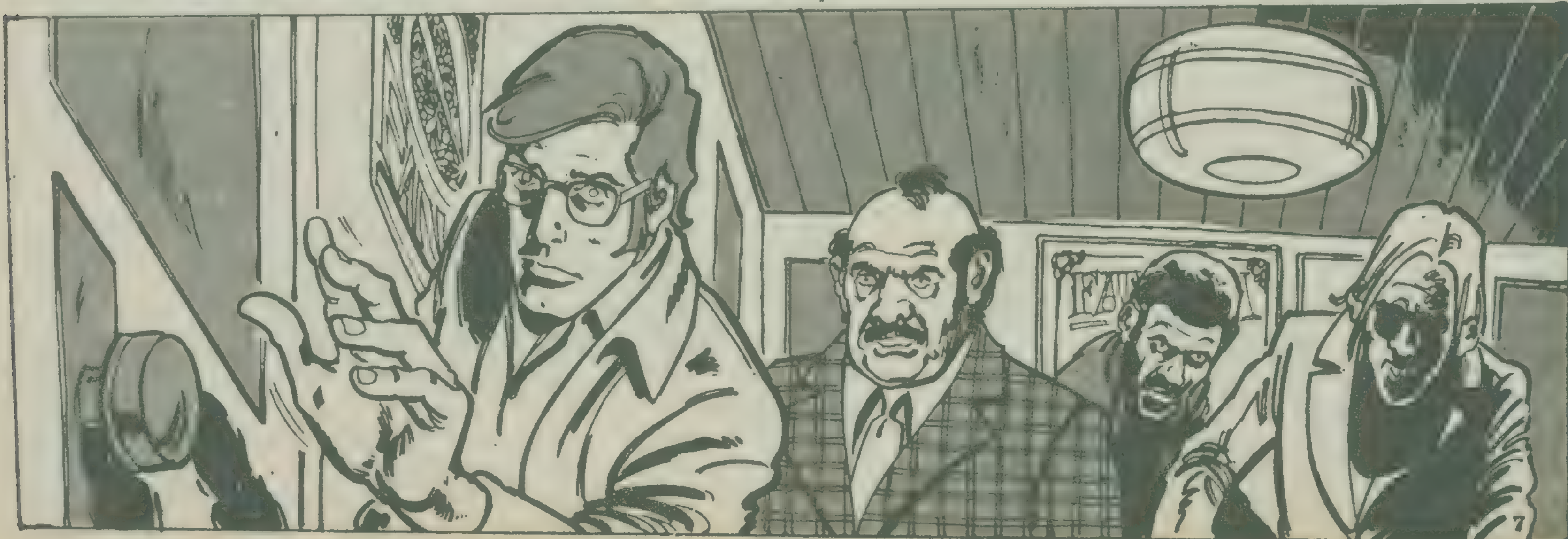
ЧИНИЛО МИ СЕ ДА...

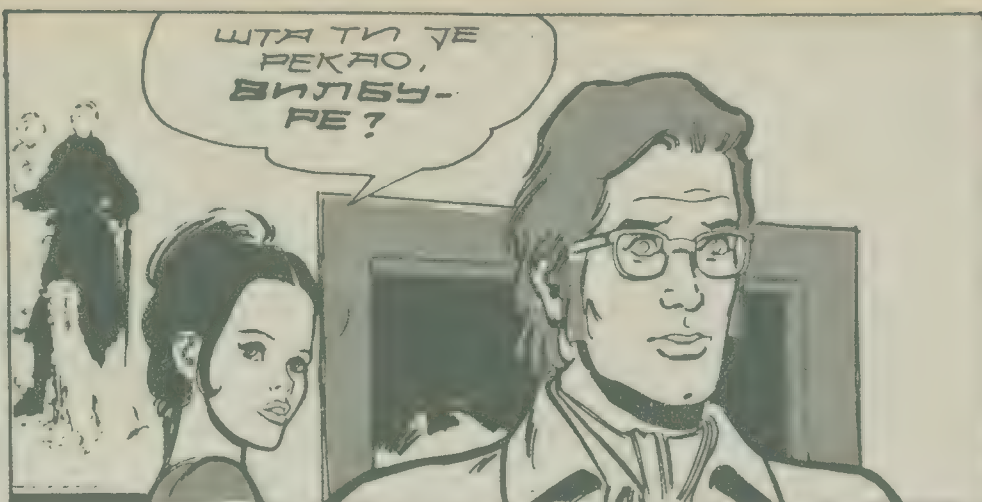
ДА... ОДВЕШЋУ ВАС ДО ЊЕНОГ СКЛОНИШТА!

ПОКАЗАЋЕ НАМ ГДЕ СЕ КРИЈЕ ДАМАРИС!
ШТА КАЖЕ?

ПОЂИМО ЗА ЊИМ!
ДА... СЛЕДИТЕ МЕ...

НЕ, ВИЛБУРЕ!

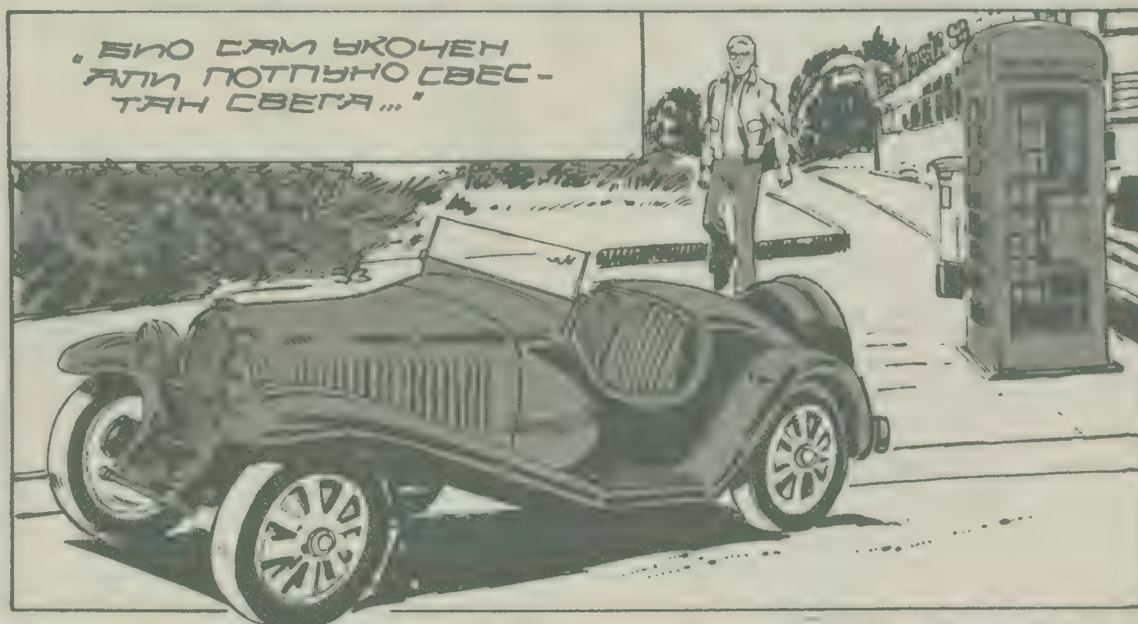
НЕ МОГУ ГА ЗАУСТАВИТИ! МОРАМ НЕШТО ДА ПРЕДУЗМЕМ!

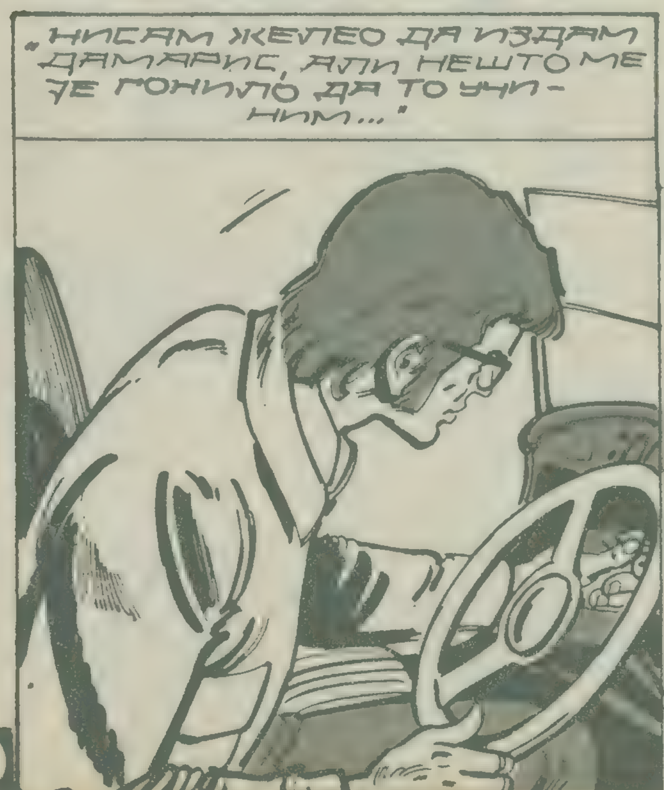

ВИЛБУРЕ, ШТО ЈЕ ШЕФ ТОЛИКО ВИКАО?

ШТА ТИ ЈЕ РЕКАО, ВИЛБУ-РЕ?

¿!?

ШТА ИМ ЈЕ? КУДА СУ ТО КРЕНУ-ЛИ?

„БИО САМ УКОЧЕН АЛИ ПОТПУНО СВЕС-ТАН СВЕГА..."

„НИСАМ ЖЕЛЕО ДА ИЗДАМ ДАМАРИС, АЛИ НЕШТО МЕ ЈЕ ГОНИЛО ДА ТО УЧИ-НИМ..."

ФАНТАЗИЈА
УЛАЗИ-ТЕ!
ЗА ЊИМ!

ТОЛИКО СЕ ЧУДНО ПОНАША-ЈУ! ИДЕМ ЗА ЊИМА! ТАКСИ!

ПРАТИТЕ ОНА ДВА АУТОМОБИЛА!
АЛИ...
БРЗО! ДА ИХ НЕ ИЗГУБИ-МО!

СВЕ ШТО РА-ДИМ ЈЕ ПРОТИВ МОЈЕ ВОЉЕ!

ШТА ЈЕ САД ОВО?

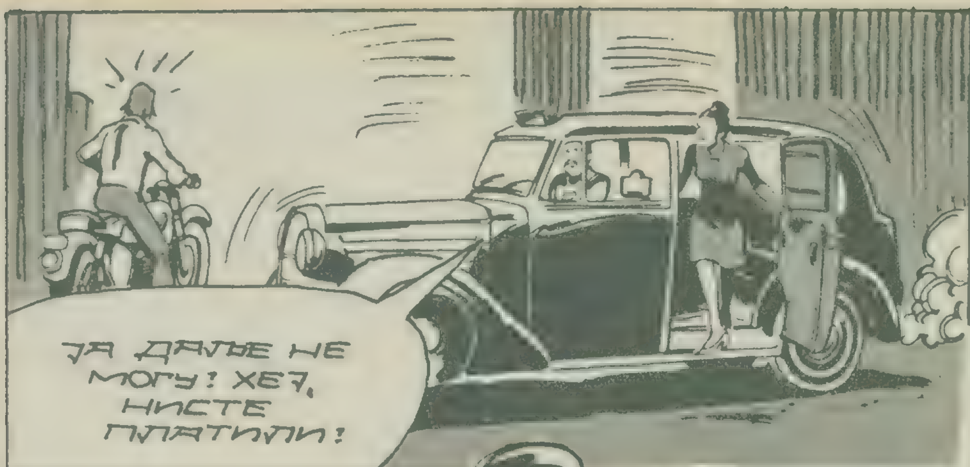

ДАМА-РИС!
ДАЈ ГАС, ВИЛБУ-РЕ!

ГАС!

РРРРРРРРРР

ПОБЕЋИ ЋЕ НАМ!

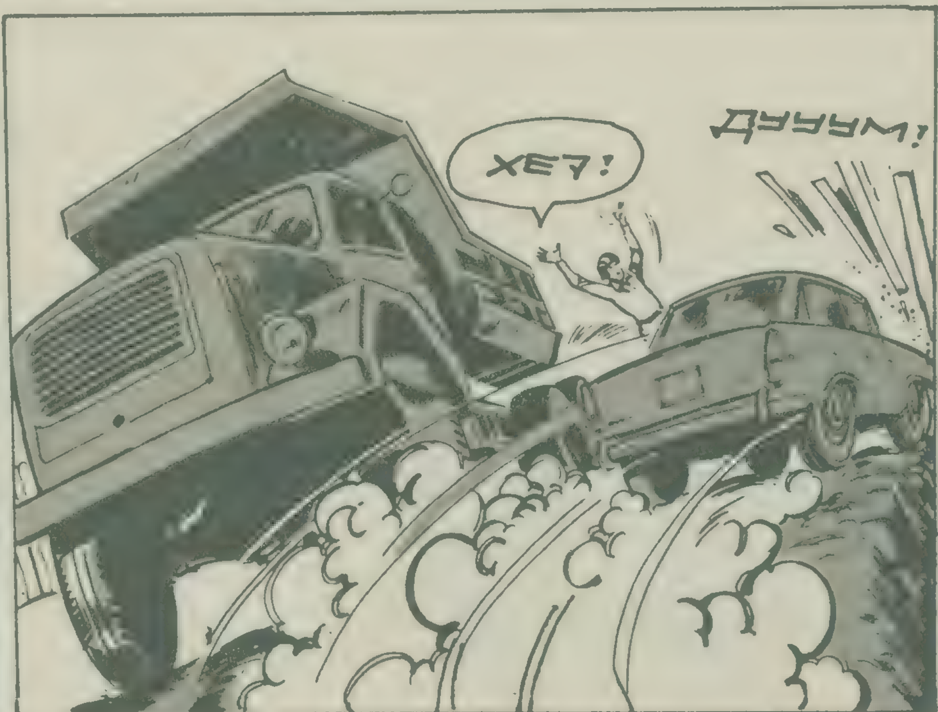
Я САД ПРАВАЦ КРОЗ ОГРАДУ!
ПОГИНУЋЕ-МО!
УПОТРЕБЉАВАЈТЕ КОЗМЕТИКУ
КРЕЕК!
ШТА ТО РАДИ!
ХЕЈ!
РРРРРРРРРРРРР
ТРААААС!

ЈА ДАЉЕ НЕ МОГУ! ХЕЈ, НИСТЕ ПЛАТИЛИ!

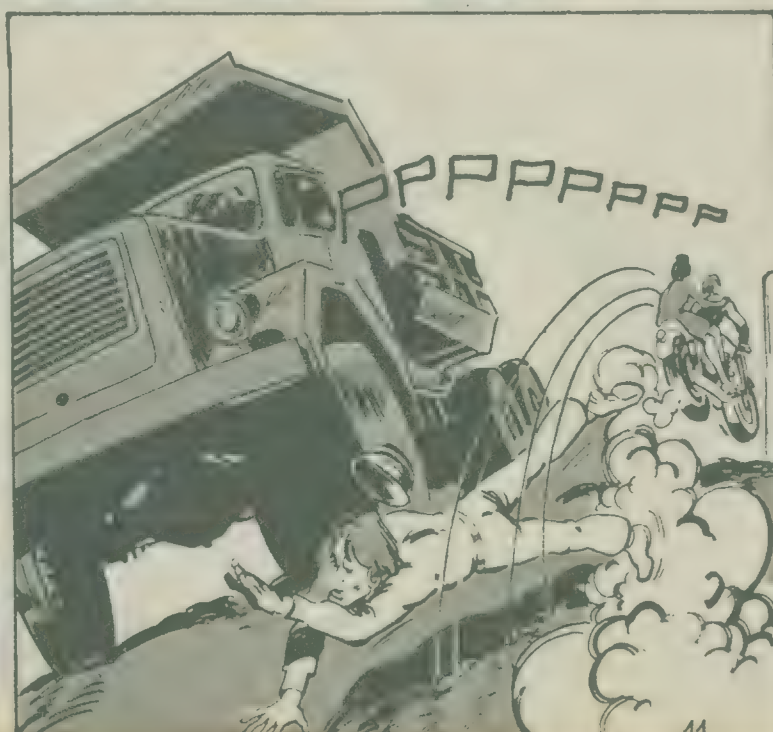

ПА ШТА? ВИДИТЕ ДА ЖУРИМ!

ЈА САМ ИЗ ПОЛИЦИЈЕ! ХОЋЕТЕ МЕ ПОВЕСТИ?
КОЈИМ ПУТЕМ ДА ИДЕМ?

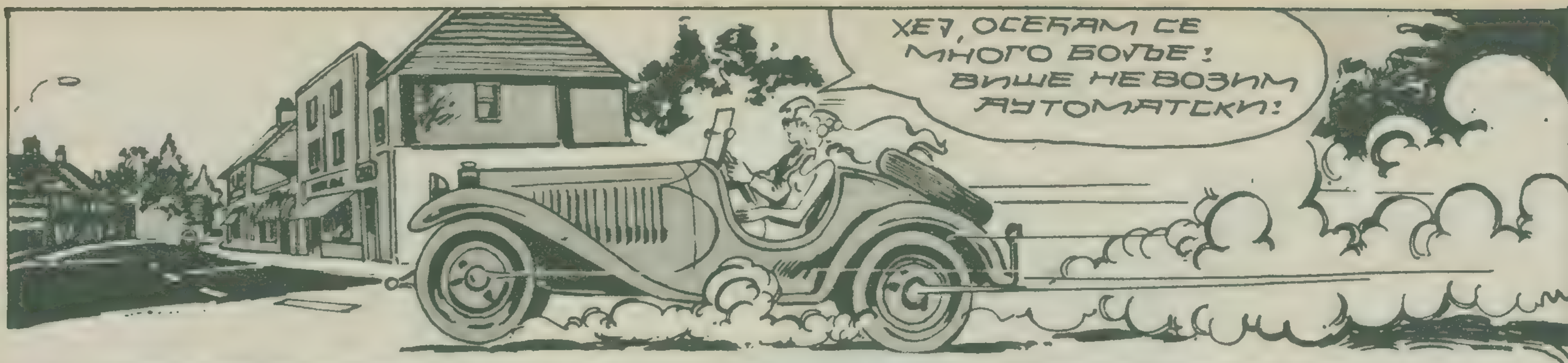

ОВИМ!

ХЕЈ!
ДУУУМ!

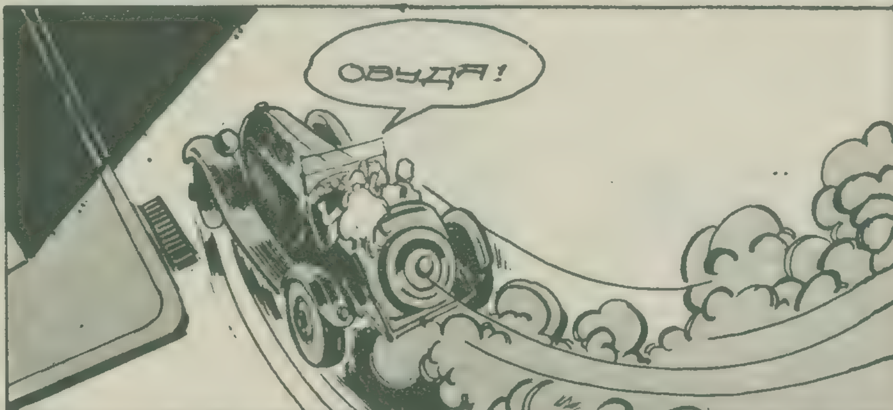

ШТА ИМ ЈЕ? ОНИ СУ ЛУДИ!

РРРРРРРРР

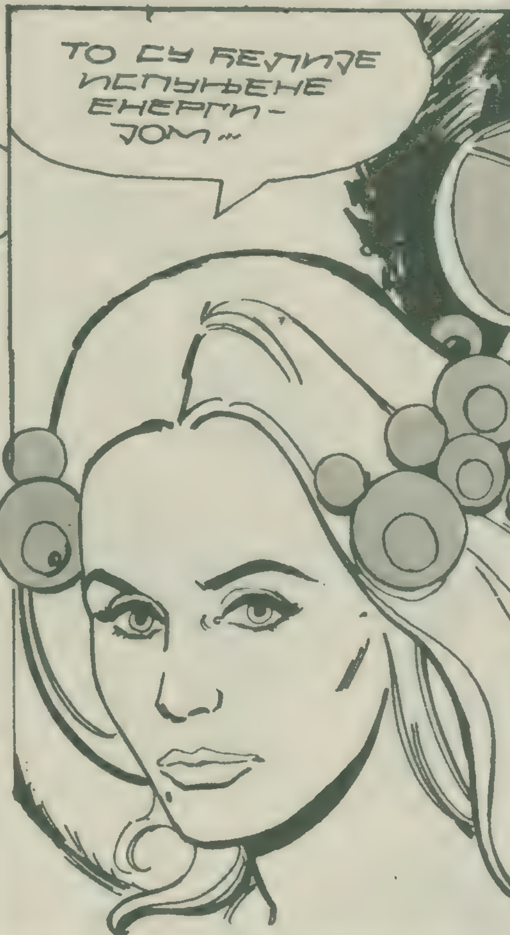

ПРЕСТА-
НИТЕ!

ХЕЈ, ОСЕЋАМ СЕ МНОГО БОЉЕ! ВИШЕ НЕ ВОЗИМ АУТОМАТСКИ!

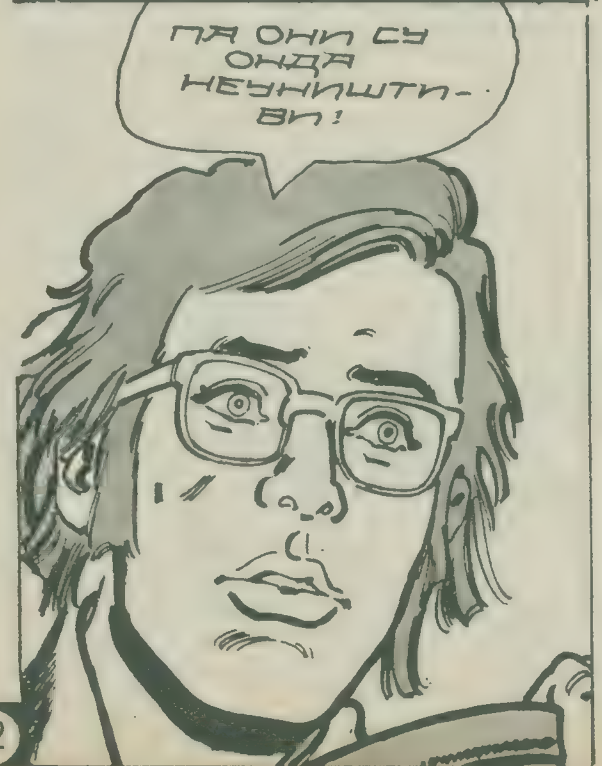

ТО ЈЕ ЗАТО ШТО ЈЕ РАЗДАЉИНА ИЗМЕЂУ ТЕБЕ И ЊИХ ВЕЋА И ОНИ ВИШЕ НЕМАЈУ УТИЦАЈ НАД ТОБОМ!

ОВУДА!

ШТА СЕ ДОГОДИЛО С МОРИНСОМ И ОСТАЛИМА?
У ЊИХОВА ТЕЛА СУ СЕ УВУКЛА БИЋА СА ПЛАНЕТЕ КЛЕСИС!

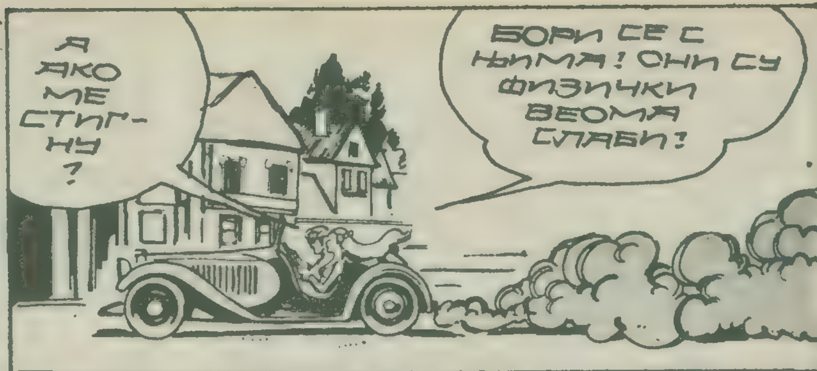

ТО СУ ЋЕЛИЈЕ ИСПУЊЕНЕ ЕНЕРГИЈОМ...

...КОЈЕ МОГУ ДА ЗАГОСПОДАРЕ ТУЂИМ ТЕЛОМ!

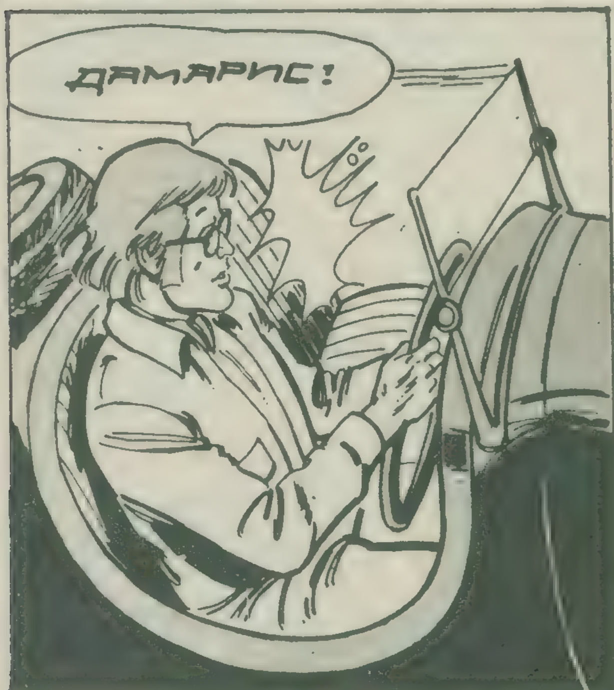

ПА ОНИ СУ ОНДА НЕУНИШТИВИ!

ТЕШКО ИХ ЈЕ УНИШТИТИ, АЛИ НИСУ НЕУНИШТИВИ! ЈА ЋУ ИМ ВЕЋ ПРИПРЕМИТИ НЕКУ ЗАМКУ!

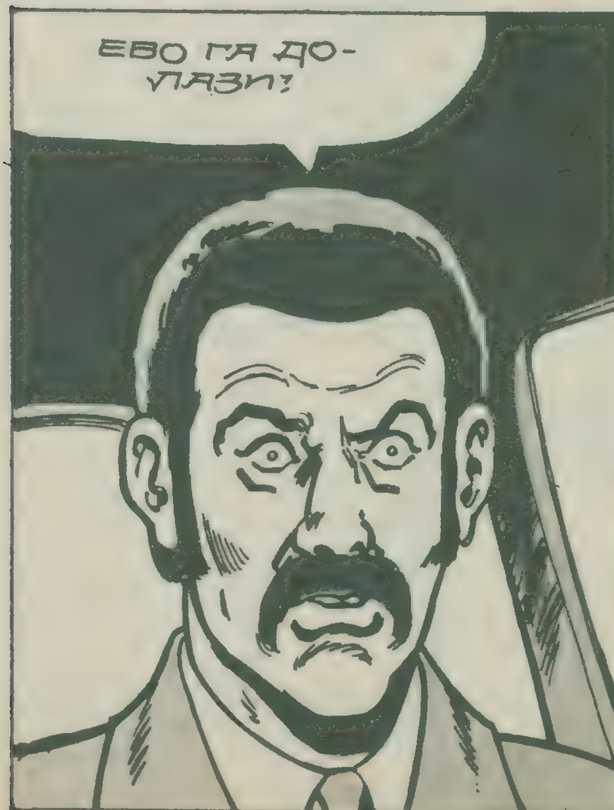

САДА ЋУ ТЕ НАПУСТИТИ А ТИ ПОКУШАЈ ДА ИМ УМАКНЕШ!

А АКО МЕ СТИГНУ?
БОРИ СЕ С ЊИМА! ОНИ СУ ФИЗИЧКИ ВЕОМА СЛАБИ!

И СВЕ ВРЕМЕ МОРАШ ДА РАЗМИШЉАШ О НЕКИМ ДРУГИМ СТВАРИМА ЈЕР САМО ТАКО НЕЋЕ МОЋИ ДА ОВЛАДАЈУ ТВОЈИМ УМОМ!
АЛИ, О ЧЕМУ ДА РАЗМИШЉАМ?

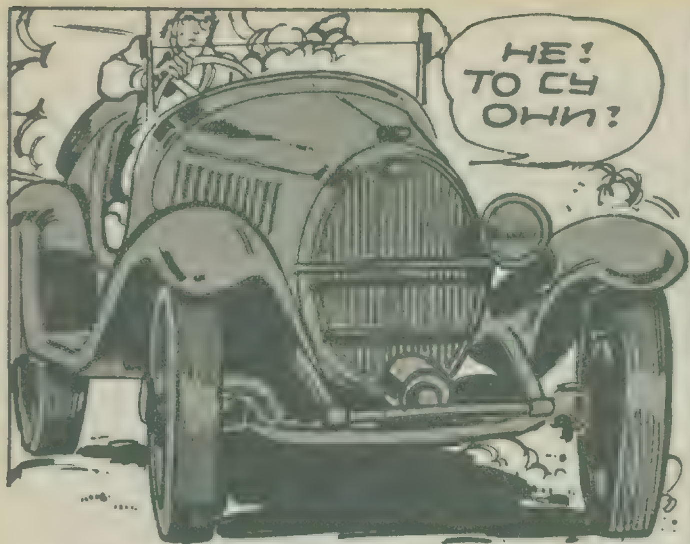

ДАМАРИС!

ПРОКЛЕТСТВО! ДОСТА МИ ЈЕ ОВЕ ЈУРЊАВЕ!

ЕВО ГА ДОЛАЗИ!

ШКРИИИИИП!

НЕ! ТО СУ ОНИ!

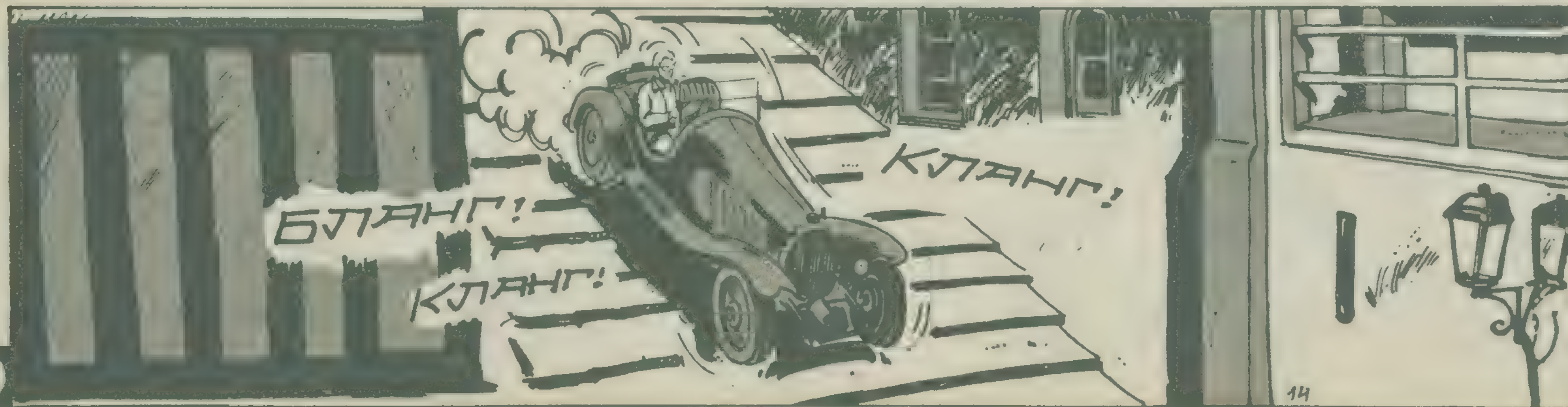

ОХ!

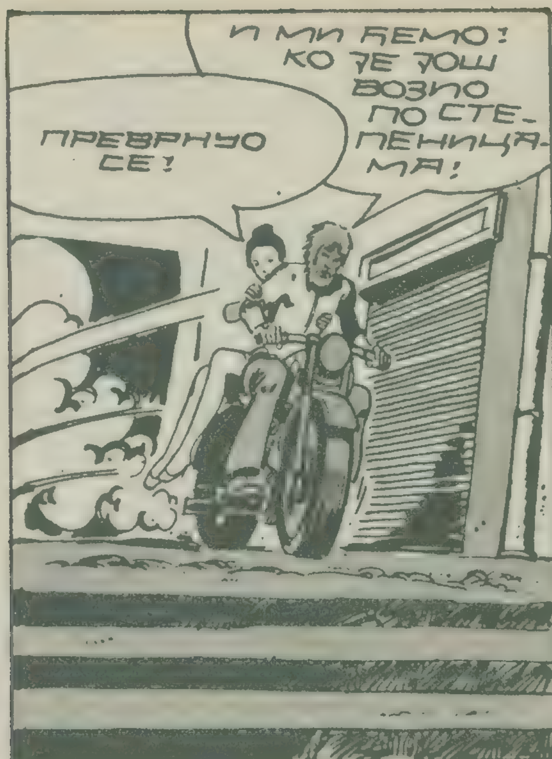

ШКРИИИП!

ААУ!

ПОБЕЋИ ЋЕ НАМ!

ТРЕБА ЛИ И ДАЉЕ ДА ГА ПРАТИМО?
ПА, НАРАВНО!

КЛАНГ!
БЛАНГ!
КЛАНГ!
14

И МИ ЋЕМО! КО ЈЕ ЈОШ ВОЗИО ПО СТЕПЕНИЦАМА!
ПРЕВРНУО СЕ!

КАТАКЛАНГ!

ШТО ДАЉЕ ОД ЊИХ!

ЕНО ГА! УХВАТИМО ГА ДОК ЈОШ НИЈЕ СТИГАО ДО СТАНИЦЕ!

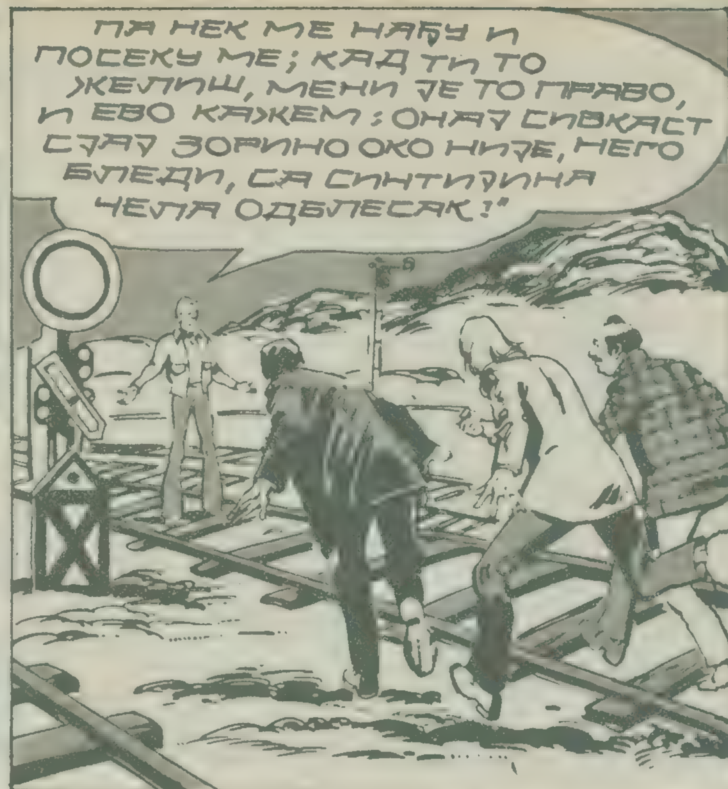

ХЕЈ! А КО ЋЕ ДА МИ ПЛАТИ ЗА СЛУПАНИ МОТОР?

ДАМАРИС ЈЕ КАЗАЛА ДА МОРАМ ДА РАЗМИШЉАМ О ДРУГИМ СТВАРИМА ?

УХ! МОЈА НОГА ?

СТИГЛИ ЋЕ МЕ!

НЕ СМЕМ ИМ ДОЗВОЛИТИ ДА ОВЛАДАЈУ МОЈИМ УМОМ! РЕЦИТОВАЋУ НЕШТО ИЗ „РОМЕА И ЈУЛИЈЕ“!

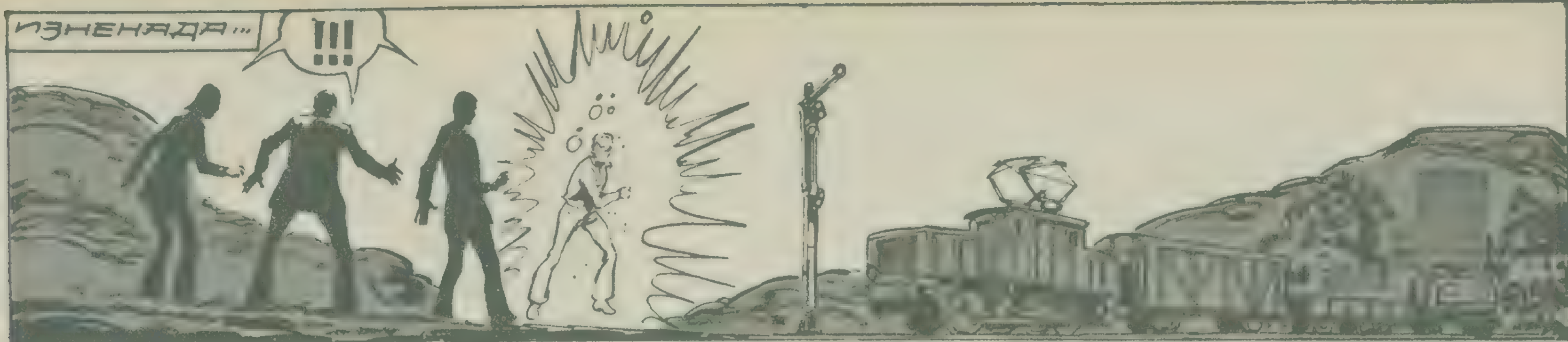

ПА НЕК МЕ НАЂУ И ПОСЕКУ МЕ; КАД ТИ ТО ЖЕЛИШ, МЕНИ ЈЕ ТО ПРАВО, И ЕВО КАЖЕМ: ОНАЈ СИВКАСТ СЈАЈ ЗОРИНО ОКО НИЈЕ, НЕГО БЛЕДИ, СА СИНТИЈИНА ЧЕЛА ОДБЛЕСАК!“

ШТА КАЖЕ?
НЕ ЗНАМ! АЛИ, ДОК ЈЕ УСРЕДСРЕЂЕН НА ТО, МИ МУ НЕ МОЖЕМО НИШТА!

„О, ИДИ!“

„ПОЖУРИ, БЕЖИ!“

ОХ! ВИЛБУР ЈЕ УДАРИО ШЕФА!

ИЗНЕНАДА...
!!!

ДАМАРИС МУ ЈЕ ПОМОГЛА ДА УМАКНЕ!

ШТА ИМ ЈЕ? БИЈУ СЕ КО ЛУДИ!

ООХ! ВИЛБУР ЈЕ НЕСТАО!

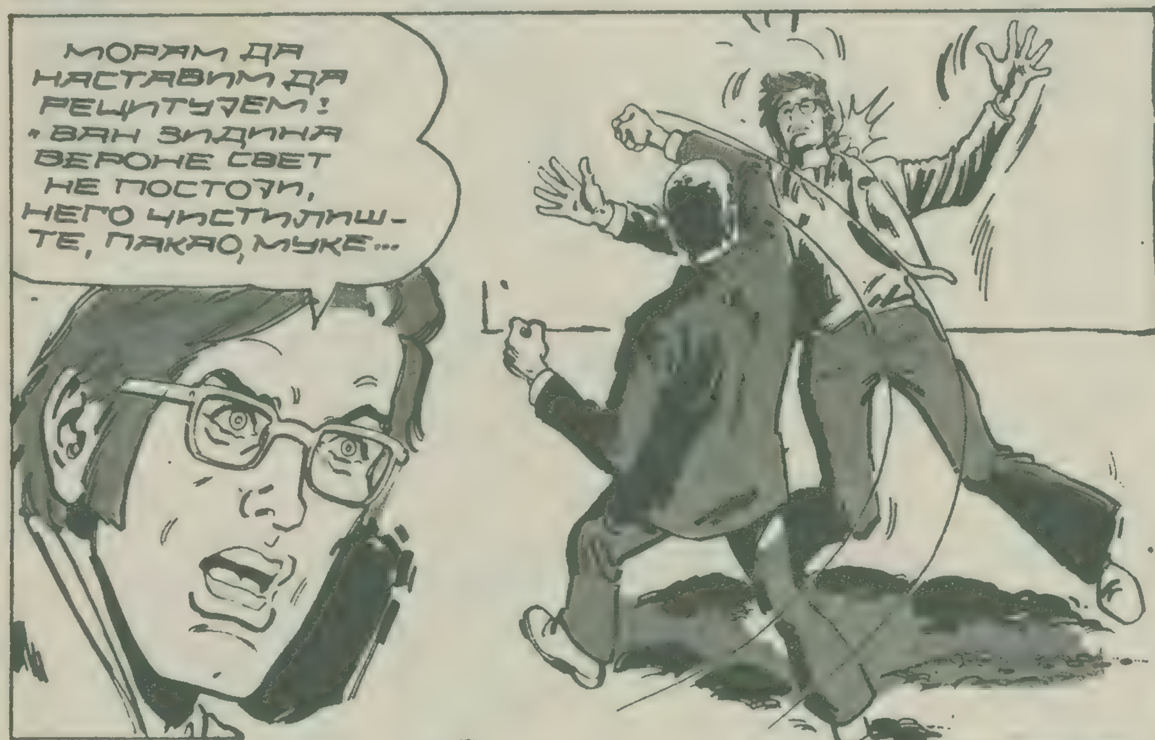

ОООХ!

ДОВЕЛА САМ ТЕ ОВАМО ЈЕР САМ ВИДЕЛА ДА СИ ПОТПУНО ИСЦРПЉЕН! САДА, КАДА СИ СЕ МАЛО ОДМОРИО, МОЖЕШ ДА СЕ ВРАТИШ!

ЗАР ОПЕТ? КУДА ЋЕШ МЕ САДА ОД-ВЕСТИ?

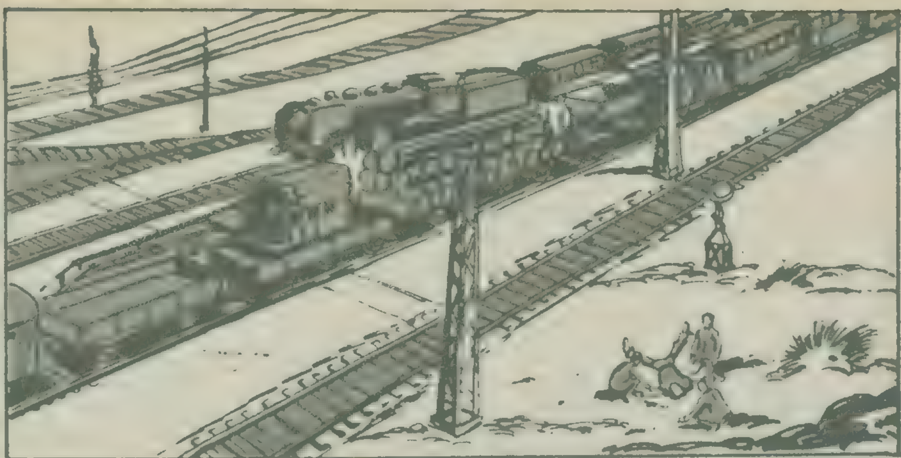

ГЛЕ! ОН СЕ ВРА-ТИО!

МОРАМ ДА НАСТАВИМ ДА РЕЦИТУЈЕМ! »ВАН ЗИДИНА ВЕРОНЕ СВЕТ НЕ ПОСТОЈИ, НЕГО ЧИСТИЛИШ-ТЕ, ПАКАО, МУКЕ...

НЕ!

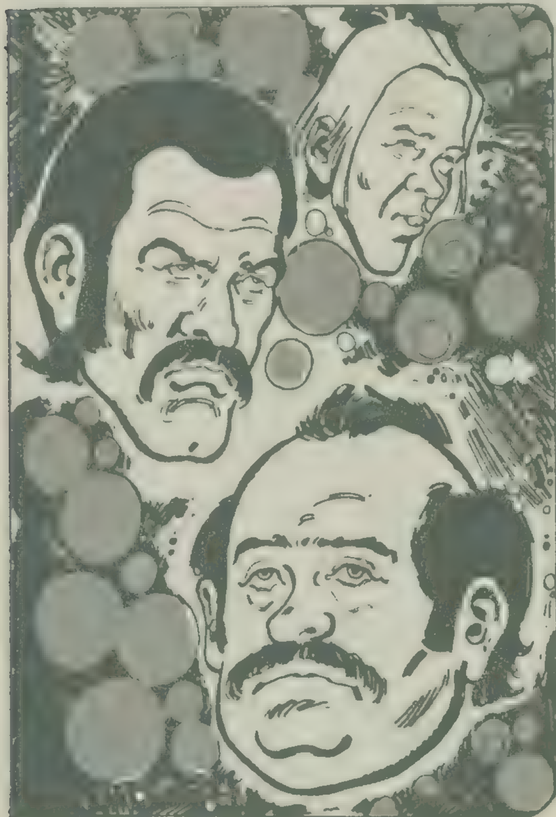

НЕЋУ ДА ОВЛАДАТЕ МОЈИМ УМОМ! ПУСТИТЕ МЕ!
ГДЕ ЈЕ ДАМАРИС?
ГДЕ?
ГДЕ?

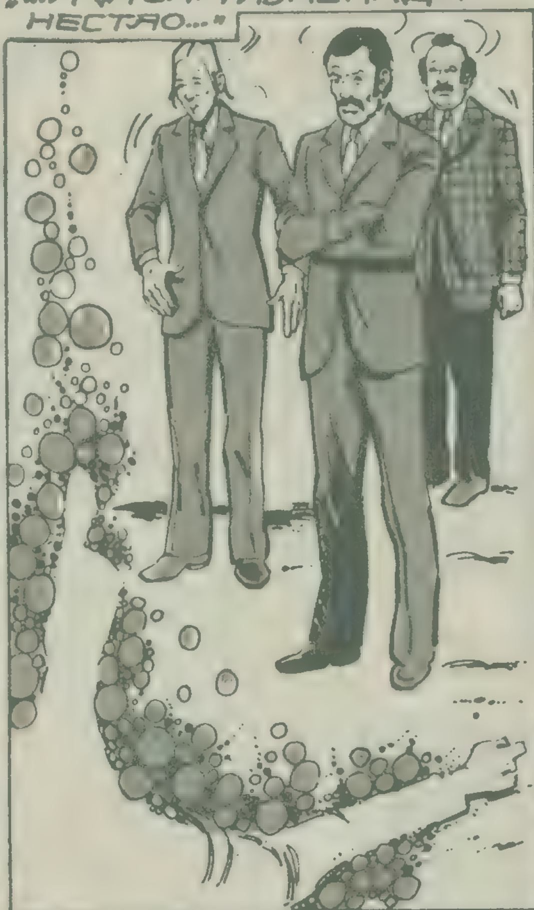

"МОРИНС, ФЛЕТИ И ГРАУЛИНГ СТАЈАЛИ КАО УКОПАНИ..."

"...А ЈА САМ ИЗНЕНАДА НЕСТАО..."

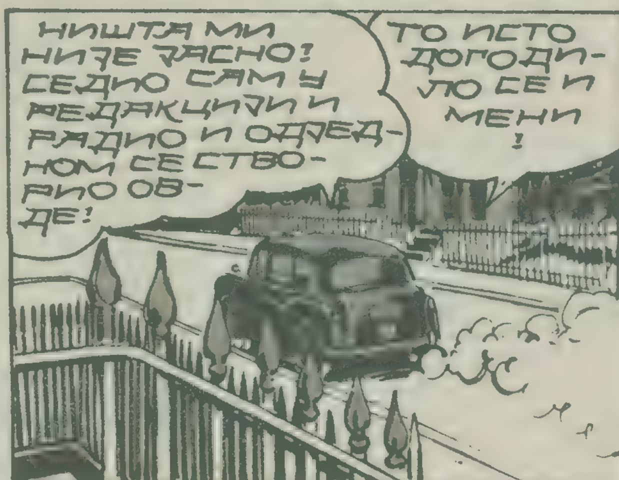

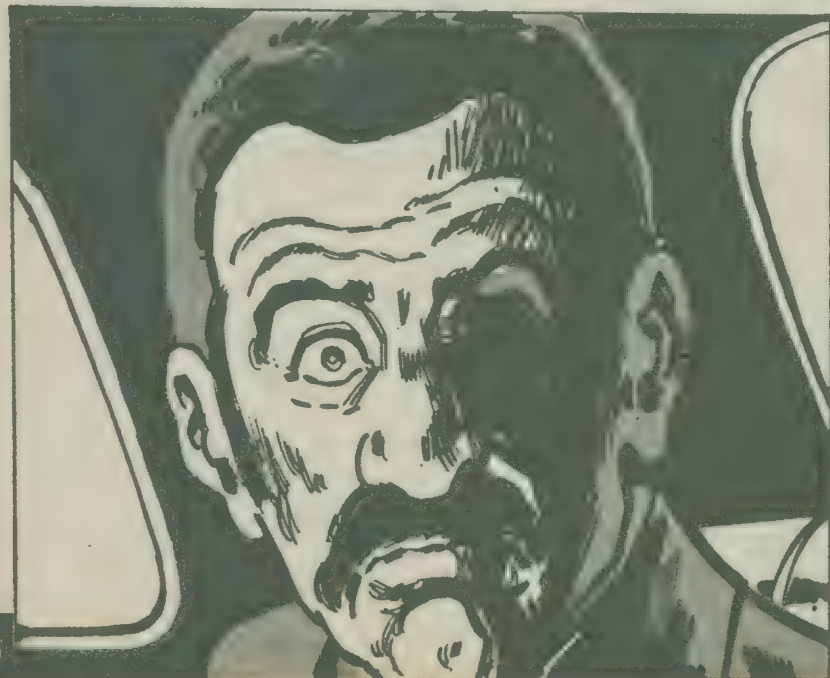

ПОГЛЕДАЈТЕ! ОВО ЈЕ ВИЛБУРОВ АУТО!
ГЛУПОСТИ! ШТА ЋЕ ОН ОВДЕ!?

ПИТАМ СЕ КАКО СМО СТИГЛИ ОВАМО?
ТАКСИ!
УХ! ШТО МЕ БОЛИ ВИЛИЦА! КАО ДА МЕ ЈЕ НЕКО УДАРИО!

НИШТА МИ НИЈЕ ЈАСНО! СЕДИО САМ У РЕДАКЦИЈИ И РАДИО И ОДЈЕДНОМ СЕ СТВОРИО ОВДЕ!
ТО ИСТО ДОГОДИЛО СЕ И МЕНИ!

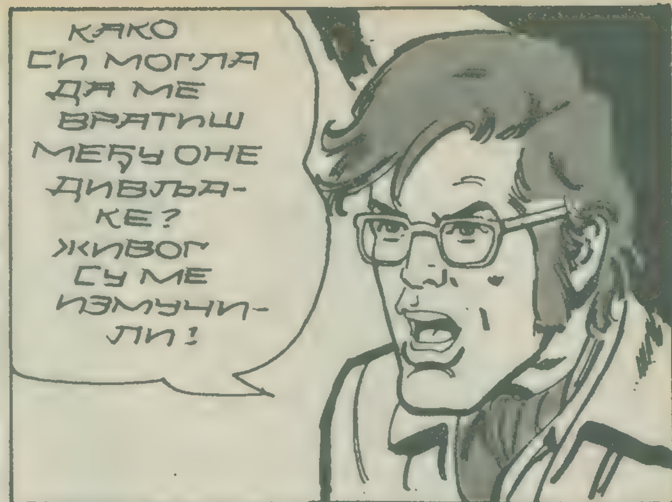

НЕ ГОВОРИТЕ ГЛУПОСТИ! ЈА САМ ВАС ПОЗВАО ДА МАЛО ПРОШЕТАМО!

ЈЕСТЕ ЛИ СИГУРНИ У ТО?
ВИ ТВРДИТЕ ДА СТЕ НАС ОВАМО ДОВЕЛИ?

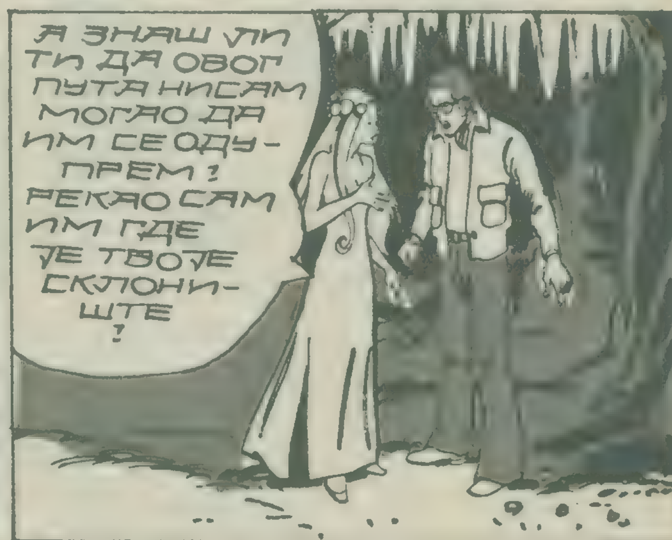

ПА НАРАВНО! ПАМЋЕЊЕ МЕ ЈОШ ДОБРО СЛУЖИ!

ЗДРА-ВО, ВИЛБУ-РЕ!
УУФ!

КАКО СИ МОГЛА ДА МЕ ВРАТИШ МЕЂУ ОНЕ ДИВЉА-КЕ? ЖИВОГ СУ МЕ ИЗМУЧИ-ЛИ!

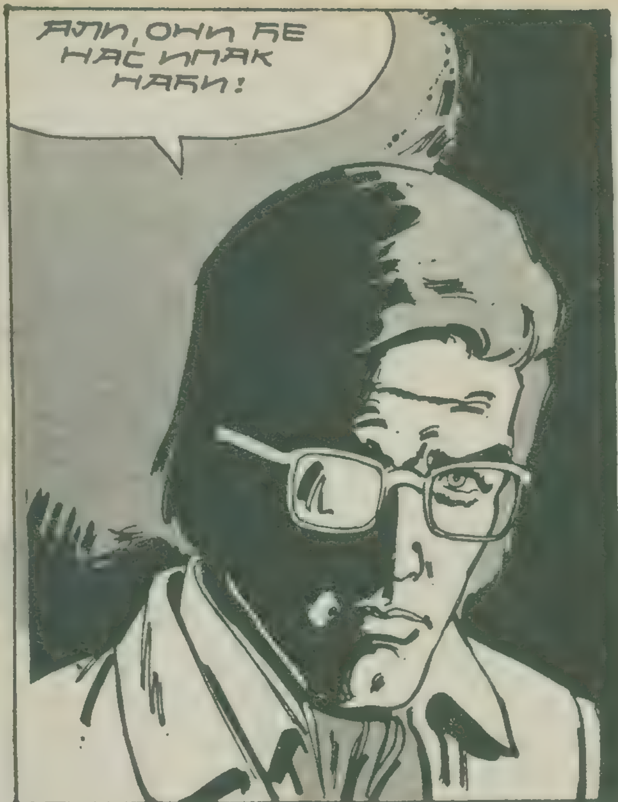

ОПРОСТИ, ВИЛБУРЕ... ТО ЈЕ БИЛО ЈЕДИНО РЕШЕ-ЊЕ!
ЈЕДИНО РЕШЕ-ЊЕ?

А ЗНАШ ЛИ ТИ ДА ОВОГ ПУТА НИСАМ МОГАО ДА ИМ СЕ ОДУ-ПРЕМ! РЕКАО САМ ИМ ГДЕ ЈЕ ТВОЈЕ СКЛОНИ-ШТЕ!

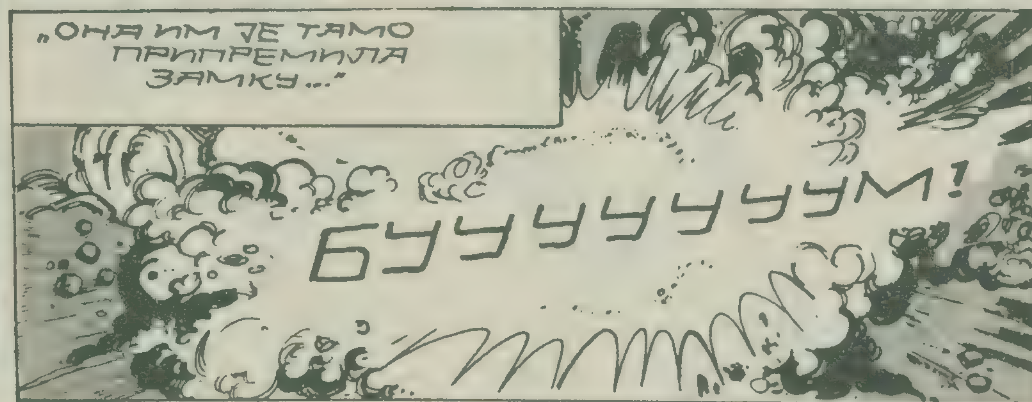

БЕЖИМО ОДАВДЕ! СИГУРНО ЋЕ СВАКОГ ТРЕНУТКА СТИЋИ!
НЕ, ВИЛБУРЕ...

ТИ ПОСЛЕДЊИ ПУТ НИСИ БИО У ОВОМ СКЛО-НИШТУ, ВЕЋ У ОНОМ У КОЛУМ-БИЈИ!

ОНИ СУ САДА ОТИШЛИ ТАМО! МИ СМО ОВДЕ БЕЗБЕДНИ!

АЛИ, ОНИ ЋЕ НАС ИПАК НАЋИ!

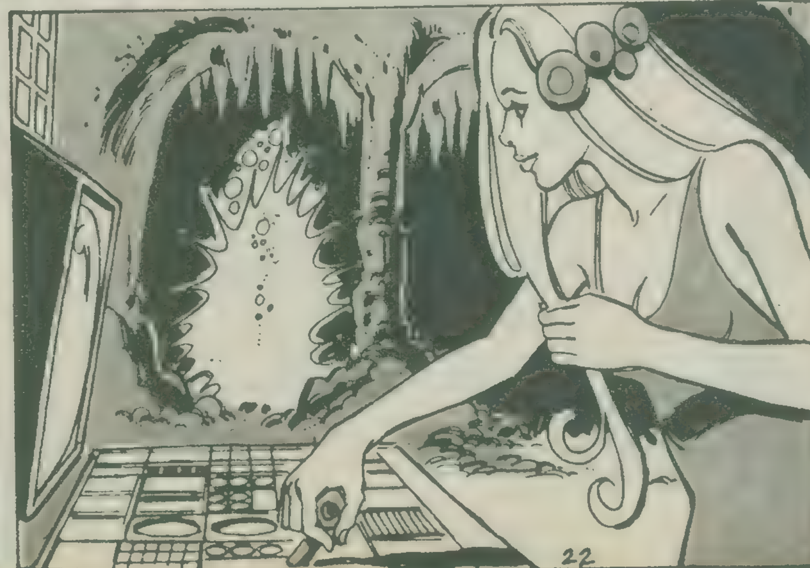

„ДАМАРИС МИ ЈЕ ИПАК КАЗАЛА ДА ВИШЕ НЕ ТРЕБА ДА СЕ БОЈИМ БИЋА СА ПЛАНЕТЕ КЛЕСИС...“

„ОНА ИМ ЈЕ ТАМО ПРИПРЕМИЛА ЗАМКУ...“
БУУУУУУУМ!

СЈАЈНО СИ ТО ИЗВЕЛА, ДАМАРИС!
ТЕБИ ЈЕ САДА ПОТРЕБАН ОДМОР!

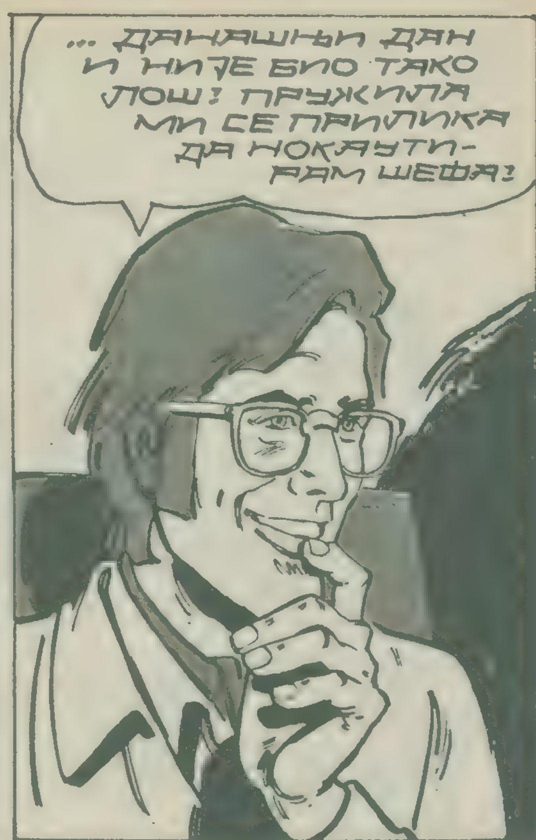

НЕ! ЖЕЛИМ ДА БУДЕМ ЈОШ С ТОБОМ!

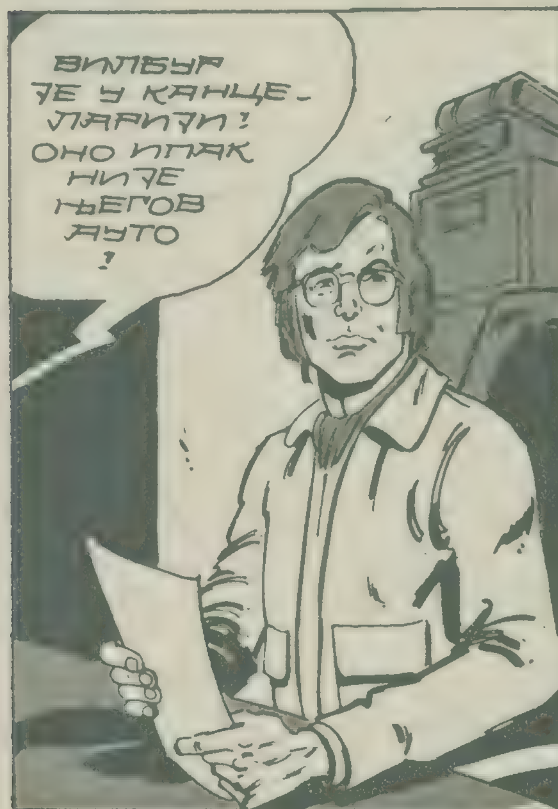

МОРАШ ДА БУДЕШ У КАНЦЕЛАРИЈИ ПРЕ НЕГО ШТО СЕ ТВОЈ ШЕФ ПОЈАВИ!
АЛИ, ДАМАРИС...

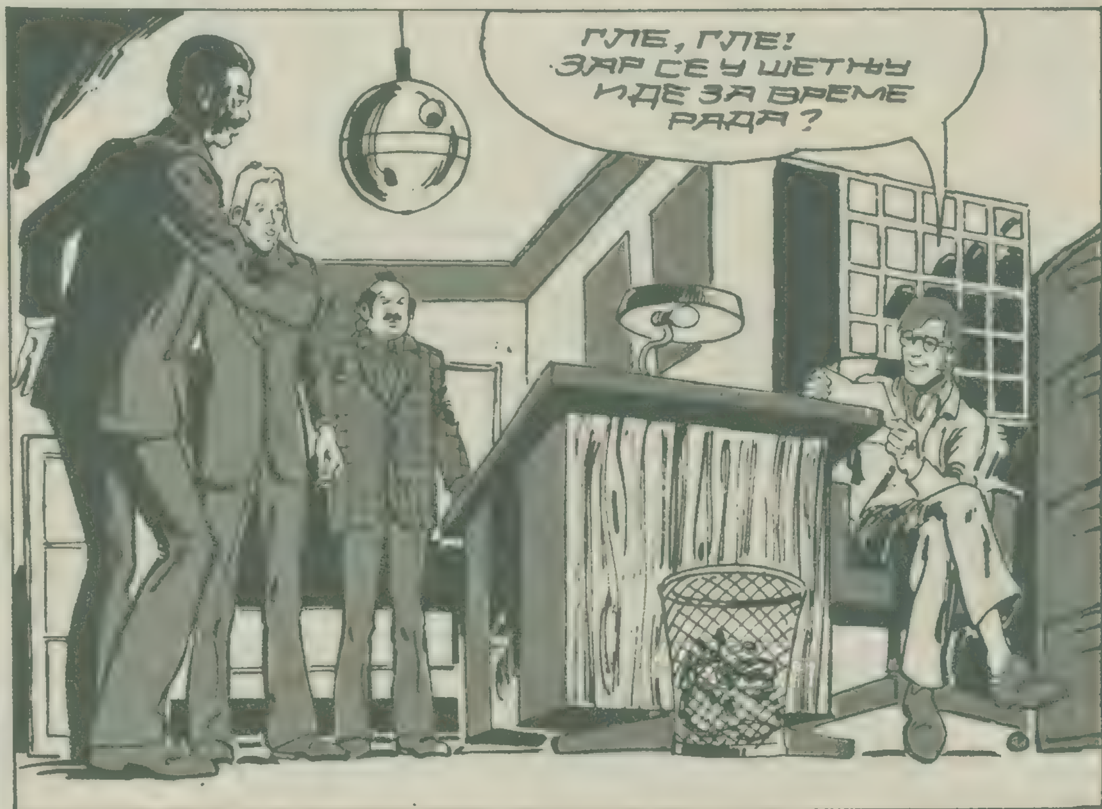

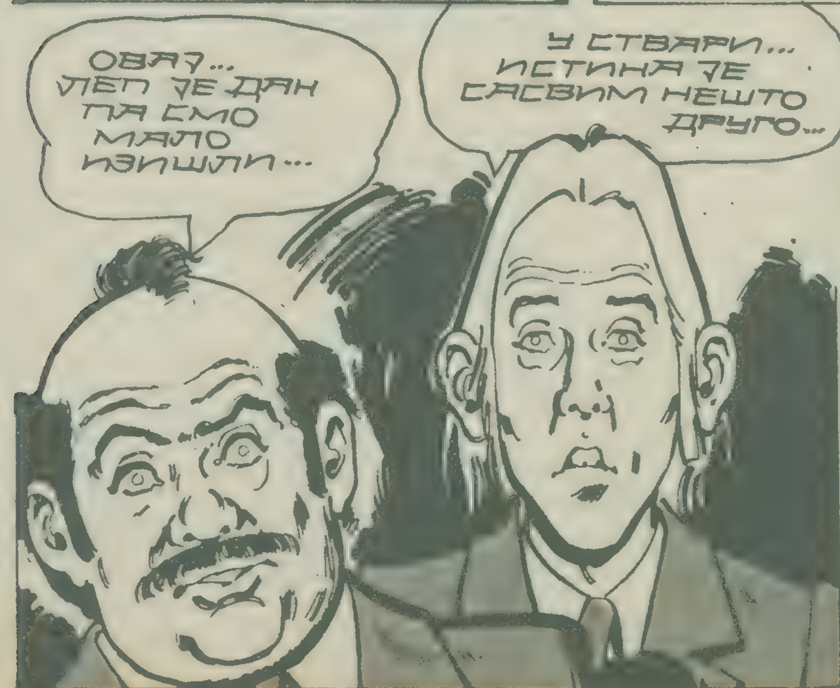

ПИЈТЕ САМО СОДА-ВОДУ

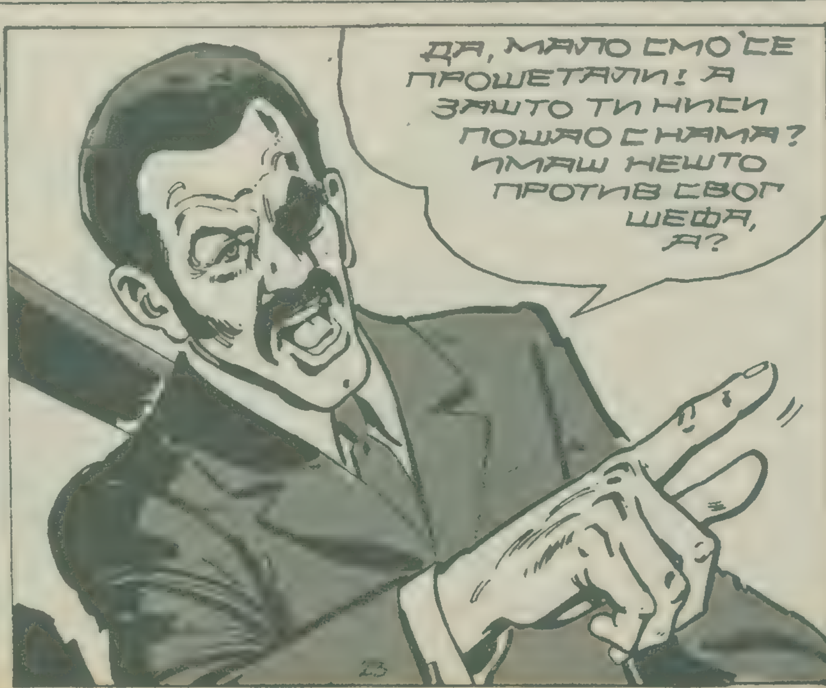

СИТ САМ ОВЕ ЈУРЊАВЕ!
МАДА, КАД БОЉЕ РАЗ-МИСЛИМ...

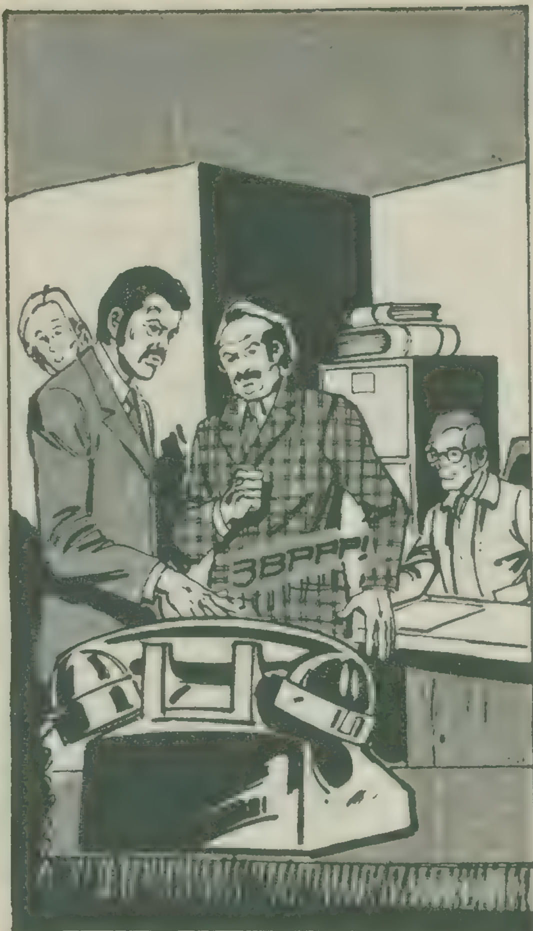

... ДАНАШЊИ ДАН И НИЈЕ БИО ТАКО ЛОШ! ПРУЖИЛА МИ СЕ ПРИЛИКА ДА НОКАУТИ-РАМ ШЕФА!

ВИЛБУР ЈЕ У КАНЦЕ-ЛАРИЈИ! ОНО ИПАК НИЈЕ ЊЕГОВ АУТО?

ГЛЕ, ГЛЕ! ЗАР СЕ У ШЕТЊУ ИДЕ ЗА ВРЕМЕ РАДА?

ОВАЈ... ЛЕП ЈЕ ДАН ПА СМО МАЛО ИЗИШЛИ...
У СТВАРИ... ИСТИНА ЈЕ САСВИМ НЕШТО ДРУГО...

ДА, МАЛО СМО СЕ ПРОШЕТАЛИ! А ЗАШТО ТИ НИСИ ПОШАО С НАМА? ИМАШ НЕШТО ПРОТИВ СВОГ ШЕФА, А?

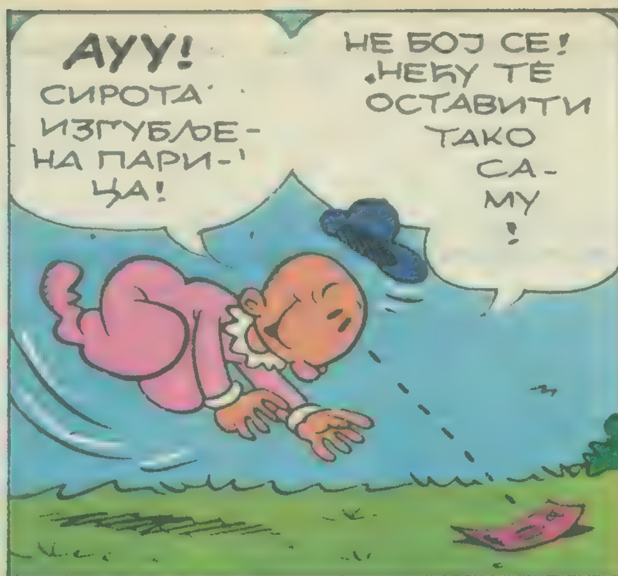

У ИДУЋЕМ БРОЈУ КОМПЛЕТАН СТРИП: **мали добошар**

ПОПАЈ
BY BUD SAGENDORF

АУУ! СИРОТА ИЗГУБЉЕНА ПАРИЦА!
НЕ БОЈ СЕ! НЕЋУ ТЕ ОСТАВИТИ ТАКО САМУ!

МОР'О БИ ДА ПОКУШАМ ДА НАЂЕМ ВЛАСНИКА!
ЈУ-ХУУ! ЈЕ Л' НЕКО ИЗГУБИО ПАРУ?

ПОПАЈУ, ВИДИ ШТА САМ НАШ'О!
ОХОО! ПА ТИ СИ САД БОГАТ!

БАШ САМ ЈА СРЕЋНО ДЕТЕ!
И ЈЕСИ! САМО ДА ЗНАШ... БОГАТЕ ОСОБЕ ИМАЈУ ДУЖНОСТИ, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ!

КАД СИ БОГАТ, МОРАШ ДА ПЛАЋАШ ПОРЕЗ... А И ДА МИСЛИШ НА СИРОМАШНЕ... ОНЕ КОЈИМА СРЕЋА НИЈЕ ТОЛИКО НАКЛОЊЕНА!
?
?
?
?

ЧИМ ИМАШ ПАРА МОРАШ ДА СЕ СТАРАШ И О ТАКВИМА КАКАВ ЈЕ ПЕРА ЖДЕРА!
!
ОХ!

КУД ЛИ ЈЕ НЕСТАО?
ТРАС
?

!
?
ПРЕБАЦИО САМ ОДГОВОРНОСТ НА ЧИКА ТОШУ!
ПОСЛАСТИЧАРНИЦА КОД ТОШЕ
BUD SAGENDORF

ДРАГУЉИ У СТОМАКУ

НАЈСИГУРНИЈИ НАЧИН ДА СЕ САКРИЈЕ УКРАДЕНИ НАКИТ ЈЕ — ПРОГУТАТИ ГА. АЛИ, ПОЛИЦИЈА СЕ СЕТИЛА РЕНДГЕНА.

У малом приморском граду Лорјен, у Бретањи, већ око 11 часова увече улице су потпуно опустеле и у њима је завладала уобичајена тишина. Спарно августовско вече 1959. године и ваздух препун влаге натерали су многобројне туристе и становнике да тако рано оду на починак. Кроз широм отворене прозоре ниских камених кућа извесно време допирали су одломци понеке свађе, испрекидани смех или плач деце. А затим се све утишало, светла су се погасила, градић је заспао.

Око 1 сат по поноћи, тешку тишину наруши бука великог црног „ситроена" који пројури кроз градић. Зауставио се на периферији, испред мале и неугледне радње за израду златног накита и продају драгуља. Фарови се угасише и из аутомобила изађоше два човека, док је трећи остао у колима. Само за тренутак застадоше на тротоару мрачне улице, неколико пута се осврнуше, а онда један од њих зазвони на вратима продавнице.

Убрзо су зачули кораке с друге стране и после неколико тренутака омањи човек седе косе промоли главу кроз полуодшкринута врата. Батеријском лампом осветлио је лица придошлица, извесно време посматрао их је испитивачки, а онда се озари: очигледно их је препознао. Шушкајући безубим устима, позва их да уђу. Пре него што је затворио врата за неочекиваним гостима, старац је осмотрио улицу и околне зграде. Када се уверио да их нико није видео, полако је спустио резу и два пута окренуо кључ у брави.

Сутрадан Алберт Хавин није отворио радњу, иако је у градићу Лорјен био познат по томе што се у њој појављивао с првим зрацима сунца. И наредних дана, иако су купци лупали о излог, он се није појављивао. Позвана је полиција, врата радње су разваљена, али старац није пронађен.

Тек месец дана касније његово изрешетано тело нађено је на једној усамљеној плажи. Истрага није дала никакве резултате.

У дослуху с бандом

И када се нико није надао, сасвим изненада, клупко је почело да се одмотава. Распитујући се о животу овог старца полиција је ускоро сазнала да је Алберт Хавин био особењак који није познавао ни своје најближе суседе. У Лорјен се доселио петнаестак година раније и одмах створио радњу за израду златног накита. Посао му није цветао, изузев лети када су туристи куповали најчешће накит од шкољки или имитације злата и сребра.

Међутим, у његовој лабораторији за топљење злата, за коју је полиција претпоставила да више од деценије није коришћена, пронађене су посуде за топљење овог племенитог метала. По њима се јасно могло закључити да су недавно употребљаване. Поред њих су се налазиле најмодерније алатке за брушење драгог камења.

Све је указивало да је Алберт имао пуне руке посла, мада је ретко ко у том малом месту куповао накит.

То је одмах дало идеју полицајцима: скромни златар био је у дослуху с неком бандом! Она му је доносила украдено злато које је он претапао.

Претпоставке су се показале тачним. Алберт је за велике паре топио злато и брусио украдене драгуље којима је мењао облик тако да их касније ни власници нису могли да препознају. Међу старим папирима који су пронађени испод његовог душека полиција је нашла број рачуна у једној париској банци који је гласио на име Марсел Диран. Провером је утврђено да такав човек не постоји. Значи било је то лажно име Албертово. Сваког месеца он је преко поште слао у банку неколико хиљада франака и за 15 година на рачуну се скупило читаво богатство.

Две године касније, после туче у озлоглашеном париском локалу, ухапшен је један младић који је признао да је убио златара Алберта.

— Годинама је сарађивао са нама — изјавио је на суђењу. — **Али изненада, једног дана је одбио да нам чини услуге. Запретио је да ће позвати полицију и све испричати ако га још једном посетимо. Једини начин да му запушимо уста био је — да га убијемо!**

Сиецијализовани лоџови

Крађе злата и драгог камења најчешће наручују трговци накитом. Некада се догоди да тај накит, сем што је златан, нема неку већу вредност јер је израђен серијски. Зато се од мах продаје, најчешће сто тинак километара од места крађе, на железничким станицама или пред улазима у метро. Али, ако је накит веома вредан, па чак и познат широм света, јер је убележен у каталоге колекционара или је власништво влада, онда се — прерађује. Златне наруквице, огрлице, минђуше, без обзира како су лепо биле израђене, претапају се у златне шипке, а драго камење се поново бруси. Међутим, нису исто осетљиви на обраду сви ти „каменчићи": **брилијант се може разрезати на два дела без икакве опасности да ће бити оштећен, док смарагде и рубине може да прерађује само стручна рука.** Зато се најчешће и тражи помоћ професионалних златара који за „малу услугу" примају огромне своте новаца.

Не треба красти накит старији од пет векова — неписано је правило крадљиваца накита. Веома га је тешко продати, а када се претопи, има малу вредност јер садржи доста легура. Ови специјализовани лопови добро су развили посао. Ако је крађа била успешна злато се одмах претапа, а ако је посао слабији, златари растављају наруквице или огрлице, често састављене и из стотињак делова, и од њих праве, на пример, гомиле привезака.

Један од таквих стручњака био је и Алберт Хавин који се прочуо међу криминалцима јер је могао смарагд да разреже на десетак комада. Тако су се крађе вишеструко исплаћивале лоповима.

Овај посао је најразрађенији у Милану јер се тамо, најчешће у баровима, окупљају мафијаши. Сви они баве се и додатним „активностима": трговачки су путници, хотелијери, власници ергела или заступници великих фирми. **Тешко их је ухватити на делу јер су добро организовани, а сваки члан гарантује за свог колегу ако полиција нешто посумња или га ухапси. У случају да неко из било ког разлога жели да иступи из „удружења", то најчешће плаћа животом.**

Често се дешава да, притешњени доказима, крадљивци накита гутају свој плен. Међутим, полиција се досетила: све сумњиве под вргава рендгенском снимању.

Б. Ј.

НА НИШАНУ АТЕНТАТОРА

ДВА ХИЦА

Осамнаестогодишњи младић мислио је само на то како да убије краљицу. Када је то и покушао, јавност је сазнала невероватну истину.

Изгледао је сасвим обично, налик на већину својих вршњака, витак и висок, свет лоплаве косе. Али, осамнаестогодишњи Едвард Оксфорд имао је једну опасну фикс-идеју: желео је да убије краљицу! Сматрао је да ће тако сам постати енглески краљ.

Купио је за две фунте пар пиштоља и почео редовно да вежба на лондон ском стрелишту Стренд. Док је нишанио у постављену мету, у својој глави видео је сасвим други циљ: лице двадесет једногодишње краљице Викторије.

Не бојте се!

Једног јунског поподнева 1840. године, у отвореној кочији у коју су била упрегнута четири коња, краљица је изашла у шетњу с мужем, принцом Албертом. Отпоздрав љала је народу који је клицао на њеном путу, кад се из гомиле изненада издвојио Едвард Оксфорд и пришао кочији на око шест корака. Раскопчао је капут и извадио оба пиштоља, нанишанио и опалио: промашио је краљичину главу за сантиметар.

Принц Алберт је загрлио жену и повикао:

— **Не бојте се, све је у реду!**

Али, одговорио му је Оксфорд:

— **Имам ја и други пиштољ!**

Уто је одјекнуо пуцањ и краљица се срушила на под кочије. Настао је тренутак слеђености у којем се нико није померио с места док неко не повика:

— **Промашио је!**

Краљичини коњи одјурили су у галопу, а свет је опколио Оксфорда у чијим су се рукама пиштољи још димили. Зачули су се повици:

— **Убијте га!**

Дотрчао је један полицајац и одвукао га.

Краљица је за то време јецала на путу ка својој резиденцији. Није била повређена, пошто је и друго зрно из Оксфордовог пиштоља пролетело на палац поред њене главе.

Обичан бармен

Вест се брзо прочула по Лондону и постала главна тема разговора. Никоме није било јасно ко је желео да убије краљицу која је била омиљена, а уз то још и очекивала прво дете.

Почеле су да круже гласине како су на пиштољима били утиснути иницијали „Е. Р." и политичари су закључили да иза њих стоји име Ернестус Рекс. То је значило да је атентат припремила међународна завера на челу са краљем Ернестом од Хановера који је претендовао на енглеску круну. Али, најочигледнији и једини кривац још је био Ернест Оксфорд.

Полиција никако није могла да објасни зашто је Оксфорд желео да убије краљицу. Прво питање које му је упутио инспектор Партириџ гласило је чиме се бави.

— **Ја сам бармен** — одговорио је Оксфорд на не мало иследниково чуђење. Јер, изгледало је сувише невероватно да би обичан бармен могао да буде члан међународне завере највишег нивоа. Зато је полиција одлучила да претресе његов стан.

Једини члан

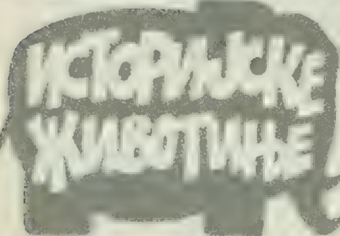
У малом Оксфордовом стану пронађени су папири тајне организације која се звала „Млада Енглеска" и чији је циљ био да изведе преврат и преузме власт у Енглеској. Папири су открили готово војничку организацију чији су генерали носили звучна имена, као Ханибал, Нептун, Марс. Њена правила су налагала да сваки члан мора да буде до зуба наоружан пиштољима и бомбама, а приликом ступања у организацију полаже фанатичну заклетву да је спреман да умре за њену ствар.

Полиција је преврнула Лондон у потрази за осталим члановима ове организације, али без икаквог успеха. Тада је једно Оксфордово признање обуставило истрагу. Показало се, наиме да је цела организација само плод његове маште и да је он био — једини члан! На видело је почела да излази тужна истина о овом младићу.

Мајка Едварда Оксфорда изјавила је да је имао тешко детињство уз окрутног оца-пијаницу. Дечак је врло рано почео да испољава чудне склоности, тако је своју топ-играчку пунио правим барутом, а како је растао постајао је све усамљенији. Није имао пријатеља и тешко је успео да се запосли. Притиснут самоћом, сваšта је замишљао, па је тако настала и тобожња организација „Нова Енглеска".

Едвард Оксфорд је затворен у лудницу и у њој је провео свих 27 преосталих година свог живота.

М. К.

СЛОН ЛУЈА XIV

Године 1668. француски двор, а и читава Француска, видела је првог слона, ако се не рачуна онај који је Харун-ал-Рашид послао Карлу Великом 802. године. Овог сада послали су Лују XIV на дар Португалци из Конга. Они који су га довели били су не мало изненађени када су чули да краљ Сунце уопште није имао слонова у својој штали!

Тај слон је имао четири године и убрзо је примио куртоазне обичаје који су владали на француском двору: када је Његово Величанство пролазило, он би се клањао, миловао га сурлом и пригушено трубио од милоште.

Парижани су долазили у рекама да се диве краљевом слону који им је исказивао своје пријатељско расположење на хиљаду начина, што је још више задивљавало свет. Највећи сликари тог времена овековечили су његов слоновски портрет, а слон се показао као врло стрпљив и захвалан модел!

Ипак, када је један сликар желео да му наметне мало неспретну позу са сурлом уздигнутом навише и отворених уста, то је захтевало и присуство једног лакеја који је имао задатак да вара слона дајући му тобоже хлеб.

Слону се није допала ова подвала и искористио је један тренутак одмора да се напије воде. Када се вратио, залио је и сликара и његово платно млазом као из шмрка!

Хроничари су описали још једну дрскост овог слона. Један од његових надзорника није баш најбоље поступао са њим. И слон је искористио прву прилику да шчепа човека сурлом око струка, да га завитла и тако далеко одбаци, да се овај разбио о земљу и неколико тренутака касније издахнуо.

ВЕЛИКИ ДИЗНИЈЕВ РЕЧНИК

Ова нова књига из богатог Дизнијевог стваралаштва намењена је најмлађима. Помоћу ове књиге деца кроз игру и разоноду уче и упознају нове ситуације на улици, у пошти, на станици, у ресторану, у циркусу, на аеродрому и космодрому, на мору и на селу, у кући. Лако ће схватити појам величине, боје, звука, мере, игре и играчке. Речник је штампан на: српскохрватском, хрватскосрпском руском и енглеском језику.

Формат књиге је 30 x 20 см, 121 страна у боји. Књига је богато технички опремљена, у тврдом повезу, с пластифицираним корицама у боји.

Цена књиге је 100.— динара.

Читаоци Политикиног забавника уживају посебан попуст, тако да књигу добијају за 80.— динара.

КУПЦИ ИЗ БЕОГРАДА могу подићи књигу сваког радног дана до 15 часова у предузећу „ВУК КАРАЏИЋ“, Краљевића Марка 9.

Издавачко предузеће „ВУК КАРАЏИЋ“, Београд, Краљевића Марка 9

НАРУЏБЕНИЦА

Овим неопозиво купујем књигу „ВЕЛИКИ ДИЗНИIЕВ РЕЧНИК“ на:
1. српскохрватском, 2. хрватскосрпском, 3. руском, 4. енглеском.

(Непотребно прецртати)

ЗА ГОТОВО — ПОУЗЕЋЕМ по повлашћеној цени од 80.— динара (плс-ћање поштару приликом пријема књига)

Име и презиме ______________________________

Поштански број и место ______________________________

Адреса стана ______________________________

Потпис купца

____

Ексклузивно за читаоце Политикиног забавника!

ВЕЛИКИ ПОПУСТ: свака од плоча које доносимо на овој страни стаје — само 6,00 динара!

Пружамо вам изузетну прилику да преко нашег листа набавите грамофонске плоче и попуните своју дискотеку.

Малопродајна цена сингл-плоче је 16,00 динара. Међутим, ако одаберете 10 плоча, објављених у овом броју Политикиног забавника, онда је цена 60,00 динара, односно — 6,00 динара по комаду!

На наруџбеници треба да наведете најмање 10 плоча које желите да купите, а платићете поштару кад вам их донесе. Наруџба не може бити мања од 60,00 динара јер паковање и поштарину не плаћате ни него ми.

СПЕЦИЈАЛНО ЗА ОВУ ПРИЛИКУ!

51576 Миња Субота: Франка, Франка...
51582 Бага Херман и Кемал Манцука: Мало љубави ...
51594 Тома Крижманић: Обичан човек ...
51615 Маја де Радо: Нешто ...
51620 Корни група: Ој, додоле ...
51626 Драган Антић: Ја знам све ...
51637 Вања Стојковић: Шта ће бити са нама ...
51640 Ганеша: За уснуле очи ...
52006 Јадранка Стојковић: Путовања ...
52536 Родољуб Вуловић: Кристина ...
52543 Радмила Караклајић: Ти ћеш ми се вратити ...
52546 Зоран Лековић: Немој крити лице ...
52550 Боба Стефановић: Коме да дам ...
52553 Корни група: Једна жена ...
52558 Лола Новаковић: Дуга топла ноћ...
52560 Група Сан: Папирни бродови ...
52567 Драган Антић: Ја се враћам ...
52571 Боба Стефановић: Мари, Мари ...
52581 Трио Даг: Растанак ...
52604 Дитка Хабел: Сањајмо ...

52569 Даниела: Забраните ми то...

52606 Елда Вилер: Неодфослано писмо ...
52614 Сенка и Зафир: Хајде да се играмо, мала ...
52616 Ратко Караљевић: Једна звезда ...
52621 Драган Антић: Свирај моју музику ...
52617 Корни група: Куда идеш, свете мој ...
52619 Боба Стефановић: Вратими снове за двоје ...
52623 Лутајућа срца: Ти си ту ...
52626 Зоран Лековић: Воли, воли ...
52627 Елда Вилер: Још те се сећам...
52628 Сенка Велетанлић: Човек кога волим ...
52629 Преле и Пријатељи: Врати ми снове за двоје ...
52632 Ентузијасти: Мома Приморкиња...
52634 Лутајућа срца: Наша љубав ...
52640 Група Сунце: Летњи сат ...
52642 Ивица Томовић: Остављам драгу...
52643 Зоран Лековић: Љубав је свуд око нас ...
52644 Групе СОС и Заједно: О рук, хале ...
52645 Лола Новаковић: Пролеће будиш у мени ...
52646 Драган Антић: Врати се ...

52620 Висера Велетанлић: Волим те...

52554 Боба Стефановић: Чувај се ватре ...

СВИРАЈ МОЈУ МУЗИКУ

52618 Вети и Боб: Желим те ..

52648 Маја Опаклијевска: Кад нежне свирке замре тон ...
52656 Боба Стефановић: Руже ...
52659 Евровизија '74: Дан љубави ...
52660 Зафир Хаџиманов: Од сунца до сна...
52664 Висера Велетанлић: Дођи кад зима одлази ...
52669 Аница Зубовић: Писмо једне жене ...
52671 Мирко Цетински: Кад стигне јесен...
52673 Љубиша Лолић: Музика је увек добар друг ...
52677 Група Мај: Још увек сањам ...
52679 Мирко Цетински: Скопљанка ...

3

Политикин забавник
11001 Београд, Македонска 29

НАРУЏБЕНИЦА

ЗА ГОТОВО неопозиво поручујем плоче под бројевима:

____

____

за укупну суму од ———— динара коју ћу платити поштару кад ми их донесе (поузећем).

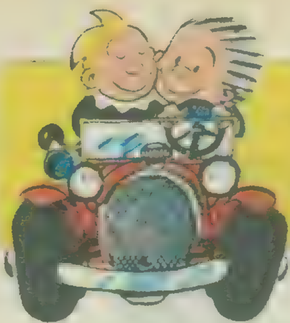
(Име и презиме)

(Поштански број и место)

(Улица и број)

(Датум) (Потпис)

Наруџбеницу попуњава лице које ће платити плоче.

ЗАБАВНИКОВ
САЛОН
АУТОМОБИЛА

ДАЈМЛЕР

Дуго су кола на парни погон покушавала да се пробију у саобраћај, али због великих техничких недостатака, незграпности и спорости, ово возило, за које је утрошено много труда и времена, престало је да се употребљава. Било је то крајем прошлог века, управо у време када је 1885. године објављено да је Немац **Карл Бенц** констрисао бензински мотор који се може монтирати на нешто измењене кочије.

У исто време, на другом крају Немачке, до истог проналаска дошао је још један Немац — **Готлиб Дајмлер.** Свој брзоходни бензински мотор од 900 обртаја у минути, Дајмлер је уградио на кола са четири точка која је сам конструисао. Предност тог мотора над свим претходним конструкцијама лежала је у његовој лакоћи и великом броју обртаја јер су

ДАЈМЛЕР ДРОП ХЕД КУПЕ 1947.

мотор са 6 цилиндара и укупном запремином од 2522 кубика, 4200 обртаја у минуту, 85 коњских снага, максимална брзина 138 километара на час.

ДАЈМЛЕР ДОКТОР КУПЕ 1915.

мотор са 4 цилиндра и укупном запремином од 3300 кубика.

ДАЈМЛЕР ДАБЛ СИКС ДРОП ХЕД КУПЕ 1931.

мотор у »V« положају са 12 цилиндара и укупном запремином од 7136 кубина, 150 коњских снага.

ДАЈМЛЕР СП 250 1959.

мотор у »V« положају са 8 цилиндара и укупном запремином од 5460 кубика, 3600 обртаја у минуту, максимална брзина 198 километара на час.

ОВИ ПОТОМЦИ

сви дотадашњи мотори могли да постижу брзину од највише 200 обртаја у минуту:

И Дајмлеров и Бенцов аутомобил претече су модерних аутомобила. Напори та два човека били су основ аутомобилске индустрије која је захватила свет као зараза, а у којој су и они сами били водеће личности.

Конструкторским решењима Дајмлер је високо надмашивао Бенца. Пре него што је постао директор једне фабрике гасних мотора, овај машински инжењер, рођен 1834. године у немачкој покрајини Виртенберг, завршио је политехничку школу у Штутгарту и једно време радио у неколико енглеских и немачких фабрика. Аутомобилски бензински мотор није му избијао из главе. Цртао је, брисао, поново цртао, мењао додавао, док најзад није направио оно што је желео.

Током 1883. Дајмлер је основао експерименталну радионицу у **Канштату** где је испробао свој мотор са унутрашњим сагоревањем, прво на бициклу, па на возилу са четири точка и најзад на чамцу. Мотор је радио беспрекорно — свет је добио нов изум! Право коришћење патента Дајмлер је продао француској фирми **Панар-Левасер**, али га је практично користио и он основавши 1890. године своју фабрику аутомобила **Dajmler motor kompani** у Канштату која ће убрзо стећи славу производњом надалеко чувених **мерцедеса**.

Готлиб Дајмлер је био потпуно опседнут аутомобилима. Међутим, за разлику од многих славних проналазача, пословни дух га никад није напуштао па није окусио беду нити умро као сиромах. Поред тога што су сви произвођачи аутомобила у свету користили његов мотор, а то му је доносило позамашне тантијеме, и он сам побринуо се да прошири и разграна своје предузеће. Тако је 1893. године у **Ковентрију** у Енглеској основао фирму **Dajmler motor sindikat** која је производила аутомобиле по његовим нацртима и којој је он до 1897. био и директор.

На овим двема странама доносимо цртеже неколико најпознатијих модела аутомобила Дајмлерове енглеске фирме. Настали су у сарадњи после његове смрти 1900. године спојивши се са фирмом Карла Бенца. Ова енглеска кола на немачки начин, како су их називали, возили су искључиво људи дубоког џепа, владари и богаташи јер су аутомобили били снажни, удобни и лепи. Неки од ових модела могу се и данас видети како језде градовима Европе — тајност и лепота као да су им вечити!

ДАЈМЛЕР ГОЛД КАР КУПЕ 1948.

мотор са 8 цилиндара и укупном запремином од 5460 кубика, 3600 обртаја у минуту, максимална брзина 148 километара на час.

ДАЈМЛЕР ДР 450 ЛИМУЗИНА 1961.

мотор у »V« положају са 8 цилиндара и укупном запремином од 4561 кубик, 5500 обртаја у минуту, максимална брзина 180 километара на час.

ДАЈМЛЕР ДАБЛ СИКС 40/50 СТЕЈТ КАРС 1931.

мотор у »V« положају са 12 цилиндара и укупном запремином од 6511 кубика.

ДАЈМЛЕР ДЕ 36 СТРЕЈТ ЕЈТ КАБРИОЛЕТ 1947.

мотор са 8 цилиндара и укупном запремином од 5460 кубика, 3600 обртаја у минуту, 150 коњских снага, максимална брзина 136 километара на час.

ХИТ ☆☆☆ СТРАНА

СВИТ (SWEET)

Већ неколико година на самом врху листе популарности поп-група налази се и британски састав СВИТ. У прво време, пре нешто више од шест година, назив групе је био SWEET SHOP (Продавница слаткиша). Било је то негде 1970. године када су данас популарни „Свитовци" били једна од многих трећеразредних диско-група које су свирале за симболичне хонораре. Али изненада, као у причама о добрим вилама, појављује се продуцент Фил Вајман, некада и сам музичар. Фил их доводи у Лондон где у тамошњим студијима, уз помоћ композиторског пара Мик Чина и Мајка Чепмена, снимају читав низ лаких комерцијалних песмица. Тако су настали касније велики хитови групе: Fanny, Fanny, Co Co, Alexander Graham Bell, Pappa Joe, Little Willy, Wig-Wam Bam, Blockbuster и многи други. Пошто у то време Брајан, Енди, Мек и Стив нису били оно што су данас Вајман је на снимање позвао друге, већ афирмисане инструменталисте како би звук групе био садржајнији.

У прво време критичари нису прихватили групу, тако да су се у листовима често могле прочитати и овакве реченице. „Они су сирови, неотесани и банални без икакве перспективе..." Од групе која пре концерта више времена проведе у гардероби шминкајући се него штимујући инструменте не може се ништа очекивати". Ипак, мишљење критике није могло утицати на већ читаву армију обожавалаца-тинејџера који су групу од мах прихватили купујући, од самог почетка, сваку њену плочу. Тако је „Свит-рок" за тинејџере света постао најслушанија музика и свака плоча ове групе достигла је златан тираж. На крају ево и краћих података о члановима састава:

Гитариста Енди Скот (Andy Scott), рођен 30. јуна 1951. уз Брајана и најпопуларнија личност групе. Енди има плаве очи и смеђу косу, а осим што свира соло гитару бави се, са доста успеха, и компоновањем.

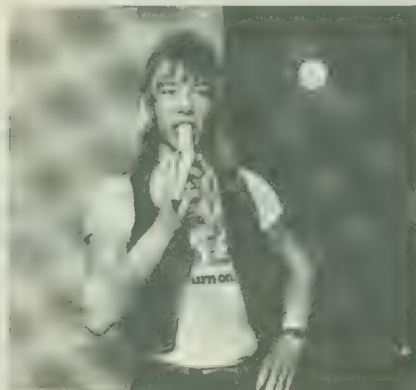

Мик Такер (Mick Tucker) у групи свира бас-гитару. Рођен је 23. фебруара 1950. Такође се бави компоновањем. Црвенокос је, док су му очи плаве.

Стив Прист (Steve Priest) је веома талентован бубњар. Поред певача, један је од најзаслужнијих за успехе групе. Рођен је 17. јула 1949. има плаве очи и црну косу.

На крају и најзаслужнији за изванредан успех групе: вокални солиста и вођа Брајан Коноли (Brian Connolly), рођен 5. октобра 1949. године, коаутор је свих песама које група изводи. Љубимац је тинејџерске публике западне Европе.

ПЕСМА за ову недељу

ЛАЖ У ТВОЈИМ ОЧИМА (THE LIES IN YOUR EYES)

Текст и музика: А. Скот / Б. Коноли / С. Прист / М. Такер
Изводи: група: СВИТ (SWEET)

Ain't nobody gonna take my place
Whips aid chains don't leave no
Trace. Solid gold brass got a
Plastic face ah
Break me up ev'ry time you try
To cool me off with a wink in your
Eye and I don't eat from a pie in
The sky on more
I can see you ain't foolin'me
I ain't blind
The lies your eyes don't disguise
The tears that you cry
I'm not blind
The lies in your eyes don't disguise
You gotta big fat mourth, watch
What you say, 'cause sooner, later
You're gotta pay. Gone tomorrow
Here today. There ain't nobody
Gonna take my place. Sticks and
Stones don't leave no trace
I don't need your second face
I can see you ain't foolin' me
I ain't blind
The lies in your eyes don't disguise
The tears that you cry
I'm not blind
The lies in your eyes don't disguise
The lies in your eyes don't disguise
Don't you know
I can see you ain't foolin'me
I ain't blind ...

[illegible]

JOE COCKER [illegible] HAMBURG [illegible] Germany

MARC BOLAN, Marc Bolan Fan Club LONDON W1, England

[illegible] STOCKHOLM [illegible]

СТРАНА ТОП-ЛИСТА У ДОМАЋОЈ ПРОДУКЦИЈИ

1) SATISFACTION — Rolling Stones — ЈУГОТОН
2) YESTERDAY — Beatles ЈУГОТОН
3) FERNANDO — Abba — ПГП РТБ
4) PINBALL WIZZARD — Elton John — ЈУГОТОН
5) YUPI DU — Adriano Čelentano — ПГП РТБ
6) SUNSHINE DAY — Osibisa — ЈУГОТОН
7) YOU SEE THE TROUBLE WITH ME — Barry White — ПГП РТБ
8) SAY HELLO — Chocolate Menta Mastic — ПГП РТБ
9) RIGHT BACK WHERE WE STARTED — Maxine Nightingale — РТВ ЉУБЉАНА
10) NOBODY'S FOOLS — Slade — ПГП РТБ

САД

1) KISS AND SAY GOODBYE — Manhattans
2) AFTERNOON DELIGHT — Starland Vocal Band
3) MORE, MORE, MORE — Andrea True Connection
4) LOVE IS ALIVE — Gary Wright
5) MOONLIGHT FEELS RIGHT — Starbuck
6) LET HER IN — John Travolta
7) GOT TO GET YOU INTO MY LIFE — Beatles
8) I'LL BE GOOD TO YOU — Brothers Jonnson
9) TAKE THE MONEY AND RUN — Steve Miller
10) THE BOYS ARE BACK IN TOWN — Thin Lizzy

Читаоци јављају...

У неким од прошлих бројева „Политикиног забавника" приметили смо да се на ХИТ СТРАНИ објављују вести о младим аматерским групама. Ми смо једна од многобројних и, вероватно, најмлађих.

У просеку имамо дванаест и по година. Име наше групе је SUZI. Чланови су: Горан Бранковић (13), бубњеви; Небојша Стојковић (12) бас-гитара; Владица Тодоровић (13) ритам-

ДОМАЋА ТОП-ЛИСТА

1) У КАМЕНУ ПЈЕСМА ПИШЕ — Мики Јевремовић — ЈУГОТОН
2) ШЈОР БЕПО КАПИТАН Про арте — SUZY
3) СКАЛИНАДА — Оливер Драгојевић — ЈУГОТОН
4) СВИРАЈ МИ, СВИРАЈ — Тереза Кесовија — ЈУГОТОН
5) КАД ЈЕДНОМ ЗАЖЕЛИШ — Златко Пејаковић — ПГП РТБ
6) ЛУДУЈ С НАМА — Септембар — ЈУГОТОН
7) НОЋ ТИ ДИРА КОСЕ ЦРНЕ — Мишо Ковач — SUZY
8) ТАЧНО У ПОДНЕ — YU група — ЈУГОТОН
9) КАД СМО ЈА И МОЈ МИШ БИЛИ БОКСЕРИ — Дадо Топић — ПГП РТБ
10) ГДЕ СИ БИЛА, ЛЕПА КЕЈО — Сунцокрет — РТВ ЉУБЉАНА

ВЕСТИ ИЗ ДОЉЕВЦА

-гитара; Братислав Тимотијевић (12); Вокан и Срђан Марјановић (13), соло--гитара. Вођа групе је Срђан Марјановић који је уједно и композитор пошто група изводи искључиво своју музику. На крају један срдачан поздрав свим младим аматерским групама Југославије.

За ВИС »SUZI«
Срђан Марјановић
18410 Дољевац код Ниша
(хонорар 50.— дин)

НОВЕ ПЛОЧЕ У ПРОДУКЦИЈИ НАШИХ ДИСКО-КУЋА ЈУГОТОН

ДЕЛФИНИ

Изузетно симпатична песмица „Тонбула" у интерпретацији сплитских ДЕЛФИНА доживела је за само два месеца од излажења плоче велик успех. На другој страни је песма „Добро јутро, драга".

КЕМАЛ МОНТЕНО

Непосредно пред летњу турнеју популарни кантаутор издао је сингл-плочу са мелодијама „Хиљаду бијелих марама" и „Кад нас једном године однесу". И једна и друга нумера су у својственом стилу који публика радо прихвата.

ОЛИВЕР ДРАГОЈЕВИЋ

Сплитски певач Оливер Драгојевић који је у овој години лансирао неколико хитова својим најновијим остварењем песмом са Сплитског фестивала „Скалинада" доказао је још једном да је у самом врху домаће забавне музике.

ЂОРЂИ ПЕРУЗОВИЋ

Дуго се Ђорђи Перузовић није огласио новом плочом. Најновији сингл са песмама „Самотници" и „Зашто смо се икада срели" има много изгледа да буде добро продаван.

РОК-ЗВЕЗДЕ И РОДИТЕЉИ

ДЕЈВИД БОУВИ (DAVID BOWIE)

Мајка популарног Дејвида Боувија, Маргарет Џонс живи у једном малом двособном стану у Бекингему у покрајини Кент са месечном пензијом од око 200.000 старих динара. Од свог сина који зарађује милионе не добија ни динара. Сама каже да би била веома срећна када би јој син који ју је изгледа заборавио послао бар једну карту да га може гледати на неком од његових концерата.

ФИЛ ЛИНОТ (PHIL LYNOTT) — члан групе ТИН ЛИЗИ (THIN LIZZY)

Фил Линот је сасвим друкчији од свог колеге Боувија. Као шеф групе он је овога лета на велику турнеју по Америци повео и своју 44-годишњу мајку као секретарицу. Када су га упитали зашто води мајку он је одговорио: „Моја мајка је толико учинила за мене, зато сада нека мало и у-[illegible]

ЛИДИЈА ВЕЛКОВСКА

Домаћа забавна музика добила је недавно још једну интерпретаторку. То је двадесетогодишња Скопљанка Лидија Велковска, која је својим шармом, пријатном спољашношћу и вокалним квалитетима напречац освојила многе поклонике лаких музичких нота. Име Лидије Велковске није непознато. Као најлепша Југословенка на конкурсу листа „Базар", Лидија је 1975. године у Лондону, где су се окупиле национална лепотице са свих континената, постигла запажен успех освојивши четврто место. Свесна тога да лепота брзо пролази, Лидија је то схватила само као једну епизоду у свом животу и озбиљно се посветила студијама енглеског језика. Изузетно музички обдарена, на наговарање пријатеља и музичких стручњака, одлучила је да се опроба и као вокални интерпретатор. Тако је почела да се остварује њена давнашња љубав према музици чији је зачетак још у њеној најранијој младости. Музиком професионално почиње да се бави овог пролећа, када с београдском групом СИЛУЕТЕ и певачем Зораном Мишчевићем има прву турнеју по земљи. Са њима снима и свој први сингл на коме су две верзије познате народне песме „Македонско девојче" — на македонском и енглеском. Гостује на свим радио-станицама, а од редитеља Арсе Јовановића добија понуду да игра у получасовном музичком филму „Празвук". Да су све ове понуде имале основа, може посведочити и сарадња Лидије Велковске са познатим композитором Корнелијем Ковачем, који је написао две хит-нумере за њену другу плочу. Ова плоча појавиће се у продаји највероватније у току септембра, када ће се Лидија из свог родног Скопља преселити у Београд.

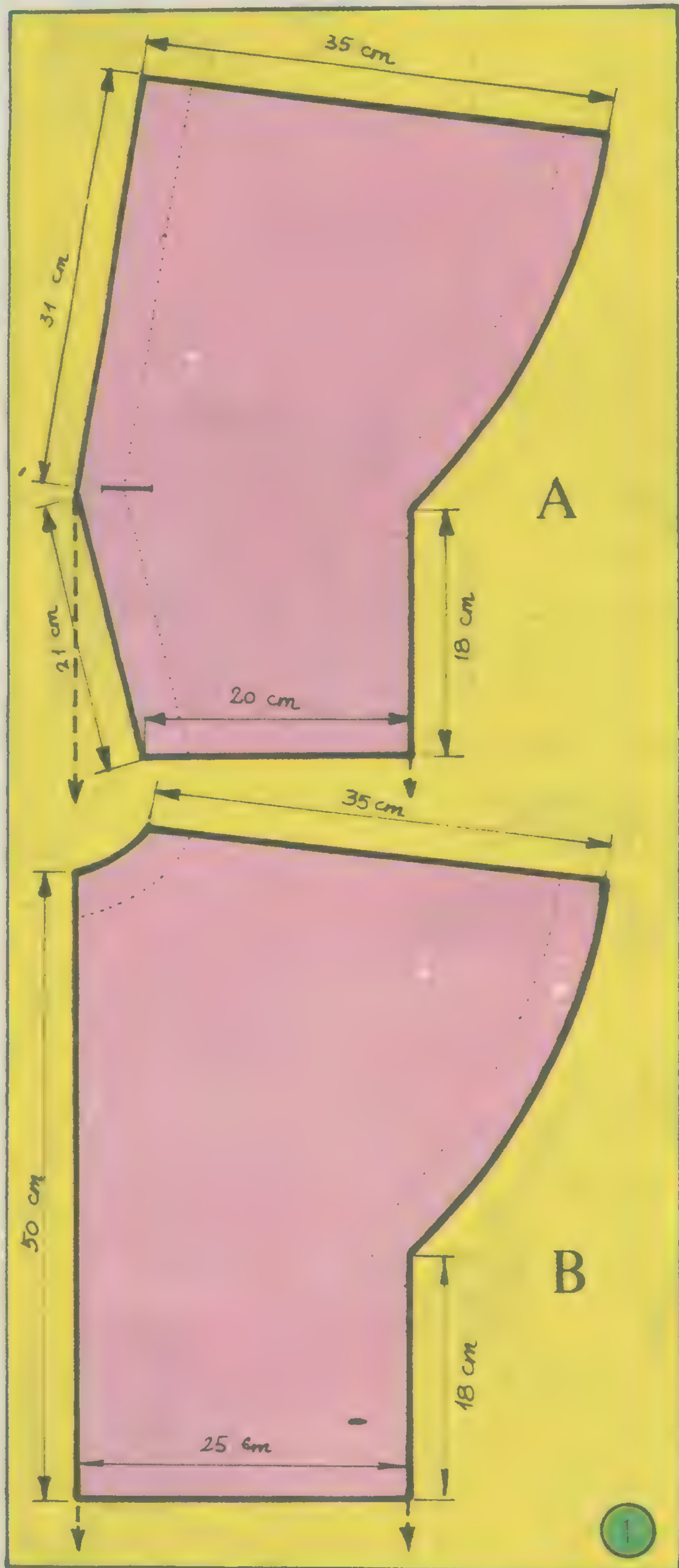
НАПРАВИТЕ САМИ

БЛУЗА ИЛИ БОЛЕРО

Блуза, као и сукања, никад доста. Овај наш крој одговара и блузи и болеру, зависно од тога за шта се определите. Ако сте се одлучили за блузу потребно вам је метар и по материјала обичне ширине, таног и мекшег. А ако више волите болеро, онда вам је довољно метар и десет сантиметара пунијег и чвршћег материјала. Пазите! Дате мере су отприлике за одраслију девојчицу, високу око 1,60 см (може и за нешто вишу или нижу, мере нису потпуно прецизне).

Шема кроја дата је на цртежу број 1: А је предња половина, а В половина леђа. Црта извучена дебљом оловком је шема болера, а блузу ћете добити ако предњи део кројите по линији означеној цртицама, и продужите од струка за 20 сантиметра. Леђа се кроје из једног дела. Предње делове и леђа пришивајте као што видите на цртежу број 2. Ако шијете болеро опшијте га паспулом (најлепше изгледа тања сомотска трака). Урадите овако: најпре пришијте траку са наличја болера (црт. 3), па је преврните на лице и проштепајте (црт. 4). И блузу можете оивичити паспулом или порубити истим материјалом (исеците траке према шеми на црт. 1 означене тачкицама). Кад порубљујете одговарајућу траку ставите са лица блузе (црт. 5), затим преврните на наличје и руком порубите (црт. 6).

На рукавима можете извести неки мотив. Предлажемо вам да то буде цвет који видите на цртежу 7. Прекопирајте га и извезите пуним бодом. Надамо се да ће вам блуза или болеро успети и да ћете их са задовољством носити.

Будите детектив...

Кад јастог поцрвени

Ресторан „Циганска черга" у Паризу није био обичан ресторан. Као што му само име каже, у њему су свирали најпознатији цигански оркестри, а главни специјалитет шефа ресторана био је „Јастог са коњаком"... Ресторан је увек био пун и у њему је тешко било наћи места. Тако је било све до 23. јула када је неко метком испаљеним у груди убио шефа ресторана Пјера Бозинија...

Истрага о овом убиству поверена је искусном полицајцу, инспектору париске полиције Лалену.

Можете ли ми укратко испричати шта је претходило убиству? — обратио се Лален Бозинијевој жени Франсини.

— Ја... ја... — муцала је Франсина — сигурна сам да је мог мужа убио Серж Лотри!

— Ко је Серж Лотри?

— Вармен кога смо пре месец дана ангажовали. Мени се он од првог дана није допао. Пре три дана први пут сам га чула како се препире са мојим мужем. Требало је само чути тај тон... Међутим, мој Пјер је био добар човек...

— А да ли сте данас нешто нарочито приметили?

— Право да вам кажем ништа нарочито. Пет минута пре него што је наша куварица Клод открила Пјерово тело у задњем дворишту, ја сам чула како Пјер и Серж разговарају у кухињи.

— Знате ли о чему су разговарали?

— Нисам обратила пажњу.

— Могу ли да разговарам са Сержом?

— Свакако... Уколико није побегао...

Неколико минута касније у собу је ушао Серж Лотри...

— Ова жена је права змија отровница — почео је Лотри још са врата да напада Бозинијеву жену.

— Сигуран сам да је она то урадила, а сад хоће сву кривицу да баци на мене. Ја сам волео газду...

— Оставимо сад то — прекинуо га је инспектор. — Неколико минута пре убиства виђени сте у кухињи са Пјером Бозинијем...

— Да, то је истина. Мој шеф је хтео да ме научи како се припрема специјалитет куће: јастог са коњаком.

— Хм! Хм! А шта је даље било?

— Па, газда је узео великог црвеног јастога и ставио га у кључалу воду. А онда ми је рекао да се вратим после петнаестак минута кад се рак буде скувао.

— Значи, за то време требало је да се вратите за бар, што ви, међутим, нисте учинили!

— Нисам, признајем. Отишао сам до ћошка да у киоску купим цигарете које ми овде не продајемо...

— И кад сте се вратили ваш газ да је већ био мртав!

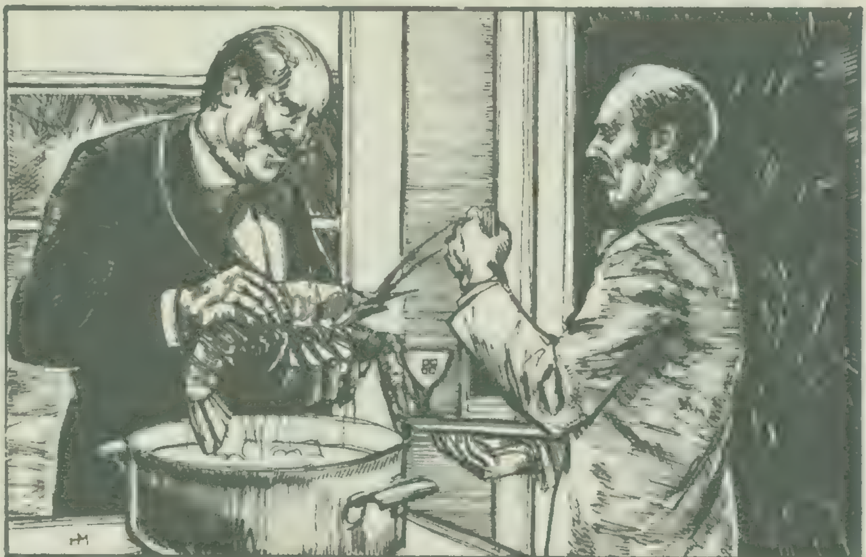
— На жалост... да.

Инспектор Лален погледа Лотрија у очи и ироничним гласом рече:

— Видите, Лотри, ваша прича и није тако лоша. Ја бих чак рекао да је и добра, само да нисте погрешили у једној ситници...

Шта мислите, драги читаоци, који је детаљ у причи Сержа Лотрија навео инспектора Лалена да посумња у његову изјаву? Ако знате, честитамо! Уколико нисте расположени за решавање детективских загонетки прочитајте решење.

РЕШЕЊЕ:

Серж Лотри је на једном месту рекао: „Газда је узео великог црвеног јастога и ставио га у кључалу воду". А сви знамо да јастог (морски рак) поцрвени тек пошто се скува. Пјер Бозини свакако није имао намеру да кува рака два пута.

КАКО ЈЕ ПОСТАЛА ШИБИЦА

ВЕЧНА ВАТРА

РАДОЗНАЛИ СТУДЕНТИ — Када су студенти америчког Пристон универзитета, упитали чувеног научника, физичара Ајнштајна, који је по његовом мишљењу највећи проналазак модерног времена, он је кратко одговорио „шибице". Велики научник, поред тога што је овако истакао значај проналаска да се на једноставан начин вештачки добије ватра, истовремено је истакао и значај ватре за људски род.

ДРВО О ДРВО — Од најранијих времена, где год се налазио, човек користи ватру. Још на нашој планети није откривено тако заостало дивље племе које није познавало ватру и које није знало да користи бар неке њене благодети. Људи су се у почетку служили ватром која се јављала у природи (шумски пожари, последице грома или активности појединих вулкана). Касније, човек успева да добије ватру и вештачким путем, али се не зна тачно како. Верује се да је то постизао међусобним трењем два сува дрвета, као што то и данас чине нека дивља племена у Аустралији, на Суматри, Камчатки...

НАЈВАЖНИЈА ДУЖНОСТ — Добијену ватру било је тешко одржати па је чување ватре код многих старих народа била једна од најважнијих и најцењенијих дужности. Ако би се у Риму, у храму, угасила ватра, коју су одржавале свештенице богиње Весте, престајала је свака јавна делатност. А и код других народа ово је био предзнак велике несреће. У старој Грчкој место где је горела света ватра било је средиште друштвеног живота.

ОГЊИШТА НА ТРГОВИМА — Када је неки Римљанин желео да дође до ватре, долазио је у храм богиње Весте и односио жар. Касније, развојем Рима, на разним странама града, обично по трговима, подизана су јавна огњишта, одакле су Римљани могли да узму ватру и однесу је својим кућама.

ОГЊИЛО И ТРУД — У средњем веку до ватре се вештачким путем најчешће долазило коришћењем огњила (комад челика у облику лука, са повијеним крајевима) кремена и неког запаљивог материјала (најчешће труд, „губа са дрвета"). Помоћу огњила, кресањем, из кремена је избијала варница која је палила запаљиви материјал.

БАРУТ ЈЕ ОПАСАН — Било је у прошлости покушаја да се механизам појединих врста оружја искористи за вештачко добијање ватре. Међутим, убрзо се увидело да је коришћење барута у ове сврхе опасно.

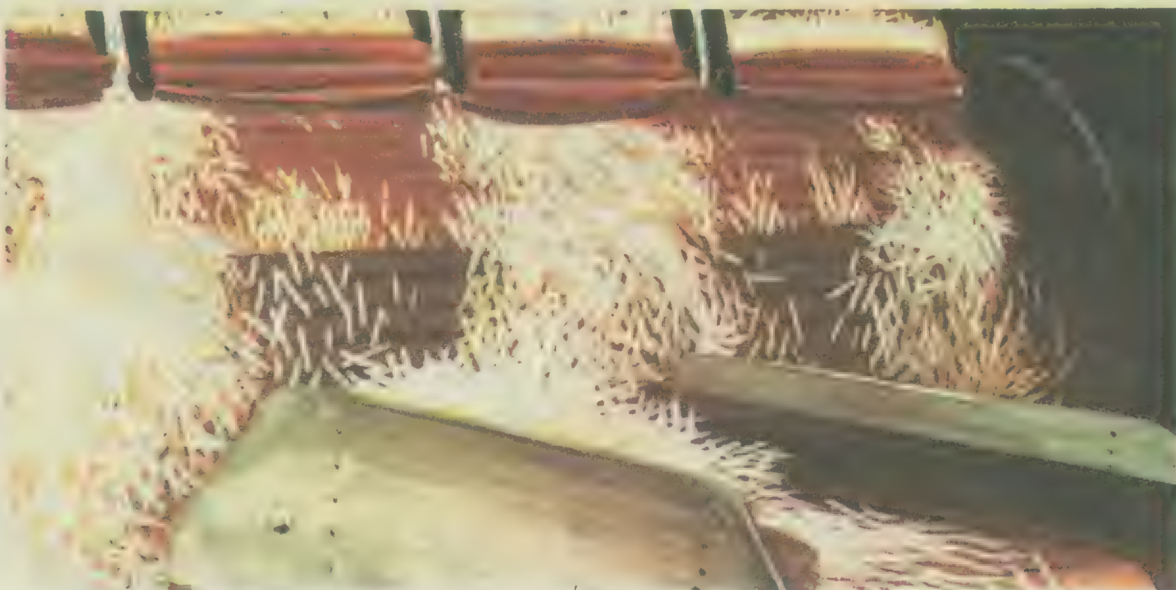

ЗА ПУШАЧЕ — Ширење навике пушења дувана још је више повећало потребу за проналаском што једноставнијег начина добијања ватре. Претече данашњих шибица биле су „мочилице" које је 1805. године пронашао Шансел у Паризу. Главица ових шибица била је састављена од калијум-хлората (оксидациона супстанца), сумпора (горивна материја) и лепка. Мочилице су се палиле замакањем у сумпорну киселину при чему се калијум-хлорат распадао (ослобађао се кисеоник), што је доводило до паљења сумпора. Прве шибице које су се палиле трењем о тарну површину пронашао је 1832. године Жак Камерер.

ОД БЕЛОГ ФОСФОРА — Три године касније у запаљиву смешу шибица уведен је бели фосфор. Насупрот претходним, недостатак ових шибица био је што су се врло лако палиле, нарочито при транспорту што је изазивало бројне пожаре.

УСАВРШАВАЊЕ У ШВЕДСКОЈ — Прве сигурносне шибице направио је Беттер 1848. године у Франкфурту. Производња ових шибица усавршена је у Шведској која је дуго држала монопол у производњи шибица. Данас се у производњи шибица користи меко дрво претходно импрегнирано амонијум-фосфатом. Запаљива смеша се састоји од калијум-хлората, антимон-трисулфида, туцаног стакла и лепка. Тарна површина, односно тарило, превучена је истом смешом којој је додата мала количина црвеног фосфора. Трењем главице о тарну површину, један мали део црвеног фосфора прелази у бели фосфор, који се одмах пали и доводи до паљења антимон-трисулфида, док калијум хлорат (оксидационо средство) потпомаже горење.

ВРЕМЕ УПАЉАЧА — Шибице су добрим делом своје место уступиле упаљачима. Кремени за упаљаче начињени су од пирофорних легура (најчешће легуре цера и твожђа). Данас се све више израђују упаљачи са аутоматским механизмима.

О СВАКУ ПОВРШИНУ — Данас се у свету производе шибице у врло великим количинама. Осим од дрвета данашње шибице се праве и од хартије импрегниране парафином, воском и сл. Производња шибица се и даље усавршава. Данас се, на пример, у појединим земљама праве сигурносне шибице (од неотровног фосфор-сулфида) које се могу запалити трењем о било коју површину.

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

РЕЈ БРЕДБЕРИ

Мрзели су све што је било прошлост, све што их је на ту прошлост подсећало.

Већ од пет часова ујутру на градском тргу створио се дугачак ред људи који су пристизали из околине.

Мален неки дечак стао је у ред иза два човека који су гласно разговарали тако да су у хладном јутарњем ваздуху њихови гласови изгледали двоструко гласнији. Дечак се премештао с ноге на ногу, дунуо у руке поцрвенеле од мраза и погледом одмерио човека у врећастој одећи испред себе.

— Шта ти ту радиш тако рано? — запита га човек.

— Чекам у реду, шта бих друго — одговори дечак.

— Зашто не идеш да се играш и своје место уступиш некоме ко би ти за то био веома захвалан?

— Остави га на миру — изненада се огласио човек иза дечака и помиловао га по глави. Међутим, дечак га је грубо одгурнуо.

— Учинило ми се некако необично да је дечак тако рано на ногама — покушао је да се оправда човек.

— Дечак воли уметност — рекао је дечаков заштитник, мушкарац по имену Грисби. — Како ти је име, малиша?

— Том.

— Томе, кад си већ ту мораш добро пљунути, онако како приличи, зар не, Томе?

— Разуме се.

Не бацај камење, Томе!

Људи који су чекали у реду закикоташе се. Негде напред неко је продавао кафу у напрслим шољицама, некакву течност што је клокотала у зарђалом котлићу. То заправо и није била кафа. Напитак је био скуван од дивљих трешања које су расле на ливади ван града. Шољица се добијала за пени, тек толико да човек угреје стомак. Мало ко га је куповао, јер новца није било. Том је укоченим погледом мерио ред који се завршавао крај зида порушеног бомбом.

— Кажу да се осмехује — рекао је.

— Да, осмехује се — потврдио је човек.

— Кажу да је насликана уљем на платну.

— Тако је. И баш због тога мислим да слика није права. Слушао сам, наиме, да је оригинал много раније био насликан на дрвету.

— Кажу да је стара четири стотине година.

— Могуће још и више јер нико не зна у којој смо ми сада години.

— Сада је 2061.

— Тако кажу, дечаче, да. Извесно време било је велика збрке, то око година. Лажљивци. Можемо да кажемо и да је 3000. или чак 5000.

Ред се полако помицао дуж хладних развалина на улици.

— Када ћемо је видети? — питао је Том нестрпљиво.

— Причекај још мало. Заштитили су је месинганим стубовима и сомотским тракама да би је сачували од људи. Зато запамти, Томе: не смеш на њу бацати камење.

— Разумем, господине.

— А зашто сви морамо да чекамо у реду? — запита Том. — И зашто ћемо је пљувати?

Грисби ошину погледом сунце:

— Видиш, Томе, многи су узроци томе.

Фестивал

Одсутно је посегао у џеп по цигарете које није имао и којих већ дуго, дуго није било.

— Један од разлога је мржња. Мржња према свему из прошлости. И питам те, Томе, зашто је до свега тога дошло? Градови су потпуно разорени, путеви су изровани бомбама и половина кукурузних њива светли ноћу због радиоактивности. И питам те, зар није све то прљаво?

— Да, господине, мислим да јесте.

— Тако је то, Томе. И зато мрзиш све што те је бацило на колена и уништило те. Таква је људска природа. Можда неразумна, али је људска.

— Свако некога мрзи — додаде Том.

— Тако је. Мрзимо све што се у прошлости догађало. И тако се смрзавамо, живимо у пећинама, ни дувана, ни пића. Немамо ни-

ХУМОР без речи

чег сем разних фестивала. И тако смо једног студеног четвртка дошли овамо на фестивал, на наш фестивал, Томе.

Том се сетио фестивала из ранијих година кад су на градском тргу палили књиге и сви били пијани од весеља. Сетио се и научног фестивала од пре месец дана! Тада су однекуд довукли последње моторно возило; срећници који су били извучени жребом могли су да по једном ударе по њему тешким ковачким чекићем.

— Да ли се тога сећам, Томе? Да ли се сећам? Разуме се да се сећам. Ја сам својеручно разбио ветробран, ветробран, чујеш ли? Цангр! И Бил Хендерсон је разбио мотор. Ох, како га је интелигентно разбио. И с каквим успехом. Бум!

Не волимо такве!

Најлепше је ипак било тада, сећао се Грисби, кад су уништавали фабрику која је још производила авионе.

— Господе, како смо се пријатно осећали кад је експлодирала. И онда смо затим нашли фабрику новинског папира и залихе муниције па смо све заједно дигли у ваздух. Разумеш ли, Томе?

— А да ли ће се вратити, господине?

— Шта, цивилизација? Зашто кад је нико не воли. Ја свакако не!

— Мени ипак мало недостаје — додаде неко позади у реду. — Ипак је у њој било неких заиста пријатних ствари.

— Умукни! — повика Грисби. — Ни такве као што си ти не волимо.

— Ах! — настављао је исти онај глас. — Једном ће неко доћи и све поново изградити. Запамтите шта сам рекао! Доћи ће неко заиста храбар.

— Не — тврдио је Грисби.

— А ја кажем да. Неко ко ће имати осећање за лепоту донеће нам ипак мало цивилизације тако да ћемо моћи да живимо у миру.

Најзад се ред прикучио главном тргу. Из даљине се приближавао коњаник који је у рукама имао комад папира. На средини трга био је ограђен простор. Том, Грисби и остали помицали су се напред, спремни и широко отворених очију.

— На циљу смо, Томе. Почнимо!

На угловима ограђеног простора стајала су четири полицајца, четири човека с бичевима од преплетеног ремења који су им ауторитативно висили о доручју. Били су ту да би спречили бацање камења.

— Дођи овамо — рече Грисби. — Сад је тренутак да покажеш шта знаш. Видиш ли је, Томе? Па хајде! Сад!

Том је стао пред слику и загледао се у њу.

— Пљуни, Томе!

— Али — Том је полако изговарао готово слово по слово — Али, она је **ПРЕДИВНА!**

— Онда ћу ја да пљунем за тебе!

Проглас

Грисби је дубоко удахнуо и испљувак се засветлео у ваздуху као сребро. Жена на платну се мирно и тајанствено осмехнула Тому који ју је нетремице гледао осећајући осмех као музику која му бруји у ушима.

— Како се зове, господине? — тихо је запитао Том.

— Слика? Мислим Мона Лиза. Да, Мона Лиза.

— Сад ћу вам прочитати проглас — проговорио је коњаник. — Власти су одлучиле да од данас у подне људи слободно располажу сликом и да је могу слободно уништити...

Том није успео ни да крикне јер људи су у трену нагрнули према слици, газећи све под собом, гурали се и одгуривали друге. Полицајци су на време подбрусили пете, а руља је као један човек, уз један крик који је подсећао на крик хиљаде хладних птица, стегла песнице и јурнула на портрет. Тома су одгурали и притеснили уз конопац који је попустио. Пао је и крикнуо, по њему су газили и ударали га ногама све док се, најзад, сав исцепан и крвав није нашао на ивици трга. На грудима је стезао комадић платна који је сакрио пред побеснелом гомилом.

— Хеј, Томе! — позвао га је Грисби.

Том је зајецао, окренуо се и без речи потрчао путем пуним рупа од бомби, затим преко поља и плитког потока; руку је стезао и крио је на грудима.

У девет увече стигао је до порушене сеоске куће. Крај једног зида, који је још стајао усправно мада је био опасно накривљен, чуо је дисање своје породице — мајке, оца и брата. Тихо се ушуњао међу њих.

— Томе? — позвала га је мајка из таме.

— Ја сам!

— Где си био? — оштро га запита отац. — Сутра ћу те истући.

— Сад брзо спавај — уморно му је рекла мати.

Том је лежао и готово није дисао. Све око њега било је тихо. Руком је полако, полако додирнуо груди. Тако је затворених очију лежао пола часа. Затим је осетио хладну, белу светлост: кроз пукотину у зиду с неба је сијао Месец и својим зрацима обливао Томово тело. Тад, тек тад се ослободио. Полако и опрезно је стегао руку. Тренутак је оклевао, не дишући, а затим је отворио прсте и на длану се указао комадић платна од слике.

Била је ноћ и сви су спавали. А тамо на длану био је **Осмех**. Том га је погледао онако обасјаног месечевим зрацима. Видео га је пред собом још и један час касније, мада је комадић платна већ брижљиво сакрио. Затворио је очи, али је осмех још био ту, тако топао и нежан. Том је заспао и све унаоколо било је тихо, а Месец је по хладном небу пловио према јутру.

ЈЕДНА
АЛИ
ВРЕДНА

Дуг и трновит је пут који води из таме у светлост.

(В. Иго)

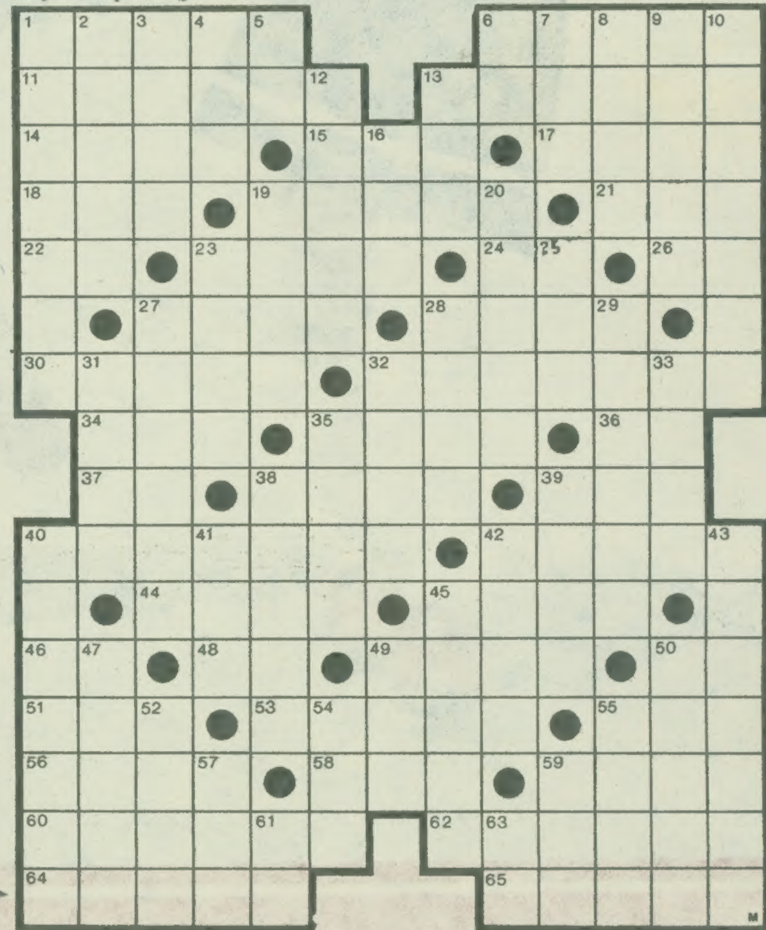
укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) Мера за драгоценост, 6) смеса брашна и воде, 11) стандардна мера, 13) град у Индији, 14) део кухиње, 15) језеро у Северној Америци, 17) омотач, 18) земљишта, 19) огледи, 21) мушко име од миља, 22) скраћеница за „ад акта", 23) најситнији део молекула, 24) једна нота, 26) француски филмски глумац и певач (Монтан) 27) место на Пељешцу, 28) манастир и планина у Бугарској, 30) страна света, 32) јело од кукурузног брашна, 34) швајцарски народни јунак (Виљем), 35) француски писац (Човек-звер), 36) показна заменица, 37) скраћеница једне новинске агенције, 38) народна игра, 39) трептај очног капка, 40) део прибора за предење, 42) сеоска улица, 44) сплитски рагби-клуб, 45) наша атлетичарка, Николић, 46) самогласник и сугласник, 48) ауто-ознака за Карловац, 49) део купатила, 50) два иста сугласника, 51) пољска авио-компанија, 53) вид новчаног издржавања, 55) телефонски позив, 56) митски летач, 58) пустиња у Индији, 59) припадник једног варварског племена, 60) папрат, 62) стручњак за лепоту, 64) мираз, прћија, 65) планина у западној Србији.

УСПРАВНО:

1) Једна од САД, 2) хунски војсковођа, 3) београдски позоришни глумац (Плаовић), 4) неман, 5) показна заменица, 6) хемијски знак за тантал, 7) муслиманско мушко име, 8) вез на народној ношњи, 9) затворени или отети људи који служе за изнуђивање нечега, 10) напуштање неке функције, 12) стари назив за Јапан, 13) предање, 16) главни град једне суседне земље, 19) острво, 20) сеоски пејзаж, 23) корално острво, 25) узвик тореадора, 27) градијент, 28) древни плуг, 29) старина, 31) времешан, 32) англосаксонска игра лоптом на коњима, 33) сета, 35) рејон, 38) врста дрвета, 39) кошмар, 40) музички инструмент, 41) билијарски штап, 42) беле косе, 43) кратак горњи капут, 45) огањ, 47) самогласник, 49) боја за косу, 50) новчана примања, 52) тигањ, 54) слово грчке азбуке, 55) митски братоубица, 57) оружан сукоб народа, 59) отац (слов.), 61) једна нота, 63) ауто-ознака за Сремску Митровицу.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) Конфедерација, 12) атар, 13) ода, 14) дрен, 15) ној, 16) свита, 18) Ант, 19) тн, 20) црепана, 22) И(во) А(ндрић), а, 23) ивер, 24) Рама, 26) тотем, 29) лакат, 31) вр, 32) таван, 35) лама, 36) ад, 38) цитат, 40) ре, 41) Одра, 43) салаш, 45) ВП, 47) Каиро, 49) панел, 51) мапа, 53) Пеле, а, 54) Ра, 56) Калкута, 58) от, 59) ила, 61) карта, 62) очи, 63) Нина, 65) Миа, 66) аван, 67) аристократија.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА" Македонска 29, 11000 Београд. Директор НИП „ПОЛИТИКА" Вукоје Булатовић. Главни и одговорни уредник „ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА" Живорад Стојановић. Уредници: Кринко Виторовић, телефон 324-191/525, Нурџихана Ђозић, телефон 324-483. Технички уредник Владимир Горбунов, телефон 326-620. Секретаријат: телефон 324-191/523. Претплата за нашу земљу: годишња 220,00 дин, полугодишња 110,00 дин, тромесечна 55,00 дин. Претплата за иностранство: годишња 440,00 дин, полугодишња 220,00 дин, тромесечна 110,00 дин. Уплате на текући рачун број 60801-601-822. Годишња претплата у страној валути: ДМ 64.—, Долар 25.—, Фф. 110.—, Шфр. 66.—, Шкр. 108.—. Девизне уплате из иностранства слати преко Београдске банке — Београд на рачун 60811-620-292-32000-000-00054. Поштански фах 124. Телефони: 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/II, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез

Peko

Драги ђаци! Приликом куповине ципела у нашој радњи, од нашег продавца добићете и налепницу, распоред часова и упијач, што ће вам бити потребно у вашем школском раду.

Tovarna obutve PEKO Tržič, Cesta Ste Marie aux Mines št. 4

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

Драги Забавниче,

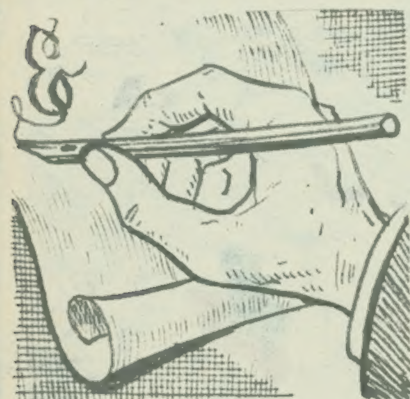
ПЕРО ИЗ АНТИКЕ

Реци ми када људи почињу да користе перо за писање.

Светозар Пувић,
Лозница

Најстарији познати облик пера, шупља зашиљена стабљика трске и бамбуса, јавља се још у античко време. Перо од трске наслеђују пера од птица — нарочито је у употреби гушчје перо. Њиме се писало све до 18. века. Међутим, у средњем веку многи историјски извори помињу и пера од бронзе, сребра и злата. Проналазак челичног пера приписује се извесном Харисону из Бирмингема (1780) а његов изум усавршава 1830. Пери, додавши перу при врху расцепа рупицу.

Налив-перо с резервоаром за мастило (тинту) приписује се Фелшу, који је 1636. гушчјем перу додао неку врсту резервоара од танке цевчице. А прво савремено налив-перо данашњег типа патентирао је 1884. године Ватерман.

ЦРТЕЖ ЈЕ ВАЖНИЈИ

Зашто си одустао од првобитног плана да на једној страни објављујеш по два стрипа?

Славица Јокић,
Нови Сад

Идеја да на једној страни објављујемо по два стрипа, која је настала из жеље да својим читаоцима пружимо већи избор најбољег светског стрипа, морала је да отпадне из више разлога. Стрип се, као својеврсна уметност где цртеж има најважнију улогу, губи када се „скупи" на пола табле и постаје нечитак. Поводом тога примили смо и велики број писама у којима читаоци негодују захтевајући да се стрип врати на ранији формат од читаве табле. Образложење је, такође, било да се цртеж не види и да се стрипу одузима његова права вредност. И као што видиш, поштујући примедбе и жеље већине читалаца, поново објављујемо стрип на целој страници.

НЕСТЕРОВЉЕВА ПЕТЉА

Објасни ми каква је то летачка акробација коју називају лупинг.

Ратко Сеочанац,
ученик,
Косовска Митровица

Лупинг је једна од обавезних фигура летачке акробације. Први га је извео руски пилот, један од оснивача фигурног летења, Пјотр Нестеров 27. августа 1913. године те се зато често назива и Нестеровљевом петљом.

При извођењу лупинга авион описује затворену кружну линију тако да је у највишој тачки петље глава пилота окренута према Земљи. Дејство центрифугалне силе на авион задржава пилота и потискује га на седиште.

КАРАТЕ ИЗ УЏБЕНИКА

Молио бих те да ми кажеш гдје, како и по којој цијени могу да набавим неку књигу о каратеу?

М. П.
Сарајево

Јапански рвачки спорт, у ствари подврста џудоа — **карате** је превасходно вештина намењена одбрани. Састоји се од удараца руком и ногом при чему је много важније вештина и спремност него снага. За упознавање те источњачке вештине, која стиче све већи број присталица у целом свету, добро би било погледати књиге: **Карате**, јапанског мајстора Ојаме по цени од 80 динара, **Правила каратеа**, аутора браће Јорга и Ђурића (цена 40 динара), **Нончаку-карате**, браће Јорга (60 динара), и **Карате**, од Модрића (45 динара). Књиге можете добити поузећем ако се обратите на адресу: ИП „Спортска књига" — Комерцијална служба, Македонска 19, 11000 Београд.

МЕЊАМО, ПОКЛАЊАМО, ТРАЖИМО

Продајем 16 сингл-плоча групе Про Арте по цени 10 динара комад. **Зоран Богдановић, Трг младих 1/II—5, 37000 Крушевац**

●●●

Купио бих све досад изишле бројеве Стрипотеке и Пегаза, часописа о теорији стрипа **Антол Такач, 21800 Нови Сад, Петра Драпшина 5/III**

●●●

Молим све Забавникове читаоце који скупљају Ладине постере да ми пошаљу бројеве 2 и 19, оба са Бијелим дугметом. Плаћам колико је потребно. **Соња Петковска, Манчу Матак 2, 97500 Прилеп**

Замолио бих читаоце да ми, ако су у могућности, пошаљу Забавнике 1111, 1121, 1129, 1170, 1191, 1197, 1207 и 1209. Узвраћам Стрипотекама и Супер-стриповима. **Дражен Мергл, Каштел 33, 47000 Карловац**

●●●

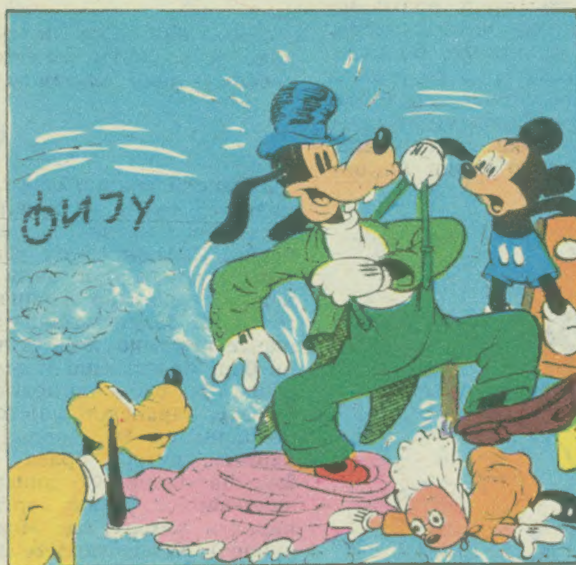
Сакупљам разгледнице свих крајева наше земље и жеља ми је да се размењујем са друговима и другарицама. Свако ко ми пошаље разгледницу свог града добиће од мене разгледницу Приштине. Мењао бих такође и Колоис сличице. **Агим Мехмети, Нишка 416, 38000 Приштина**

WALT DISNEY
МИКИ

ХЕЈ, ВРАТИТЕ СЕ! НЕ МОЖЕТЕ ОТИЋИ УСРЕД ПРЕДСТАВЕ!
Данас ЧИЧА ТОМИНА КОЛИБА
ЈЕ Л'? ПА ДА НАС ЗАВЕСА ОПЕТ ТРЕСНЕ ПО ГЛАВИ!

ПА... СВИ ГЛУМЦИ СУ ОТИШЛИ!
ЧУЈ, МИКИ! ЈА ЗНАМ СВЕ УЛОГЕ! МОЖЕМО МИ И БЕЗ ЊИХ ДА ИЗВУЧЕМО ПРЕДСТАВУ!
ПА, ДОБРО! ДА ПРОБАМО! ГОРЕ ОД ОВОГ БИТИ НЕ МОЖЕ!
ТИ САМО ТРЕБА ДА МИ ПОМОГНЕШ ДА МЕЊАМ КОСТИМЕ! А САД НА ПОСАО!

УПОМОЋ! СПАСИТЕ МОЈЕ ЧЕДО!

ФИЈУ

АХА! МОЈ ВЕРНИ ПАС ВЕЋ ЈЕ НА ЊЕНОМ ТРАГУ!

МОЈЕ ЧЕДО... И МОЈ ШЕШИР... МОЈА ПЕРИКА!
ПОЖУРИ... И НЕ ЗАБОРАВИ ЛУТКУ!
ФИЈУ

УПОМОЋ! СПАСИТЕ МОЈУ ПЕРИКУ!
ПССТ... ХЕЈ... ПУСТИ ПСА!

ДАЈ МИ ШЕШИР!
ГДЕ ЈЕ МОЈ ПАС?
ПОЖУРИ!
СРЕДИ СЕ, ШИЉО! СВЕ СИ ЗБРК'О!

УПОМОЋ! СПАСИТЕ МОГ ВЕРНОГ ПСА!
ХЕЈ, ШИЉО! ЧЕКАЈ!

ПА... ПУФ... ПУФ... ЈЕСАМ ЛИ ДИГ'О ПУБЛИКУ НА НОГЕ?
ПА...

ПОДИГ'О СИ... ЈОШ ПРЕ КРАЈА!
?
?